

1/100.000 ölçekli
**TRAKYA ALT BÖLGESİ
ERGENE HAVZASI
REVİZYON
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

TRAKAB
TRAKYA KALKINMA BİRLİĞİ

**PLAN AÇIKLAMA
RAPORU**

AĞUSTOS 2009

**1/100.000 ÖLÇEKLİ
TRAKYA ALT BÖLGESİ
ERGENE HAVZASI
REVİZYON
ÇEVRE DÜZENİ PLANI**

PLAN AÇIKLAMA RAPORU

AĞUSTOS, 2009

PROJE EKİBİ	MESLEK/ÜNVAN
IBB Genel Sekreter Yardımcısı	
İrfan UZUN	Mimar
IBB İmar ve Şehircilik Daire Başkanı	
Ahmet E. GÖKAL	İnşaat Mühendisi
IBB Şehir Planlama Müdürü	
Uğur İnan	Y. Şehir Plancısı
IBB Şehir Planlama Müdür Yardımcısı	
İhsan YILMAZ	Şehir Plancısı
İSTANBUL METROPOLİTEN PLANLAMA VE KENTSEL TASARIM MERKEZİ KOORDİNATÖRÜ	
Prof.Dr. İbrahim BAZ	Harita Mühendisi
PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ	
Özdemir SÖNMEZ	Y. Şehir Plancısı
PLANLAMA GRUBU	
Planlama Alt Bölgeleri Koordinatörü	
Gülray ÇEVİK	Şehir Plancısı
Danışmanlar	
Adnan ÇALIŞKAN	Harita Mühendisi
Yrd.Doç.Dr. Kutluk Kağan SÜMER	İstatistikçi-Ekonometrist
Planlama Ekibi	
Ulaş AKIN	Y. Şehir Plancısı
Burcu ATAÖĞLU	Y. Şehir Plancısı
Ali Fuat BAŞMAN	Y. Şehir Plancısı
Zeynep ÖZDEMİR EREN	Şehir Plancısı
Funda KARATAY EVREN	Şehir Plancısı
Mine GÖKDEMİR	Şehir Plancısı
Özge İMREK	Şehir Plancısı
Elif KISAR KORAMAZ	Y. Şehir Plancısı
Zeynep KORKMAZ	Şehir Plancısı
Evren ORAL	Y. Şehir Plancısı
Seçil ÖZALP	Y. Şehir Plancısı
Derya ÖZKAN	Şehir Plancısı
Uğur ŞENARSLAN	Şehir Plancısı
Evrin ÖZKAN TÖRE	Dr. Şehir Plancısı
Bahriye AK TUTANÇ	Y. Şehir Plancısı
Duygu VAR	Jeoloji Y. Mühendisi
DOĞAL YAPI ARAŞTIRMALARI GRUBU	
Grup Yürütücüleri	
Prof.Dr. Ahmet Cengiz YILDIZCI	Orman Mühendisi - Şehir Plancısı
Prof.Dr. Erdoğan YÜZER	Jeoloji Mühendisi
Prof.Dr. Öznur Bülend SEÇKİN	Orman Mühendisi
Prof.Dr. Hasan Hayri TOK	Ziraat Mühendisi
Prof.Dr. Mustafa ERDOĞAN	Maden Mühendisi
Prof.Dr. Yusuf KURUCU	Ziraat Mühendisi
Metin GÜLENC	Orman Y. Mühendisi
Doğal Yapı Ekibi	
Alpay ADALI	Şehir Plancısı
Serdar AYDOĞAN	Jeoloji Mühendisi
Yeşim Birgül UYGUR AYVA	Şehir Plancısı
Erol ERÇAL	Orman Y. Mühendisi
Mine GÜRELİ NAMAL	Jeofizik Y. Mühendisi
Funda KESİCİ OCAK	Çevre Mühendisi
Fırat PEKER	Çevre Y. Mühendisi
Ayda TURNACIĞİL	Jeoloji Y. Mühendisi
Yaşam ULUSOY	Orman Y. Mühendisi
Ebru USTA SAYGILI	Jeofizik Mühendisi
- Projenin çeşitli aşamalarında yer alıp, şu anda ekipte bulunmayanlar: Prof. Hüseyin KAPTAN, Doç.Dr. Taylan DERİCİOĞLU, Murat DIREN, Prof.Dr. Haluk EYİDOĞAN ve İsmail ERİŞ, Şehir Plancıları; Süleyman BALYEMEZ, Zeren ALPAGUT BARKANA, Şebnem GEMALMAZ, Hülya OLCAN, Didem ÖZDEMİR, Sinan ÖZDEN, Zeren ÖZTURAN, Pınar POLATKAN, Cihan SARI, Başak ÇETİN URAZ, Arzu BAŞARAN UYSAL, Esra YAPICI, Serkan YILMAZ; Peyzaj Mimarı Ahu CEYLAN DOĞAN, Jeoloji Mühendisi Aydın BAKIR, Ziraat Mühendisi MELİS ÇAĞLAR ve Orman Y. Mühendisi Adnan İNANOĞLU. - Projenin çeşitli aşamalarında katkıda bulunanlar: Şehir Plancıları; İbrahim ALP, Keysun ÇETİNKAYA, H. Fahrünnisa ENSARI KARA, Burcu MÜDERRISOĞLU, ve Harita Mühendisi Ayşe ÖZYORGUN	

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ	III
ŞEKİL LİSTESİ	IV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	V

BÖLÜM 1. PLAN KARARLARI.....	1
1.1. VİZYON VE YÖNLENDİRİCİLER	1
1.2. PLANLAMA YAKLAŞIMI VE HEDEFLERİ	2
1.2.1. Ekonomik ve Sosyal Yaklaşım	3
1.2.1.1. Nüfus Yapısı	3
1.2.1.2. İstihdam Yapısı.....	4
1.2.2. Mekansal Yaklaşım	7
1.2.2.1. Çevresel Sürdürülebilirlik.....	7
a. Mutlak Korunması Gereken Alanlar.....	7
i. Orman Alanları.....	7
ii. Yeraltı Suyu Beslenme (YAS), İçme Suyu ve Havza Alanları.....	7
iii. Tarım Alanları.....	8
b. Sakıncalı Alanlar:	11
c. Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri:.....	12
i. Hava Kirliliği	12
ii. Su Kirliliği	12
iii. Toprak Kirliliği.....	13
d. Enerji politikaları	14
1.2.2.2. İşlevsel Bütünlük	18
a. Merkez Kademelenmesi	18
b. Hizmet ve Lojistik Merkezleri	22
c. Sanayi Merkezleri	24
ii. Edirne ve Kırklareli Planlama Bölgeleri.....	26
d. Liman Alanları	26
e. Kırsal Merkezler.....	28
f. Turizm Merkezleri.....	30
i. Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması	31
ii. Bölgede Turizm Altyapısının Kalitesinin Arttırılması:	34
g. Ulaşım	34

BÖLÜM 2. PLAN HÜKÜMLERİ.....	39
2.1. PLANLAMA YAKLAŞIMI	39
2.2. PLANLAMA SINIR VE ALANI	39
2.3. VİZYON	39
2.4. AMAÇ	39
2.5. KAPSAM	39
2.6. PLANLAMA İLKELERİ	40
2.7. PLANLAMA HEDEFLERİ VE STRATEJİLERİ	40
2.8. YÖNETİŞİM STRATEJİLERİ.....	46
2.9. TANIMLAR	46
2.10. GENEL HÜKÜMLER	54
2.11. ÖZEL HÜKÜMLER.....	59

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 1. Trakya Alt Bölgesi ve İller Bazında 2007-2023 Nüfus Değişimi	4
Tablo 1. 2. Trakya Alt Bölgesi'nde İllere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları	5
Tablo 1. 3. Trakya Alt Bölgesi'nde İl ve İlçelere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları	6
Tablo 1. 4. TAB ve TOB Temel Farklılıklar	11
Tablo 1. 5. İllerin Elektrik Tüketimlerinin Sektörel Dağılımı (2007)	15
Tablo 1. 6. Trakya Alt Bölgesi 2008-2020 Tahmini Enerji Açığı	16
Tablo 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Öneri Yerleşim Kimlikleri ve Öne Çıkan Temel Fonksiyonlar	38

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. 1. Trakya Alt Bölgesi'nde İller Bazında 2007-2023 Nüfus Karşılaştırması.....	4
Şekil 1. 2. Trakya Alt Bölgesi ve İllerinde 2023 Yılı Sektörel Dağılımı	5
Şekil 1. 3. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Fosil Yakıt Türlerinin Kullanımı (%)	14
Şekil 1. 4. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımı (%).....	15
Şekil 1. 5. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli İlleri Rüzgar Kaynak Bilgileri	17
Şekil 1. 6. Trakya Alt Bölgesi Öneri Hizmet Merkezleri ve Etki Alanları (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)	22
Şekil 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Lojistik Merkezler ve Dış Bağlantılar	23
Şekil 1. 8. Trakya Alt Bölgesi Öneri Sanayi-Liman-Lojistik İlişkisi (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)	24
Şekil 1. 9. Trakya Alt Bölgesi Öneri ve Mevcut OSB Alanları	25
Şekil 1. 10. Trakya Alt Bölgesi Liman Önerileri.....	28
Şekil 1. 11. Trakya Alt Bölgesi Öneri TAB ve TOB alanları ve Etki Alanları	30
Şekil 1. 12. Öneri Trakya Alt Bölgesi Turizm Merkezleri-Uluslararası Turizm Ağı İlişkisi	31
Şekil 1. 13. Trakya Alt Bölgesi Öneri Turizm Merkezleri.....	32
Şekil 1. 14. Trakya Alt Bölgesi Öneri Ulaşım Şeması	35

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	: Avrupa Birliği
AKK	: Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması
Ar-Ge	: Araştırma-Geliştirme
ÇED	: Çevresel Etki Değerlendirme
DSİ	: Devlet Su İşleri
İAKS	: İnşaat Alanı Katsayısı
İSKİ	: İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
Kcal	: Kilo kalori
LNG	: Liquid Natural Gas
LPG	: Likit Petrol Gazları (Liquid Petroleum Gas)
MW	: Mega watt
NATO	: North Atlantic Treaty Organization
OSB	: Organize Sanayi Bölgesi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşlarının
TAB	: Tarımsal Alt Bölgeler
TEİAŞ	: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi
TEU	: The Twenty-foot Equivalent Unit
TINA	: Transport Infrastructure Needs Assessments (Taşımacılık Altyapısı İhtiyaç Değerlendirmesi)
TOB	: Tarımsal Organize Bölgeler
TRAKAB	: Trakya Kalkınma Birliği
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
YAS	: Yeraltı Suyu Beslenme

BÖLÜM 1. PLAN KARARLARI

1.1. VİZYON VE YÖNLENDİRİCİLER

Trakya Alt Bölgesi, toplam tarımsal üretim değerleri (TÜİK 2006 verilerine göre Türkiye toplam ayçiçeği üretiminin %64'ü, çeltik üretiminin %49,5'u ve buğday üretiminin %9,7'si Trakya Alt Bölgesi'nden karşılanmaktadır) ve jeopolitik özellikleri nedeni ile ülke içinde stratejik bir öneme sahiptir. Fakat, son yıllarda ülke genelinde geleneksel sanayi merkezlerinin sanayi yüklerini çevre kentlere yüklemeye başlaması ve İstanbul ve Marmara Bölgesi büyüme eğilimlerinden kaynaklanan liman ihtiyacı, Ergene Havzası'nın en büyük tehdit ve/veya fırsatlarını oluşturmaktadır. Zira, İstanbul başta olmak üzere diğer kentlerden özellikle Çerkezköy ve Çorlu'ya yığılmaya başlayan sanayi fonksiyonlarının Ergene Havzası'nda yol açtığı kirlilik ve susuzluk, tarımsal üretimi olumsuz yönde etkileyen önemli bir faktör olmuştur. Sonuç olarak, tarımın uzun dönemde negatif yönde etkilenmesi, işsizliğe ve nüfus kaybına, özellikle kırsal alanlardan göçlere neden olmuştur. Başta Edirne ve Kırklareli, bu göçlerden en fazla etkilenen illerdir. Tekirdağ'da ise sanayi gelişimine paralel olarak hızlı bir nüfus artışı gözlemlenmektedir. Bu da, bölge genelinde dengeli olmayan bir kentsel ve kırsal merkezler dağılımına neden olmuştur.

Diğer taraftan, Trakya Alt Bölgesi; jeo-politik özellikleri (İstanbul-Marmara Bölgesi ve Avrupa'ya yakınlığı), içsel potansiyelleri, Avrupa Birliği (AB)'ne geçiş süreci ve bölgeye kadar uzanan uluslararası projeler düşünüldüğünde; ülkenin Avrupa'ya açılan kapısı olarak değerlendirilebilir. Bu noktada, 1/100.000 ölçekli Plan ile Bölge'nin, bir geçiş ve gelişme alanı olarak düşünülmesi önem taşımaktadır.

Tüm anlatılanlar ve katılım toplantıları çerçevesinde, bölgenin potansiyellerini maksimum ölçüde değerlendirerek ulusal ve uluslararası anlamda gelişmesinin sağlanması amacı ile, planın vizyonu;

**“Yerel potansiyellerin ve doğal varlıkların değerlendirilerek;
çevresel, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda;
özgün, kültürel ve doğal kimliğini koruyarak gelişen;
küresel ekonomide rekabetçi bir odak noktası yaratmak.”**

olarak belirlenmiştir.

1.2. PLANLAMA YAKLAŞIMI VE HEDEFLERİ

Türkiye'nin tarım merkezi olan Trakya Alt Bölgesi'nin, verimli tarım topraklarının yitirilmemesi açısından duyarlılıkların dikkate alınması ve değerlendirmelerin kamu yararını öne çıkaran yaklaşımlarla ve özenle yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı; bölgesel plan yaklaşımları belirleyerek, bölgenin ülkesel anlamda en büyük potansiyeli olan tarımsal üretimi desteklemeyi, tarım dışındaki fonksiyonları da bu doğrultuda düzenleyerek, küresel ölçekte önemi günden güne artan tarım sektörünü yarışabilir bir noktaya getirmeyi hedeflemektedir.

Bölgesel ölçekte ise plan; tarım ağırlıklı bir yerleşim dokusu dolayısı ile tarımsal üretim odaklı ekonomik kaynağı ile öne çıkan Trakya Alt Bölgesi'ni, bugün bölgenin en önemli sorunlarından olan "kırsal nüfus kaybı"nın önüne geçilebilmesi amacı ile desteklemektedir.

Bu doğrultuda, tarımsal üretim standartlarının ve üretim-pazarlama sürecinin destekleneceği ve kolaylaştırılacağı TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) ve TOB (Tarımsal Organize Bölgeler) alanlarının kurulması önerilmiştir. Bu alanlar üniversiteler ve Ar-Ge çalışmaları ile desteklenecek ve tarımsal üretimde "yarışabilir"lik hedeflenecektir. Aynı şekilde, tarımsal üretimin ön plana çıktığı alanlarda tarım, agro-turizm ya da ekolojik turizmle desteklenecek ve markalaşması sağlanacaktır.

Bu saptamalar çerçevesinde, bölgede mevcut zenginlikler ve potansiyeller değerlendirilerek, yerleşimlerin kimlikleri belirlenmiş, bölgedeki tarım potansiyeli ve sanayi gelişiminin bu potansiyele olan olumsuz baskıları tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, planın 4 temel ilkesi;

- ***sürdürülebilirlik,***
- ***kırsal kalkınma ve nüfus kaybının önlenmesi,***
- ***sanayi gelişiminin planlarla sınırlandırılması,***
- ***entegre ulaşım sistemleri ile desteklenen işlevsel bağlantıların kurulması***

olarak belirlenmiştir.

Sürdürülebilirlik kavramı bölge açısından önerilen tüm fonksiyonların işlevsel bütünlük ve çevresel değerlerle uyum içerisinde geliştirilmesini amaçlamaktadır. Diğer bir deyişle, ekolojik değerler ile kentleşmenin getirdiği fonksiyonel çeşitlenme arasında koruma-kullanma dengesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Tarım ve orman alanlarının diğer kullanımlara açılmaması, bölge genelinde ekolojik değerlerin uzun vadede turizm, hizmet sektörleriyle desteklenmesi ve ekonomiye katkı sağlamaları "sürdürülebilirlik" bağlamında önerilen temel amaçlardır.

Tarımsal kalkınma ve nüfus kaybının önlenmesi ise uluslararası yarışabilirlik seviyesine ulaşma, bölge genelinde sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi ve çok odaklı gelişmeyi sağlaması açısından stratejik öneme sahiptir. Bu yolla ekonomik getiri sağlayacak ekolojik boyutlu faaliyetler teşvik edilebilecektir. Bölgede yerel potansiyeller çerçevesinde, göz önünde bulundurularak, özellikle nüfus kaybı yaşanan bölgeler dikkate alınarak, gelişim potansiyellerini destekleyecek fiziksel ve ekonomik altyapının oluşturulması sağlanacak, tarım ve hayvancılık desteklenecektir.

Son yıllarda, bölge genelinde özellikle ekolojik değerler ve tarım için baskı oluşturan sanayi gelişiminin, yukarıda da bahsedildiği gibi ekolojik değerlerin ve ekonominin sürdürülebilirliği açısından sınırlandırılması şarttır. Bu doğrultuda, yeni sanayi alanlarına izin verilmeyecek, mevcut sanayi alanlarının ise rehabilitasyonu ile çevreye duyarlı hale getirilmesi sağlanacaktır.

Son olarak, geliştirilmesi önerilen tüm fonksiyonlar arasında sürdürülebilirlik bağlamında “Entegre ulaşım sistemleri ile desteklenen işlevsel bağlantıların kurulması” hedeflenmiştir. Bu konuda ana strateji, ulaşım sisteminde karayolundan demiryolu ve denizyolu ağırlıklı bir sisteme geçilmesidir.

1.2.1. Ekonomik ve Sosyal Yaklaşım

1.2.1.1. Nüfus Yapısı

Planla, mevcutta yaklaşık 1.500.000 olan bölge toplam nüfusunun planın projeksiyon yılı olan 2023 yılı itibarıyla 2.600.000’de sınırlandırılması hedeflenmiştir. Mevcut gelişme eğiliminin devam etmesi durumunda Edirne ve Kırklareli illerinde nüfus oransal olarak azalmaya, Tekirdağ ili ise hızlı nüfus artışı nedeni ile bölgenin nüfus çekim noktası olmaya devam edecektir. Mevcut eğilimin tersine, bu plan ile yeni istihdam olanaklarına paralel olarak bölge genelinde dengeli bir nüfus artışı sağlanarak Edirne ve Kırklareli illerinin (özellikle kırsalda) azalan nüfus trendinden artan eğilime geçmesi beklenmektedir. Fakat bu artış, Tekirdağ’a göre oldukça azdır. Bu sonuç, Edirne ve Kırklareli’nde öncelikli olarak tarıma dayalı kalkınmanın desteklenmesine bağlanabilir.

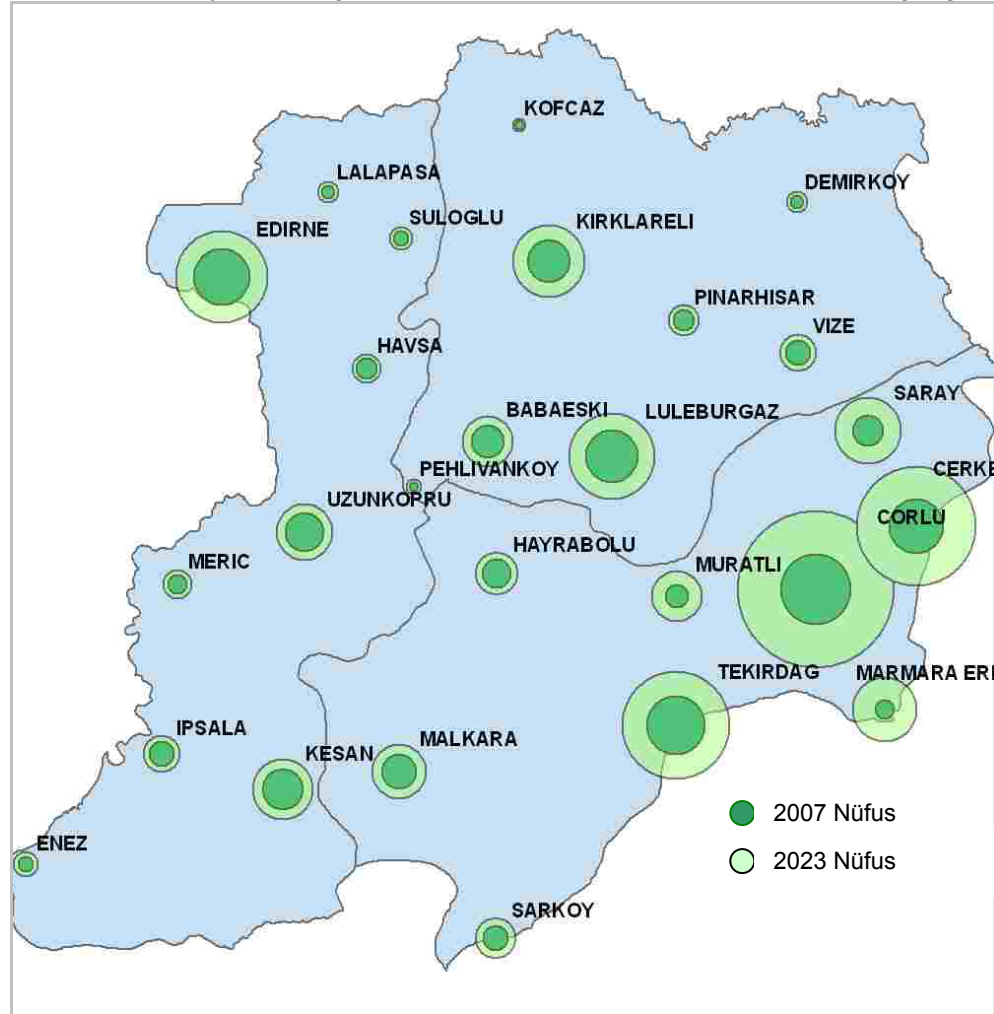
Kırsal alanda önerilen TOB ve TAB uygulamaları, nüfus kaybının önlenmesinde etkin rol oynayacaktır. Bu model içerisinde yer alması istenilen özellikle sözleşmeli tarım uygulamasının, kırsal nüfusun yerinde istihdamına önemli katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Tekirdağ’da ise sanayi alanlarına dayalı nüfus artışı, kırsal ve kentsel alanlarda devam edecektir. Şekilde de görüldüğü gibi Çorlu ve Çerkezköy sanayi alanları, nüfus artışı ve büyüklüğü açısından ön plana çıkmaktadır.

Tekirdağ ili nüfusunun büyüme dinamiklerinde etkili olan bir diğer etken ise, İstanbul Metropolen Alanı’na ve bu alan içinde çekim merkezi olarak geliştirilmesi planlanan Silivri’ye olan yakınlığıdır. Farklı il sınırlarında olmalarına rağmen, ekonomik aktivite ve nüfus hareketleri açısından Tekirdağ’ın, İstanbul-Silivri ile yakın ilişki içinde olması kaçınılmazdır. Diğer bir deyişle, 1.500.000–2.000.000 arası nüfusa sahip olması planlanan Silivri ve Tekirdağ arasında günlük iş-konut ilişkisi ile doğan fonksiyonel bir bütünlüğün oluşması beklenmektedir.

Tablo 1. 1. Trakya Alt Bölgesi ve İller Bazında 2007-2023 Nüfus Değişimi

Trakya İlleri	Yıllar	Toplam	Nüfus Değişimi (%)
Edirne	2007	396.462	22
	2023	485.600	
Tekirdağ	2007	728.396	131
	2023	1.683.200	
Kırklareli	2007	333.256	34
	2023	445.941	
Trakya Alt Bölgesi Toplam	2007	1.458.114	79
	2023	2.614.741	

Şekil 1. 1. Trakya Alt Bölgesi'nde İller Bazında 2007-2023 Nüfus Karşılaştırması

1.2.2.2. İstihdam Yapısı

Trakya Alt Bölgesi genelinde karşımıza çıkan en büyük sorunlardan kırsal nüfus kaybına yönelik “kırsal ekonominin kalkındırılması ve dengeli nüfus dağılımı” hedefine paralel olarak planda sektörel gelişme kararları verilmiş ve kırsal ekonominin ağırlık kazandığı Edirne ve Kırklareli illerinde tarımsal ekonomi, Tekirdağ’da ise sanayi ağırlıklı gelişim desteklenmiştir. Buna paralel olarak, Tablo 1.2’de de görüldüğü gibi Tekirdağ’da, tarımın toplam çalışan sayısı içindeki payının %39’dan %18’e düşmesi, sanayi sektörünün %26’dan %31’e, hizmetler sektörünün ise %35’ten %51’e büyüme

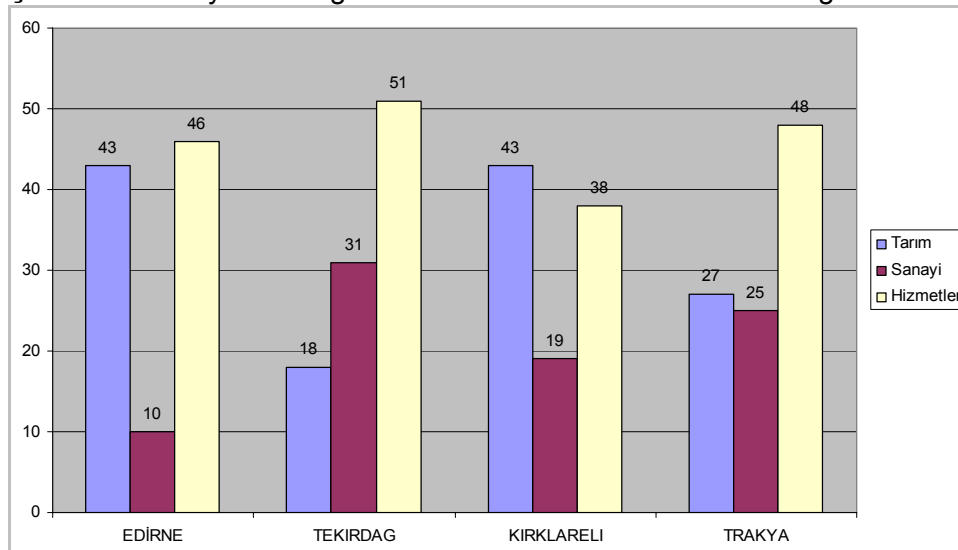
göstermesi öngörülmektedir. Edirne ve Kırklareli illerinde ise öncelikle tarım sektörünün desteklenmesi hedeflendiğinden, sanayi sektöründeki oransal artış azdır. Diğer yandan tabloya göre her iki ilde de rakamsal olarak tarım sektörü azalıyor gibi görünmekte; Edirne ilinde tarım sektörü toplam çalışan içinde %50 den % 43'e, Kırklareli ilinde de %48 den %43'e gerilemektedir. Bu gerileme, mevcut tarım sektörü yüzdesinin gizli işsizlik sebebiyle gerçek değerinden yüksek çıkması ile açıklanabilir.

Diğer bir deyişle tarım sektörü içerisinde yer alan çalışan sayısı, bildirilen verilerin altındadır. Kırsal nüfus, daha önce de bahsedildiği gibi, kurulması planlanan TAB ve TOB alanları, tarım ve hayvancılığa dayalı işletmeler ve bu doğrultuda sağlanacak diğer teşviklerle açıklanabilir. Sonuç olarak, Edirne ve Kırklareli'nde tarıma dayalı istihdam fazla olduğundan aktivite oranları, Tekirdağ'a oranla daha yüksek olacaktır.

Tablo 1. 2. Trakya Alt Bölgesi'nde İllere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları

Trakya İlleri	Yıl	Kişi/%	Tarım	Sanayi	Hizmetler	Toplam Çalışan Nüfus	Nüfus	Aktivite Oranı
Edirne	2000	Kişi	97.404	17.688	80.820	196.389	402.606	49
		%	50	9	41	100		
	2023	Kişi	94.900	22.600	101.500	219.000	485.600	45
		%	43	10	46	100		
Tekirdağ	2000	Kişi	116.935	79.096	105.597	301.630	623.591	48
		%	39	26	35	100		
	2023	Kişi	130.130	220.166	370.892	721.188	1.683.200	43
		%	18	31	51	100		
Kırklareli	2000	Kişi	80.143	28.603	51.863	160.609	328.461	49
		%	48	18	34	100		
	2023	Kişi	92.943	42.446	82.800	218.189	445.941	49
		%	43	19	38	100		
Trakya Alt Bölgesi	2000	Kişi	294.482	137.755	225.718	657.955	1.354.658	49
		%	45	21	34	100		
	2023	Kişi	318.015	285.045	555.214	1.158.274	2.614.741	44
		%	27	25	48	100		

Şekil 1. 2. Trakya Alt Bölgesi ve İllerinde 2023 Yılı Sektörel Dağılımı

- Sektörel İstihdamların ve Nüfusun Hesaplanma Yöntemi:**

Fonksiyonlara bağlı olarak belirlenen nüfus büyüklüğü, Plan'daki tarım (TAB ve TOB), sanayi, OSB (ekonometrik analizlerden hareketle, Tekirdağ'da hektara 40, Edirne'de hektara 16, Kırklareli'nde hektara 20 çalışanın düştüğü tespit edilmiştir ve sanayinin yaratacağı hizmetler sektörüne bağlı olarak oluşan nüfusun belirlenmesi sanayi çalışanı beraberinde yaklaşık 2 hizmet çalışanı çekmektedir. Bu yapı mevcut istihdamın sektörel dağılımında da görülmektedir ve bu büyüklüklerin trend nüfuslara eklenmesi yoluyla hesaplanmıştır.

Bu hesaplamada Tarım, Sanayi ve Hizmetler sektörleri nüfusları belirlenmiş, belirlenen sektörel nüfus toplamlarının nüfus içindeki payı bize aktivasyon oranlarını vermiştir.

Tablo 1. 3. Trakya Alt Bölgesi'nde İl ve İlçelere göre 2023 Yılı Sektörel İstihdam Dağılımı, Nüfus ve Aktivite Oranları

İller ve İlçeler	Sanayi	%	Hizmetler	%	Tarım	%	Toplam Çalışan	Nüfus	Aktivite Oranı
Merkez	13.250	12	73.200	67	22.400	21	108.850	286.250	38
Çerkezköy	75.481	41	87.814	48	19.000	11	182.295	405.100	45
Çorlu	100.160	37	150.840	56	19.000	7	270.000	600.000	45
Hayrabolu	2.664	12	6.520	29	13.000	59	22.184	46.700	48
Malkara	2.913	8	9.627	27	22.730	64	35.270	70.950	50
Marmara Ereğlisi	7.537	26	16.119	56	5.000	17	28.656	86.000	33
Muratlı	6.896	34	8.399	41	5.000	25	20.295	62.000	33
Saray	10.265	29	12.873	37	12.000	34	35.138	85.200	41
Şarköy	1.000	5	5.500	30	12.000	65	18.500	41.000	45
Tekirdağ	220.166	31	370.892	51	130.130	18	721.188	1.683.200	42
Babaeski	5003	15	10549	32	17.847	53	33.399	61.406	54
Demirköy	311	5	2152	37	3.338	58	5.801	10.600	55
Kırklareli	9165	16	28139	48	20.855	36	58.159	125.500	46
Lüleburgaz	23134	28	30249	37	29.105	35	82.488	180.000	46
Pınarhisar	1438	11	4877	38	6.600	51	12.915	23.312	55
Vize	3060	15	5069	26	11.620	59	19.749	35.100	56
Pehlivanköy	248	9	848	30	1.690	61	2.786	6.023	46
Kofcaz	87	3	917	32	1.888	65	2.892	4.000	72
Kırklareli	42.446	19	82.800	38	92.943	43	218.189	445.941	49
Merkez	10.000	13	50.000	67	15.000	20	75.000	205.000	37
Enez	400	6	1900	26	5.000	68	7.300	14.500	50
Havsa	1.500	12	2.400	20	8.200	68	12.100	24.000	50
İpsala	1.100	6	3.700	20	14.000	74	18.800	32.100	59
Keşan	3.300	7	22.000	50	19.000	43	44.300	93.000	48
Lalapaşa	1.000	14	1.500	21	4.500	65	7000	11.000	64
Meriç	300	3	2.500	25	7.200	72	10.000	18.000	56
Süleoğlu	1.000	12	4.500	53	3.000	35	8.500	13.000	65
Uzunköprü	4.000	11	13.000	36	19.000	53	36.000	75.000	48
Edirne	22.600	10	101.500	46	94.900	43	219.000	485.600	45
Trakya Alt Bölgesi Toplam	280.612	24	545.129	47	332.533	29	1.158.274	<u>2.614.741</u>	44

1.2.2. Mekansal Yaklaşım

Trakya Alt Bölgesi, üretim alanları bakımından karma bir yapıya sahiptir. Bölge'nin doğusu olan Tekirdağ tarafında sanayi ve hizmet alanları baskınken, batı kesim olan Edirne ve Kırklareli tarafında ulusal üretimde önemli bir konuma sahip verimli tarım toprakları mevcuttur. Bu iki farklı üretim şekli aynı coğrafyada yakın ekonomik ve ekolojik sistem etkileşimi içerisinde bulunmaktadır.

Bu sebepten, Trakya Alt Bölgesi'nin geleceğe dönük yapılanmasını; kuzey ve güneybatı kısımlarında yer alan koruma alanları, ortasında ise gelişme alanlarıyla karakterize etmek mümkündür.

1.2.2.1. Çevresel Sürdürülebilirlik

a. Mutlak Korunması Gereken Alanlar

i. Orman Alanları

Trakya Alt Bölgesi, habitat çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir orman ekosistemine sahiptir. Bu ekosistemlerin korunması, halkın bu alanlardan bilimsel, eğitim, dinlenme ve yaşamsal olarak faydalanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Orman alanları, bölgenin geleceğini güvence altına alabilmek için mutlak korunması gereken doğal değerlerdir. Planla, bölgede başta sanayi sektörünün artmasına paralel olarak artan kentleşme baskısı, orman alanlarının varlığının sürdürülebilmesi için en büyük tehlikelerden biridir. Bu nedenle, orman alanlarını tehdit eden yapılaşmalar kontrol altına alınmalı ve bu doğrultuda alt ölçekli planlarda yapılaşma koşulları belirlenmelidir. Ayrıca, kırsal kalkınmanın sağlanması kapsamında kırsal yerleşmelerin kentsel işlevlerle bağlantılarının kurulması ve kırsal etkinlik altyapısının güçlendirilerek kent ekonomisine entegrasyonu ile bu alanlarda ekonomik, toplumsal ve çevresel sürdürülebilirliğin, orman ve tarım alanları ile su kaynaklarının korunarak sağlanması amaçlanmaktadır. Aynı amaca yönelik olmak üzere, orman alanları üzerindeki kentsel gelişme baskısının bertaraf edilmesi ve kentsel gelişmeyi özendirmeyecek nitelikte ulaşım ağı ve tampon kullanımlar oluşturulması hedeflenmektedir.

Yerleşmeleri nüfus kaybeden bölgelerde, orman alanlarının korunarak, TAB ve TOB alanları yardımı ile ekonomik getiriye dönüşmesi bölge ekonomisi, özellikle kırsal kalkınma için önemli bir araç olacaktır. Bu dönüşüm, koruma-kullanma dengesi şartı ile turizm ve ticaretin geliştirilmesi yolu ile gerçekleştirilebilir.

ii. Yeraltı Suyu Beslenme (YAS), İçme Suyu ve Havza Alanları

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın en önemli hedeflerinden biri, sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda içme ve kullanma suyu kaynaklarının korunmasıdır. İçme ve kullanım amaçlı su kaynaklarının kalite ve miktarı, yaşamsal sürdürülebilirliği belirleyen etmenlerdir. Bu bakımdan Trakya Alt Bölgesi'nin yüzey suyu potansiyeli yeraltı suyuna oranla daha fazla olduğundan, bölgede yüzeysel su kaynaklarının kullanımı özendirilmeli, yeraltı suları rezerv olarak korunmalıdır.

Bu sebepten, öncelikle DSİ'nin belirlediği baraj ve göletlerin koruma alanlarında kimyasal kullanımını önleyici tarımsal faaliyetlere son verilmeli, alternatif uygulamalar teşvik edilmelidir. Ayrıca, Bölgenin kuzeyindeki Istranca Dağları ve Kırklareli çevresi, temiz su taşıyan akarsuların doğduğu ve memba suyu nitelikli kaynakların bulunduğu alanlarda da (Yeraltı Suyu Beslenme Alanları) benzer şekilde yapılacak planlamalarda yeraltı sularını kirletecek türde (sanayi, aşırı kimyasal gübre kullanımı vb.) yapılaşmadan kaçınılmalıdır.

iii. Tarım Alanları

Trakya Alt Bölgesi ülkemizin en önemli tarımsal merkezlerinden birisini oluşturmaktadır. Bölge içerisindeki tarım arazilerinin, gruplara göre alansal dağılımları incelendiğinde 1.165.640 ha yüzölçümü ile en fazla alana "Mutlak Korunacak Tarım Arazileri" grubunun sahip olduğu bilinmektedir. Trakya Alt Bölgesi'ni oluşturan üç ilimizin yüzölçümü, Ülkemiz yüzölçümünün yaklaşık %2,32'lik bölümünü oluşturmalarına rağmen, Alt bölgede yer alan Mutlak korunacak tarım arazileri, Ülkemiz Mutlak korunacak tarım arazilerinin %8,23'lük bölümünü oluşturmaktadır. Trakya Alt Bölgesi kapsamındaki %69'luk bölümünü içeren bu arazilerin tarımsal kullanımlarının sürdürülmesi ulusal çıkarlarımız açısından büyük önem taşımaktadır

Fakat, bölgede tarım sektörünün karşılaştığı ve üretimi nicelik ve nitelik bakımından olumsuz etkileyen sorunlar mevcuttur. Tarım alanlarının maruz kaldığı temel sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda özetlenmiştir.

• **Sulu Tarıma Uygun Olup Kuru Tarım Alanı Olarak Kullanılan Tarım**

Alanları: Trakya Alt Bölgesi'nde; tarımsal niteliği sulu tarım arazisine uygun olduğu halde, daha düşük verimli kuru tarım arazisi şeklinde kullanılan 409.225 ha arazi bulunmaktadır. Bu arazilerde, sulu tarıma uygun olduğu halde kuru tarım yapılması, gerek verim miktarı gerekse ürün çeşitliliği açısından düşünüldüğünde önemli düzeyde milli gelir kaybına neden olmaktadır. Ayrıca sulu tarımda kullanılabilen ürün çeşitliliği, münavebe ve polikültür tarım şekline daha çok olanak sağlamaktadır. Biyoçeşitliliği sağlayan polikültür tarım ise özellikle fauna çeşitliliği sağlayarak, zararlılara karşı önemli avantajlar sağlamakta, daha az insektisit ve pestisit kullanılmasına yardımcı olmaktadır. Potansiyel sulu mutlak tarım arazileri, özellikle bölgenin orta kısımlarında yer almakla birlikte parçalı bir dağılım göstermektedir. Bu alanların 54.536 hektarlık kısmı I. Sınıf Tarım Arazisi olup, Kırklareli ilinin Lüleburgaz ve Pınarhisar ilçelerinde, Edirne ilinin; Keşan, İpsala, Merkez ve Havsa ilçeleri ile Tekirdağ ilinin Saray ilçesinde yer almaktadır. Diğer potansiyel sulu tarım arazileri ise II. Sınıf Tarım Arazisi niteliği taşımaktadır.

Potansiyel sulu tarım arazilerinin özellikle mevcut kullanım şekline bakılarak kıymetlendirmelerinin yapılması, tarım dışı kullanım riskini de artırmaktadır. Bu nedenle, bu değerli arazilerin kuru tarım kullanımının sürdürülmesi, özellikle kamu yararı değerlendirmeleri ile tarım dışına çıkartılma baskısını oluşturmaktadır. Potansiyel sulu tarım arazilerinin sulu tarıma kazandırılması için devlet yatırımları ile projeler üretilmeli ve hızla uygulanmalıdır.

- **Tarımsal Üretim Yapılan Parsellerin Küçülmesi ya da Parçalanması:** Başta miras hukuku olmak üzere çeşitli nedenlerle, ülkemizde araziler tarımın ana amacı olan verimliliği, kârlılığı gerçekleştiremeyecek derecede küçük parçalara bölünmüş ve dağılmıştır. Kırsal kesimde artan nüfusa paralel olarak arazilerin artmaması, yeni kuşaklar için ancak miras yoluyla arazi sahibi olabilme şansı vb etmenler, arazilerin bölünmesine neden olmaktadır. Bu durum; özellikle kuru tarım üreticiliği yapan çiftçi ailelerinin geçimini karşılayabilecek miktarda arazi varlığına sahip olmadığını göstermektedir. Tarımsal istihdamı da yakından ilgilendiren bu durum, verimli arazilerin terk edilmesine ve tarımsal üretim dışına itilmesine neden olmaktadır. Arazilerin rantabl ölçütlerde büyüklüklerinin korunması ya da yeniden kazandırılması için toplulaştırma projelerinin uygulanması gerekmektedir. Trakya Alt Bölgesi toplulaştırma projeleri açısından değerlendirildiğinde, 3083 sayılı sulama alanlarında arazi düzenlemesine dair 'Tarım Reformu Kanunu' çerçevesince bugüne kadar 34 adet toplulaştırma projesine başlanmış, bunlardan bazıları tamamlanmıştır. Ancak, yetersiz olan bu çalışmalar diğer köy ve beldelerde hızla yaygınlaştırılmalı, yeni ve daha büyük alan içeren toplulaştırma projeleri oluşturulmalıdır.

- **Yanlış Arazi Kullanımı:** Tarım arazilerinin her çeşit ürünün yetiştirilmesine uygun olmadığı bilinmektedir. İklim özellikleri aynı olsa bile, tarımsal ürünlerin özellikle toprak istekleri birbirlerinden farklı olabilmektedir.

Ürün deseni seçiminde, bitkilerin toprak istekleri, ülke ya da bölge gıda maddesi arz-talep dengesi dikkate alınmalıdır. Ayrıca; münavebeli ve polikültür tarım uygulamalarının yapılması, bölge tarımsal arazilerinin sürdürülebilir bir şekilde kullanımını sağlayacaktır. Bu nedenle, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı'nın onaylanmasından sonra, tarımsal kullanıma ayrılan arazilerin, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı kontrolünde, ülke tarımsal üretim stratejisiyle uyumlu olarak 1/5.000 ölçekli detayda tarımsal arazi kullanım planlarının yapılması gerekmektedir. Bu amaçla Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı yetkilileri ile işbirliği yapılarak kısa ve uzun dönemler için gereksinim duyulan stratejik ürün desenleri belirlenmeli ve buna cevap verebilecek şekilde tarımsal arazi kullanım planları oluşturulmalıdır.

Tarımsal arazi kullanım planlarının başarılı olabilmesi için, arazilerin; konum, mülkiyet ve toprak özelliklerinin parsel öz nitelik bilgisi olarak girileceği bir "il arazi bilgi sisteminin" oluşturulması gereklidir.

- **Drenaj Yetersizliği Sorunu Olan Araziler:** Trakya Alt Bölgesi sınırları içerisinde ıslah edilerek tarımsal potansiyelinin yükseltilebileceği; Edirne ilinde 19.645 ha, Kırklareli ilinde 5747 ha genişliğinde yetersiz ya da fena drenaj etkisi altında olan araziler mevcuttur. İl Özel İdare ve diğer sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak projeler ile drenaj sistemi tesis edilerek bu arazilerin drenaj koşulları iyileştirilmelidir. Bu nedenle, öncelikle ıslahı kolay ve verimli tarım arazilerine dönüşebilecek yetersiz drenajlı arazilerin ıslahı planlanmalıdır. Ancak bu arazilerin doğal sulak alanları içerisinde veya yakınında olması durumunda, ıslahları yerine doğal şekilleriyle bırakılması gerekmektedir.

- **Üretimin Desteklenmesi:** Tarım ve hayvancılıkta üretimin desteklenmesi, pazar imkanlarının kolaylaştırılması ve dolayısı ile kırsal kalkınmanın sağlanması için planla TOB ve TAB alanları önerilmiştir.

Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB): Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB); ülkemiz kırsal kalkınma stratejileri yönünde, 02.11.2005 tarihinde Tarım ve Köy İşleri Bakanı ile Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından imzalanmış olan protokol ile; 23.10.2008 tarihinde, kabul edilen Tarımsal Organize Bölgelerinin (Tarıma Dayalı İhtisas OSB), Organize Sanayi bölgeleri Kanunu'nda yer almasına yönelik; "Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (84562-26 ya ek 26/A maddesi) çerçevesinde oluşturulacak bölgelerdir. Bu bölgelerde, tarımsal üretimin ve toprak kullanımının veriminin artırılarak sürekliliğinin sağlanması, tarım nüfusunun yerinde istihdam edilmesi ve gelir kaynaklarının artırılması ya da yeni kaynaklar oluşturulması, tarımsal tesislerin bir plan çerçevesinde bir araya getirilmesi, başta çevre koruma ve gıda maddesi hijyenik koşulları olmak üzere kontrol edilme kolaylığı sağlayabilecek üretici-sanayici-pazarlayıcı entegrasyonunun gerçekleştirilebilmesi hedeflenmektedir.

Tarımsal organize bölgeleri (TOB), besicilik, süt sığırcılığı, meyvecilik, sebzecilik, seracılık, çiçekçilik vb tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, disipline edildiği, tek elden sevk ve idare edildiği ve desteklendiği alanlardır. Tarımsal organize bölgeleri (TOB); tarımsal üretim için mutlak tarım arazilerini ve ürün işleme tesisleri için marjinal tarım arazilerini içermelidir. TOB'lar içerisinde; hububat, meyve ve sebze üretimi için uygun tarım alanları, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, mantarcılık, hayvancılık ve et entegre tesisleri, otlaklar, tarımsal işletmeler, tarımsal ürün paketleme tesisleri, meyve işleme tesisleri, soğuk hava depoları, yem depoları, TOB işletmelerinin ön arıtma yada toplu arıtma tesisleri, organik atıkların geri dönüşüm tesisleri, hayvan klinikleri, kireçli ölü hayvan gömü çukurları, tarımsal araç-gereç parkları, tarımsal ürün pazarlama hizmetleri, ürün borsası, tarımsal eğitim merkezleri, tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar alanları gibi Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın bölge stratejisine uygun ve olumlu görüş verebileceği tesislerin yer alması uygundur. Bunun dışındaki tekstil, boya sanayi, metal veya plastik hammaddeleri kullanan vb kirletici sanayiye ve tarımsal ürünlerin doğrudan işlenmediği **sanayi işletmelerine kesinlikle yer verilemeyecektir.** Tarımsal organize bölgeler (TOB) içerisinde tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi fonksiyonları toplam TOB alanının en fazla %10 unu oluşturacak ve TOB alanı içerisindeki marjinal araziler üzerinde yer alabileceklerdir.

Özellikle Tarımsal Organize Bölge (TOB) çevresindeki üretim ile ilişkili köylerin, bölgeye ulaşım mesafesinin uzun tutulmaması, maliyet açısından oldukça önemlidir. Ancak; koku, sinek vb. hijyenik etkilerin yaşanmaması için yerleşim alanlarına en az 1 km mesafe bırakılması önerilir.

Bu bölgelerdeki çiftçi örgütlenmeleri ile; bazı girdileri birlikte sağlayan, ortak kullanan, işletmeler ve üreticiler arasında sinerji yaratarak rekabet ve dayanışmanın artırılmasını sağlayan, pazarlama, teknolojiyi geliştirerek doğrudan üretime aktarılabilir Ar-Ge çalışmalarının, bilgilendirme toplantıları ve eğitim, kredi temini, danışmalık hizmetleri, idari- sosyal- makine parkı ve teknik ünitelerin ortak kullanımına imkan verilebileceği düşünülmüştür.

Tarımsal Alt Bölgeler (TAB): Tarımsal Alt Bölgeler; Sanayi fonksiyonlarının kesinlikle yer almayacağı, tarım ve hayvan yetiştiriciliğini destekleyen, hububat, meyve, sebze üretimi için uygun tarım alanları, meralar, mantarcılık, orman ürünleri, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, depo veya soğuk hava deposu, mandra vb sadece 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nun 3. maddesinde tanımlanan "tarımsal amaçlı yapılar" fonksiyonlarını barındıran alanlardır. TAB alanı içindeki fonksiyonlar, bulunduğu bölgenin yerel iklim ve tarımsal potansiyeline, ekolojik ve ekonomik kaynağının ağırlığına göre belirlenecektir.

Tablo 1. 4. TAB ve TOB Temel Farklılıklar

	TOB (Tarımsal Organize Bölge)	TAB (Tarımsal Alt Bölge)
Fonksiyonlar	●Tarıma dayalı ihtisas OSB (TOPLAM TOB ALANININ %10u) ● tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetleri, ● tarım alanları, ● ürün borsası, ● tarımsal eğitim merkezleri, ● tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar, ● tarımsal araç-gereç parkları, ● arıtma tesisleri, ● seralar, ● mantarcılık, ● otlaklar, ● pazarlama hizmet..vb	● tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetleri, ● tarım alanları, ● ürün borsası, ● tarımsal eğitim merkezleri, ● tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar, ● tarımsal araç-gereç parkları, ● arıtma tesisleri, ● seralar, ● mantarcılık, ● otlaklar, ● pazarlama hizmet...vb
Yapılaşma türü	Tarımsal amaçlı yapılar, Yönetim,Pazarlama,Hizmet birimleri, Tarımsal entegre yapılar, Tarımsal İhtisas OSB	Tarımsal amaçlı yapılar, Yönetim, Pazarlama, Hizmet birimleri
Yapılaşma yeri	Marjinal tarım toprakları (Tarımsal amaçlı yapılar dışında)	Marjinal tarım toprakları (Tarımsal amaçlı yapılar dışında)

b. Sakıncalı Alanlar:

Marmara denizinde ve karada yapılan jeolojik, jeomorfolojik, jeofizik ve sismolojik araştırmalar; Trakya Alt Bölgesi'ni etkileyecek deprem kaynak zonunun, esas olarak kuzey Marmara'da yer alan ve Saros Körfezi'ne uzanan Kuzey Anadolu Fayı'nın Marmara denizi içersindeki devamı üzerinde olacağına dair genel bir kanaat oluşturmuştur. 7 veya daha büyük şiddetteki bir depremin bu fay zone üzerinde olasılık hesaplama yöntemlerine göre gerçekleşmesi olasılığı, 2004 yılından itibaren gelecek 30 yılda %35 ile %70'dir. Bu durum yerleşim birimleri ve yeni yapılaşmalar bakımından önemsenmelidir.

Kuzey Marmara ile Saroz Körfezi arasında uzanan Ganos Fayı ve çevresinde maruz kalınabilecek olası yer ivmelerinin büyüklüğü, yerleşim kararları aşamasında önemle ele alınmalıdır. Bölgedeki jeoloji ve sismoloji konularındaki akademik ve mühendislik çalışmaları artırılmalıdır. Seçilecek belirli noktalarda kuvvetli hareket sismografi çalıştırılmalı ve kayıtları analiz edilmelidir.

c. Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri:

i. Hava Kirliliği

Hava kirliliği; nüfusun artması, şehirleşme ve endüstrileşmede hatalı yer seçimi, kalitesiz yakıt kullanımı, ısı yalıtımına önem verilmemesi, yakma cihazlarının (soba ve kazanların) standart dışı olması, sanayide eski yakma teknolojilerinin kullanılması, baca gazı arıtmalarının gerektiği şekilde yapılmayışı, trafikten kaynaklanan emisyonlar, çevre sorunları konusundaki bilgi eksikliği ve konunun yeterince önemsenmemesi sonucunda oluşmaktadır.

Trakya Alt Bölgesi'nde, kontrolsüz sanayi gelişimi ve bu gelişimin getirdiği bilinçsiz kentsel büyüme hava kirliliğinin en önemli sebeplerinin başında gelmektedir. Hava kirliliğinin azaltılması amacıyla, alınabilecek başlıca önlemler; sanayi ve iş merkezlerinin mümkün olduğu kadar yerleşim merkezleri dışına taşınması, Konutlarda alternatif yakıt yakma tekniklerinin geliştirilmesi, sanayi alanlarındaki bacalara hava filtrelerinin takılması, yakıt olarak doğal gaz kullanımına geçilmesi, yeşil alanların artırılması olarak sıralanabilir. Fakat alınan önlemler; ülke yönetimi, sivil toplum örgütleri, akademik kurumlar ve belki de en önemlisi şehir sakinleri tarafından desteklenmelidir.

ii. Su Kirliliği

Trakya Alt Bölgesi'nin çevresel açıdan en başta gelen sorunu, yüzeysel su kaynaklarının kirliliğidir. Tekirdağ ilinde hızla artan sanayi, Trakya bütününde yalnız iç göçü değil aynı zamanda bölgesel göçü de beraberinde getirmiş, bunun sonucu olarak da ilçe nüfusları hızla artmış, düzensiz şehirleşme önlenemez olmuştur. Sanayinin üretim ihtiyacı, suyun önemli oranda Ergene Havzası yeraltı suyundan karşılanması, yeraltı su kaynaklarının azalmasına ve dinamik seviyenin düşmesine neden olmuştur. Hızlı ve denetimsiz kullanımla kirletilen suyun doğrudan yerüstü sularına (derelere) verilmesi, önce yüzey sularının daha sonra da bunlarla beslenen yeraltı suyu akiferlerinin kirlenmesine neden olmuştur.

Bunun için, yapılacak çalışmalarda, ilk olarak planlama çalışmaları ile belirlenmiş sanayi alanları dışına sanayi tesisi izni verilmemelidir. Sanayi alanları mutlaka İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri oluşturularak kontrol altına alınmalıdır. Çevre kirliliğinde önemli bir nokta olan “sürdürülebilir kalkınma” ilkesine uyularak, kirlenmenin doğal özümseme kapasitesini aşmayacak şekilde kontrol altına alınması ve buna imkân verecek atık su arıtma ile uzaklaştırma stratejilerinin belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut durumun düzeltilmesi amacıyla illerde ve Trakya Alt Bölgesi genelinde merkezi arıtım yapacak arıtma tesislerinin yer tespiti yapılmalı ve kuruluşları hızla

gerçekleştirilmelidir. Bir diğer önemli konu kirliliği önlemenin maliyetinin kirliliği gidermenin maliyetinden düşük olduğu gerçeğidir. Bu nedenle yapılması önerilen ortak arıtma tesislerinin biran evvel kurularak ortak kullanıma açılması, gelecekte ekonomik açıdan olabilecek kayıplar için önem arz etmektedir. Ayrıca işletmelerin kendi kuyularını açarak su kullanmaları yerine, belli bölgelerde DSİ denetiminde açılacak kuyulardan DSİ tarafından belirlenen miktarda su çekilerek sanayi işletmelerine verilmesi zorunludur.

Bunun dışında, havzaların korunmasında yaşanan sorunların çözümüne önem verilmelidir. Su toplama havzalarına doğal özelliklerinin kazandırılması amacıyla:

- Çevre koruma ve planlama politikaları üretilmeli ve fiziki planlar ivedilikle yapılmalı,
- Doğal ekosistemin özellikleri yeniden kazandırılmalıdır.

İçme ve kullanma suyu ihtiyacının doğal uzantısı atık su sorunu ile ilgili olarak:

- Kanalizasyon sisteminin tamamlanması,
- Şebekelerde bakım-onarım çalışmalarının yapılması,
- Endüstriyel atık sular için arıtmanın yapılması ve
- Mevzuattaki boşlukların giderilerek uygulanan ceza miktarlarının caydırıcı olması

konusunda gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

iii. Toprak Kirliliği

Toprak kirliliğinin önlenmesi ya da en aza indirilmesi için:

- Eski sanayi bölgelerinde kirlenmiş zeminlerin ıslah edilmesi,
- Sanayi ve kentsel kaynaklı sulama suyu kirliliğine bağlı olarak topraklarda oluşan çoraklaşma ve ağır metal kirliliğinin önlenmesi, kirlenmiş toprakların ıslah edilmesi,
- Tarımda kullanılan gübre ve pestisitlerin aşırı kullanımlarının önlenmesi için, kayıt ve denetim mekanizmasının işletilmesi,
- Anız yakılmasının ekolojik dengeye, yeşil alanlara ve hava kalitesine olumsuz etkisinin kontrol altına alınması,

gerekmektedir.

iv. Katı Atıklar

Planlama bölgesinin, katı atıkların zararlı etkilerinden korunması için:

- Katı atıklara uygun yer seçimi, bilimsel esaslara uygun olarak yapılmalı,
- Depolama alanları, özellikle su kaynaklarından uzak alanlarda (örneğin Tunca nehrine 70 m mesafede bulunan vahşi depolama alanı, çevre açısından tehlike oluşturmaktadır) yer seçimi yapılmalı,
- Ambalaj atıkları oranının yüksek olduğu bölgelerden başlayarak, katı atıklar ikili sistemle kaynağında ayrı toplanmalı,

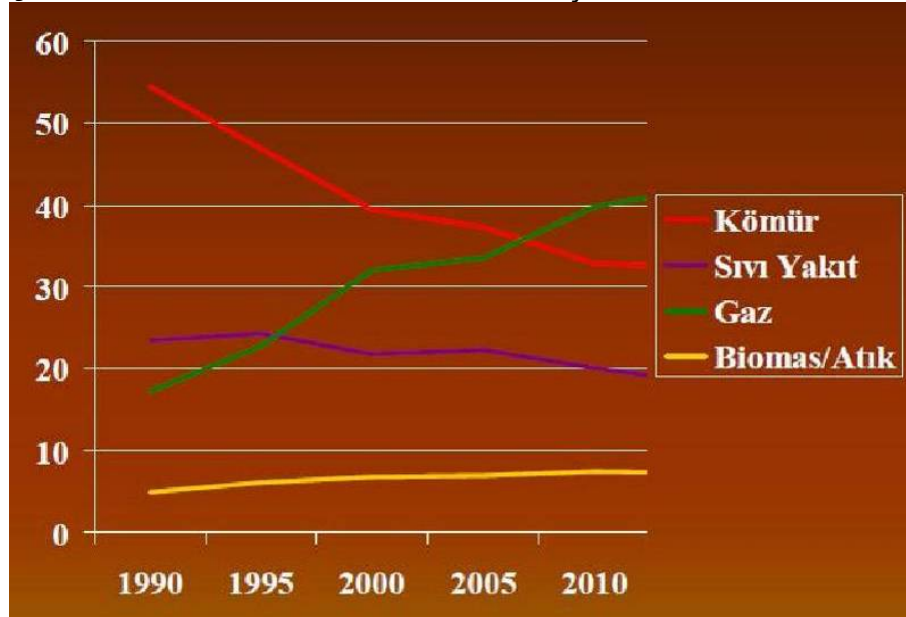
- Ambalaj atıkları geri kazanımı hedefine ulaşılması açısından, ayrı toplanan ambalaj atıklarının, atık kumbaraları ile atık toplama ve geri kazanım tesisleri desteklenmeli,
- Kaynağında ayrı toplama yapılan nüfus dışındaki il nüfusunun atıkları termal dönüşüm (yakma/gazlaştırma) tesislerinde değerlendirilmeli,
- Arıtma tesisi çamurları ile tehlikeli atıkların depolama ve bertarafına ilişkin sahalar oluşturulmalıdır.

d. Enerji politikaları

Enerji tüketimi, ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli göstergelerinden biridir. Nüfus artışı, sanayileşme, teknolojinin yaygınlaşması ve refah seviyesinin yükselmesi ile doğru orantılı olarak enerji tüketiminde artış kaçınılmazdır. Trakya Alt Bölgesi'nde de son on yılda çoğunlukla plansız olarak yaşanan hızlı sanayileşme, nüfus artışı ve kentleşme süreci enerji ihtiyacının karşılanmasına yönelik sorunları da gündeme getirmektedir.

Türkiye'de elektrik enerjisinin karşılandığı kaynaklara bakıldığında, yaklaşık %70'inin (%40'ı doğalgaz, %20'si kömür ve %10'u petrol) fosil yakıtlardan elde edildiği görülmektedir. AB ülkelerinde elektrik enerjisinin karşılandığı kaynaklara bakıldığında ise, 2005 yılında toplam enerji üretimi içinde doğalgaza dayalı kaynakların % 30-40 arasında, kömüre dayalı kaynakların yine aynı oranlarda olduğu gözlenmektedir. Ancak yıllara göre AB ülkelerinde enerji üretiminde kömüre dayalı kaynakların, toplam enerji üretim kaynaklarına oranla kullanımında hızlı bir düşüş yaşadığı, yerine öncelikle gaz ve Biomasa dayalı enerji kaynaklarının toplam içindeki yüzdesinde yükselişe geçtiği gözlenmektedir (Şekil 1.3).

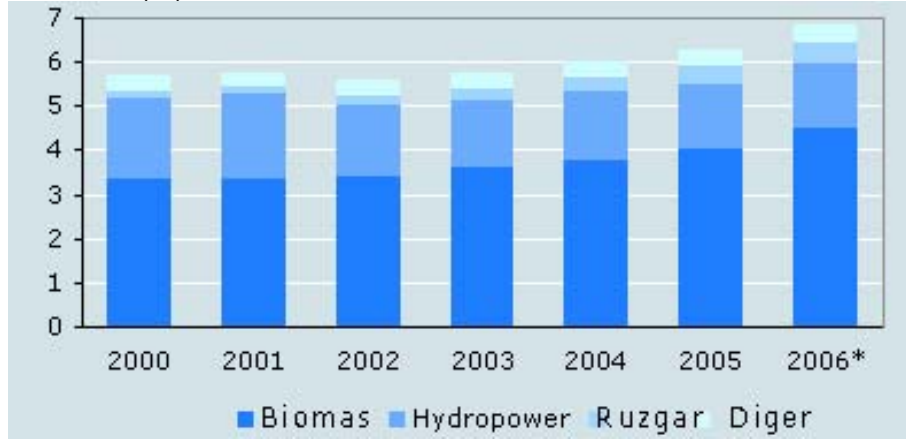
Şekil 1. 3. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Fosil Yakıt Türlerinin Kullanımı (%)

Kaynak: European Union Energy Outlook 2020, 1990

2020 yılı için ise Avrupa Birliği, toplam enerji ihtiyacının %20'sini yenilenebilir enerji kaynakları ile karşılanmasını hedeflemektedir. Mevcutta ise, biomas başta olmak üzere yenilenebilir enerji kaynakları ile üretilen enerji, toplam üretimin %7'sidir.

Şekil 1. 4. AB Ülkelerinde Elektrik Üretimi İçinde Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımı (%)

Kaynak: Statistics Netherlands, 2008

Türkiye’de, yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam üretimde payının artırılması hedeflenmektedir. 9. Beş Yıllık Kalkınma Planında, “Ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin ihtiyaç duyduğu enerjinin sürekli, güvenli ve asgari maliyetle temini temel amaçtır. Enerji talebi karşılanırken çevresel zararların en alt düzeyde tutulması, enerjinin üretimden nihai tüketime kadar her safhada en verimli ve tasarruflu şekilde kullanılması” esas olarak belirlenmiştir. Ayrıca, “Üretim sistemi içinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payının azami ölçüde yükseltilmesi” temel hedeflerden biri olarak gösterilmektedir.

Trakya Alt Bölgesi’ndeki elektrik enerjisi üretim değerlerine bakıldığında, 2008 yılı toplam üretim miktarı 4900 MW’dır. Üretilen enerjinin tüketim oranının büyük kısmı Kırklareli ve Tekirdağ illerinde sanayi kullanımına, Edirne’de ise konut ve sanayi kullanımlarına aittir.

Tablo 1. 5. İllerin Elektrik Tüketimlerinin Sektörel Dağılımı (2007)

İl		Edirne	%	Kırklareli	%	Tekirdağ	%
Mesken		203.806	23,6	186.070	10,5	451.256	9,3
Ticaret		91.866	10,6	76.124	4,3	201.737	4,2
Resmi		44.338	5,1	105.125	5,9	43.630	0,9
Sanayi		339.584	39,3	1.352.824	76,4	3.849.114	79,5
Tarımsal sulama		101.204	11,7	2.660	0,2	4.915	0,1
Aydınlatma	Fatura	27.332	3,2	16.940	1	24.689	0,5
	Diğer	55.555	6,4	31.100	1,8	265 574	5,5
Toplam		863.684	100	1.770.844	100	4.840.913	100
Türkiye içindeki payı (%)		0,6		1,1		3,1	

Planlama alanında 2020 yılı için enerji ihtiyaç durumuna bakıldığında, tahmini enerji tüketim miktarı 11.000 MW olarak hesaplanmıştır. TEİAŞ tarafından mevcut enerji kapasitelerinin artırılması sonucunda yapılan anlaşmalar, 1613 MW ek kapasiteye olanak sağlamaktadır. Ayrıca, bölgede lisanslandırılmış rüzgâr enerji santrallerinin kurulu güç miktarı üzerinden %20'sinin güvenilir kapasite olduğu düşünülürse, bölge genelinde 1522 MW rüzgar enerjisi potansiyeli olduğu söylenebilir. Bu durumda 2020 yılı için enerji açığının 2665 MW olacağı varsayılmaktadır.

Tablo 1. 6. Trakya Alt Bölgesi 2008-2020 Tahmini Enerji Açığı

2008 Mevcut	Mevcut üretim	4.900 MW
	Lisans verilen kapasite artırımı*	1.613 MW
	Toplam mevcut	6.813 MW
2020 Projeksiyon	Tahmini enerji tüketim**	11.000 MW
	Tahmini enerji açığı*	4.187 MW
	Lisans verilen rüzgar enerjisi***	7609 * 0,20=1522 MW
Rüzgar santralleri lisansları gerçekleştirilirse	Toplam enerji üretimi	8.335 MW
	Tahmini enerji açığı	2.665 MW

Kaynak: * TEİAŞ ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
 ** Plan Projeksiyon Hesapları
 *** 1 Kasım 2007 İtibariyle, Kabul Edilen Rüzgâr Enerjisine Dayalı Lisans Başvuruları, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü

2020 yılı için gerekli olan yaklaşık 2700 MW'lık enerji açığının karşılanması için bir potansiyel, orta kalorili kömür kaynaklarının uygun teknolojilerle iyileştirmesi ve kapalı yöntemle işletilerek ekonomiye kazandırılmasıdır. Fakat bölge evsel ya da endüstriyel yakıt olarak uzun yıllardır kullanılan nem, kül ve kükürt içeriği yönünden sorunlu, 68 milyon ton görünür rezerve sahip orta kalorili (4000 Kcal); 175 milyon ton görünür rezervli, düşük kalorili linyit rezervlerine sahiptir. Düşük kalorili kömürler ortalama 90 m derinliğinde olup 29,6 km² yüzölçümlü büyük bir alanı kapsamaktadır. Bu kömürlerin bilinen yöntemlerle işletilmeleri durumunda, Ergene Akiferini besleyen Istanca Akiferiyle bağlantısı kesileceğinden yeraltı su düzeyi hızla düşecek ve Bölge'deki suya dönük sorunlar daha da ağırlaşacaktır.

Santrallerde kullanılacak düşük kalorili linyit kömürü ve kireç taşı konvansiyonel iş makineleri ile açık ocak işletme yöntemiyle çıkarılacak olursa, üretim sırasında malzemeyi gevşetmek amacıyla patlatma yapılacaktır. Linyit ve kireç taşının çıkarılıp, santrale taşınması ile o çevredeki hektarlarca verimli (tarım, mera, orman) arazi yok olacak, temel geçim kaynağı tarım olan nüfus doğrudan olumsuz etkilenecektir.

Buna karşın kendine yeter, zengin potansiyeli olan, rüzgâr, güneş, jeotermal ve çevreye zarar vermeyen hidroelektrik enerji yatırımlarının planlanması, önem verilmesi ve desteklenmesi ile enerjideki dışa bağımlılığımızı en aza indirme olanağı vardır. "Yenilenebilir enerji; doğanın kendi evrimi içinde, bir sonraki gün aynen mevcut olabilen enerji kaynağı" olarak tanımlanmaktadır.

Bu anlamda Trakya Alt Bölgesi özellikle rüzgar enerjisi açısından önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Trakya Alt Bölgesi'nde elektrik enerjisinin bir miktarı rüzgar enerjisi ile sağlanmaktadır. Trakya Alt Bölgesi içinde çeşitli firmalara toplam kurulu gücü 7609 megawatt olan rüzgar santrali lisansı verilmiştir.

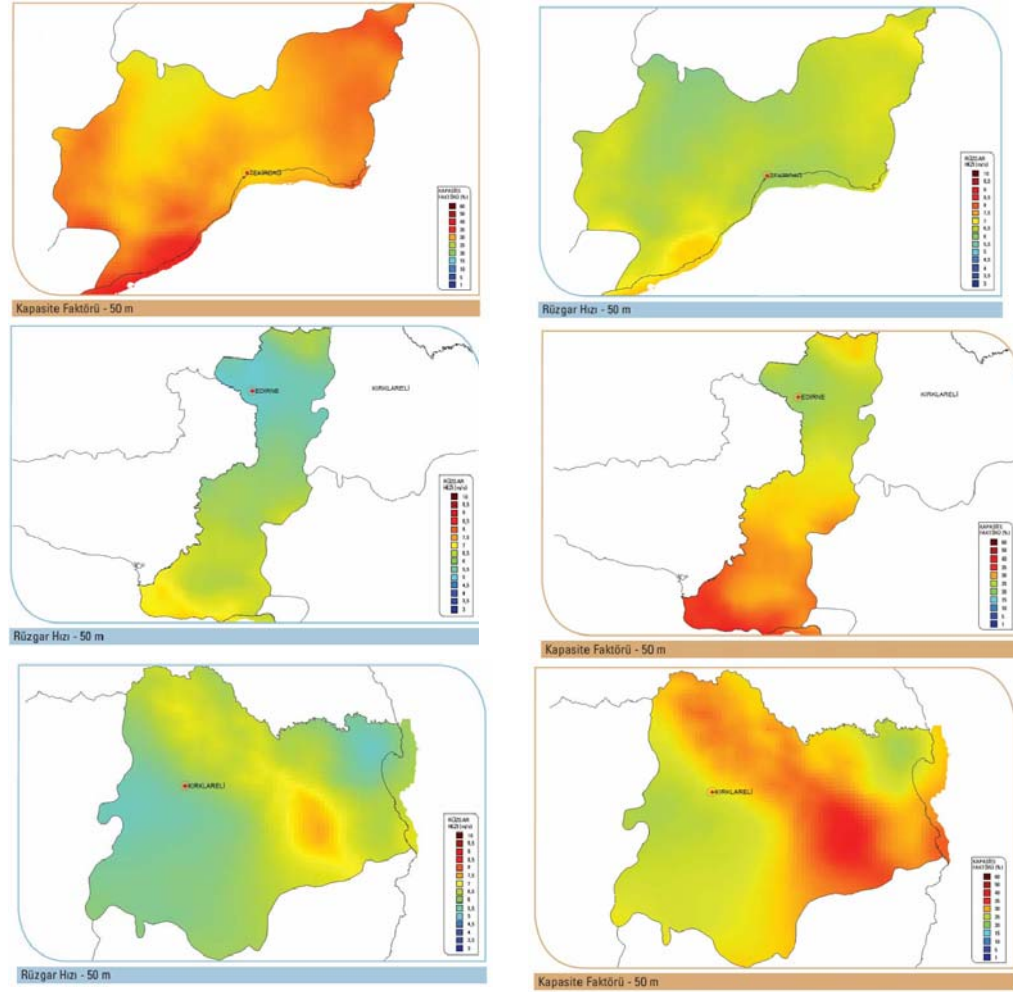
Tablo 1.7. Trakya Alt Bölgesi İçinde Çeşitli Firmalara Verilen Rüzgar Santrali Lisans Hakları Dağılımı (2007)

	Firma Adedi	Mekanik Kurulu Gücü (MW)
Kırklareli	44	5.565
Edirne	15	685
Tekirdağ	18	1.359
Toplam	65	7.609

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2007

Tekirdağ ilinin güney, güney-batı ve doğusu, Edirne'nin güneyi ve Kırklareli ilinin doğusu, ekonomik rüzgar enerji santralleri için en uygun alanlardır.

Şekil 1. 5. Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli İlleri Rüzgar Kaynak Bilgileri

Kaynak: Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, www.eie.gov.tr, 2009

Üç ilde rüzgar enerji santrali potansiyellerinin değerlendirilmesi sonucu toplam kurulu güç kapasitesi 11.175 MW olmaktadır. Toplam kurulu güç miktarı üzerinden %20'sinin güvenilir kapasite olarak hesaplandığında ise, bölgede toplam 2235 MW rüzgar enerjisi üretilmektedir (Tablo 1.8).

Tablo 1.8. Trakya Alt Bölgesi'nde Kurulabilecek Rüzgar Enerjisi Santrali Güç Kapasitesi

İl	Toplam alan (km ²)	Toplam kurulu güç (MW)
Tekirdağ	925	4.626
Edirne	694	3.470
Kırklareli	615	3.079
Toplam	2.234	11.175

Kaynak: Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, www.eie.gov.tr, 2009

Sonuç olarak, tarım, su ve orman kaynaklarının korunmasının ortak bir vizyon olarak belirlendiği Trakya Alt Bölgesi'nde, çevre maliyeti de düşünüldüğünde, gerekli enerji ihtiyacının karşılanmasında yenilenebilir enerji kaynaklarına ek olarak bölgede arama çalışmaları devam etmekte olan doğal gaz potansiyelinin değerlendirilmesi ve kalan açığın bölge dışından elde edilmesi önerilmektedir.

1.2.2.2. İşlevsel Bütünlük

Bu planla; yerleşimlerin, bölge genelinde bütüncül yaklaşımla belirlenen kimlikler ile ön plana çıkması ve kendilerine biçilen roller üzerine ihtisaslaşmaları hedeflenmektedir. Bu yolla, bölgenin mevcut potansiyeller ve eğilimler çerçevesinde gelişmesi ve çevre kentler ya da yerleşmelerle birlikte işleyen fonksiyonel bağlantılarının kurulması hedeflenmiştir. Kırsal merkezler, hizmet merkezleri, lojistik merkezler ve sanayi merkezleri bu amaçla belirlenen kimliklerdir.

Bölge genelinde ise, yerleşimlere biçilen roller yanında, öncelikli olarak dengeli kalkınmanın sağlanabilmesi için hizmet -nüfus yığılmalarının bölge geneline yayılması amaçlanmaktadır. Bu da, üretim ve hizmet fonksiyonlarının (merkez kademelenmesinin) dengeli dağılımı anlamına gelmektedir. Nüfus ve hizmet çalışanı istihdamı bu dağılımı hesaplamada ana kriterler olarak alınmıştır.

a. Merkez Kademelenmesi

2007 verilerine göre, bölgeler arası ve bölge içi dengelenmelere katkı sağlamak üzere, ulaşım eksenlerine dayalı olarak beklenen etkileşimlerin ve gelişmelerin yanı sıra; Trakya Alt Bölgesi'nde kademeli merkez yerleşimler sisteminin de stratejik rol üstlenecek yerleşimlerini beş grupta kurgulamak mümkündür. Bu çerçevede; Çorlu, Edirne ve Tekirdağ I. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu oluştururken; Lüleburgaz, Kırklareli, Keşan ve Çerkezköy II. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu oluşturmaktadır. Uzunköprü, Babaeski, Malkara, Hayrabolu, Muratlı, Saray ve Şarköy tarafından oluşturulan III. Kademe Kentsel Merkezler Grubu'nu da Pınarhisar, Vize,

Marmara Ereğlisi, İpsala, Havsa ve Süloğlu tarafından oluşturulan IV. Kademe Kentsel Merkezler Grubu izlemektedir. Son kademe olan V. Kademe Kentsel Merkezler Grubu ise, doğrudan kırsal kesime hitap eden Demirköy, Enez, Meriç, Pehlivanköy, Lalapaşa ve Kofçaz yerleşimlerini içermektedir.

Tablo 1.9. Trakya Alt Bölgesi'nde 2007 yılı İl ve İlçe Nüfuslarına göre Merkezler Kademelenmesi

I. Kademe Kentsel Merkezler	II. Kademe Kentsel Merkezler	III. Kademe Kentsel Merkezler	IV. Kademe Kentsel Merkezler	V. Kademe Kentsel Merkezler
Çorlu (225.244) Edirne (150.717) Tekirdağ (161.136)	Lüleburgaz (130.375) Kırklareli (83.378) Keşan (77.442) Çerkezköy (131.723)	Uzunköprü (70.977) Babaeski (51.815) Malkara (56.484) Hayrabolu (36.942) Muratlı (25962) Saray (44530) Şarköy (29395)	Pınarhisar (20.338) Vize (30.348) M Ereğlisi (16.970) İpsala (30.240) Havsa (21.533) Süloğlu (9.474)	Demirköy (9128) Enez (10.714) Meriç (16.959) Pehlivanköy (4.586) Lalapaşa (8.406) Kofçaz (3.288)

Yukarda belirtilenler arasında özellikle “orta merkez” karakteri taşıyan III. ve IV. Kademe Kentsel Merkezler Grubu’nun konumları ve işlevleri önem taşımakta olup, bunlar kısmen sanayi üretimine destek veren merkezler olabildiği gibi tarımsal sanayi türünde faaliyet gösteren merkezler de olabilmektedir. Ancak, stratejik açıdan nüfus boşalma ve seyrelme alanlarında sıçrama odakları oluşturulması için öngörülecek ve temelde kırsal alanlara kentsel hizmetler vermek üzere donatılacak “alt merkez” karakteri taşıyan yerleşimler ise V. Kademe Kentsel Merkezlerdir.

Mevcut durumdan hareketle, bu planla, “dengeli bölgesel kalkınma yolu ile kırsal nüfus kaybının önlenmesi” temel ilkesine paralel olarak, bugün ön plana çıkmış Tekirdağ Tekirdağ merkezli “yığılmalar”ın, bölge geneline yerel potansiyeller ve eğilimler doğrultusunda “sıçrama”sı, kendine ve çevre yerleşimlere yeterli ticaret-hizmet alanlarının oluşturulması önerilmiştir. Önerilen merkezlerin dinamik, çekici ve yarışabilir olması, farklılıklarını koruması ve bu farklılıkların tamamlayıcılık ilkesi içinde bütünleştirilmesi ve zenginleştirilmesi sağlanmalıdır. Böylelikle kır-kent arası kutuplaşma giderilebilecek, orta büyüklükteki merkezlerin sayıları ve etkinliği artırılarak, ara kademe kentsel çekim noktaları ve kentsel merkezler oluşturulacaktır.

Bu doğrultuda, Tekirdağ ilinin hizmet ve nüfus büyüklüğü açısından baskınlığını koruması ve 1. derece merkez kademesinde bir hizmet merkezi olarak geliştirilmesi öngörülmüştür. İlin bölge genelinde sanayi ve üretiminin odak noktalarına, bölgesel ölçekte hizmet vermesi öngörülen liman alanlarına ve dolayısı ile nüfussal büyümenin merkezine sahip olması, hizmet sektörü açısından da en fazla büyüme eğilimine sahip olmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Sonuç olarak, Tekirdağ il merkezinin 1/100.000 İstanbul ÇDP’sinde önerilen Silivri çekim merkezi ile birlikte, hinterlandını Trakya Alt Bölgesi’nin oluşturduğu yönetim, kültür, turizm, ticaret ve eğitim merkezi olması planlanmıştır.

Fakat bölge genelinde bugüne kadar süregelen Tekirdağ merkezli gelişmenin dengeli dağılabilmesi için, Edirne, Kırklareli il merkezleri ve Keşan, Lüleburgaz, Çorlu, Çerkezköy ilçeleri 2. Kademe Merkez olarak geliştirilecektir. Edirne ve Kırklareli illeri, mevcut durumlarına paralel olarak çevre ilçe ve kırsal merkezlere hizmet edecek ticaret-hizmet, eğitim merkezleri olarak önerilmektedirler. Edirne il merkezine, Kırklareli il merkezinden farklı olarak hizmet merkezi kimliği dışında, sahip olduğu tarih turizmi potansiyeli, sağlık hizmetleri ve önemli stratejik konumu sebebi ile global ölçekte geliştirilecek “marka kent” fonksiyonu yüklenmiştir. Bu doğrultuda kentte kültürel turizm canlandırılacak ve kentin uluslararası bir çekim noktası olması sağlanacaktır.

Çorlu ve Çerkezköy ilçeleri ise, öncelikle sanayi gelişiminin getirdiği nüfus ve hizmet sektörü ile gelişmesi öngörülen merkezlerdir. Her iki ilçede de 2007 nüfuslarına oranla, mevcut onaylı planlara bağlı olarak önemli nüfus artışları beklenmektedir. Bu kapsamda, Çorlu ilçe merkezinin sunacağı hizmet, öngörülen nüfusun temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olacaktır. İlçede geliştirilmesi ve uluslararası ölçekte hizmet vermesi önerilen Çorlu havalimanı da hava taşımacılığının güçlendirilerek ulaşım hizmetlerinin çeşitlendirilmesi anlamında önemli rol oynayacaktır.

Keşan ve Lüleburgaz ise, bölge içindeki konumlarına, ana ulaşım akslarının üzerinde bulunmaları ve eğilimlerine (mevcutta da 2.kademe merkez olmaları) paralel olarak 2. Kademe Merkez olarak önerilmişlerdir. Keşan ilçe merkezinde önerilen gelişmede, Tekirdağ-İpsala ve Edirne-Çanakkale bağlantılarının kesişiminde yer alması ve önemli tarımsal merkezlerle çevrelenmesi önemli bir rol oynamaktadır.

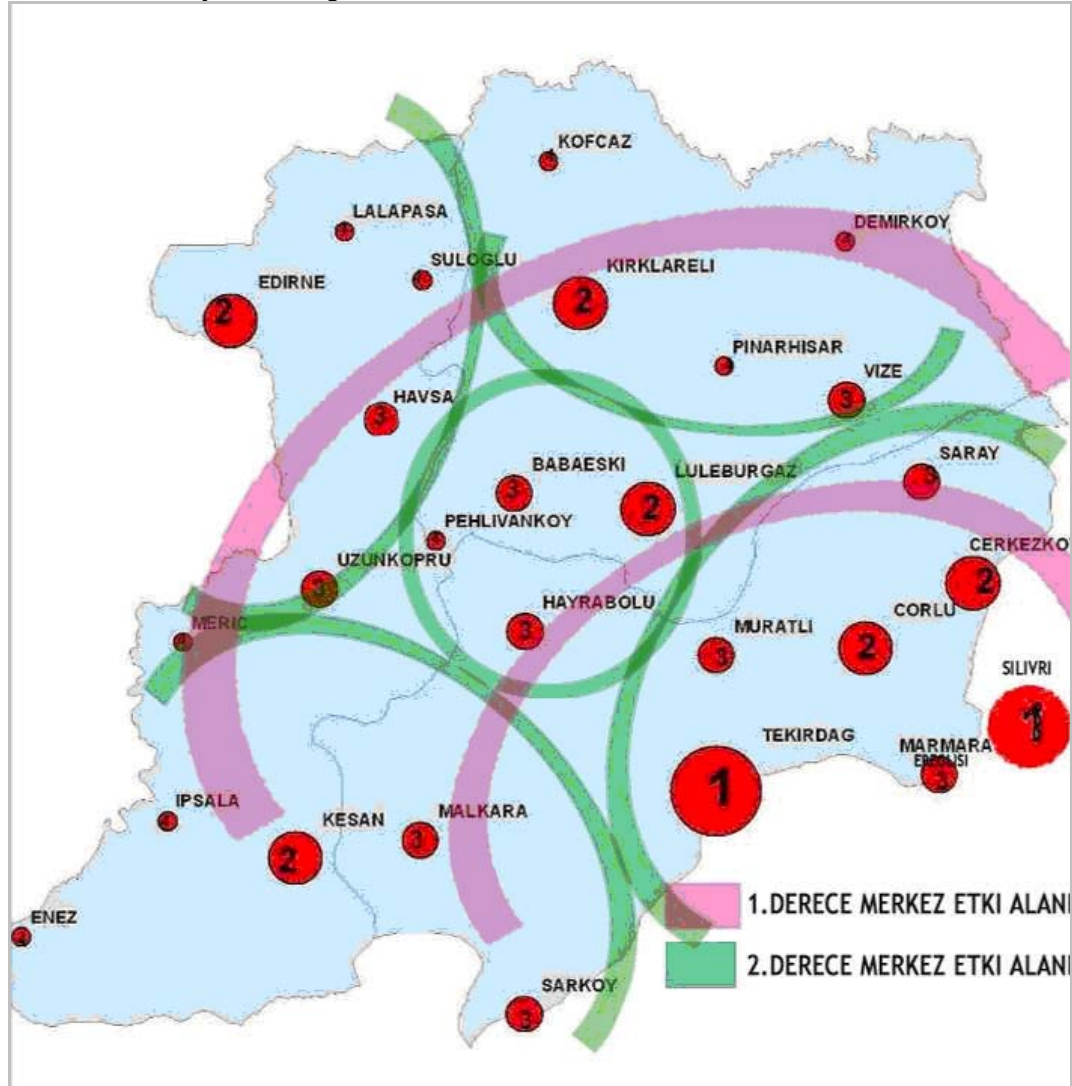
Diğer yandan Lüleburgaz ilçesinin, 2. derece merkez olarak önerilmesi, Lüleburgaz uzantılı yayılma sürecine giren Çorlu Çerkezköy aksının gelişimin de sınırlandırıcı rol oynayacaktır. Bölgenin odak noktasında yer alması, hızlı tren öneri istasyonunu bulundurma ve bölgenin tek transit otoyol bağlantısı üzerinde olması bu kararı desteklemektedir.

Son olarak, günümüzde de III. ve IV. Kademe merkezler arasında yer alan Babaeski, Saray, Vize, Hayrabolu, Malkara, ve Uzunköprü ilçeleri tarımsal özellikleri ile ön plana çıktıkları için, öncelikle çevrelerindeki kırsal merkezlere, planla getirilen TAB ve TOB alanları, fuar alanları, gibi fonksiyonlar yardımı ile hizmet verecek 3. derece merkezler olarak önerilmişlerdir. Marmara Ereğlisi, Muratlı ve Havsa ise sanayi ve tarım alanlarının lojistik ve hizmet ihtiyaçlarını karşılayacak 3. Kademe Merkezler olarak geliştirileceklerdir.

Tablo 1.10. Trakya Alt Bölgesi 2023 İl ve İlçe Nüfusları ve Hizmet Sektörü Çalışan Sayısı Oranları

İl-ilçe	Hizmet (%)	Kademe	Nüfus	İl-ilçe	Hizmet (%)	Kademe	Nüfus
Tekirdag	67	1	286.250	Vize	26	3	35.100
Cerkezkoy	48	2	405.100	Malkara	27	3	70.950
Corlu	56	2	600.000	Hayrabolu	29	3	46.700
Edirne	67	2	205.000	Enez	26	4	14.500
Kesan	50	2	93.000	Havsa	20	3	24.000
Kirklareli	48	2	125.500	Demirkoy	37	4	10.600
Luleburgaz	37	2	180.000	Ipsala	20	4	32.100
Babaeski	32	3	61.406	Kofcaz	32	4	4.000
M Ereğlisi	56	3	86.000	Lalapasa	24	4	11.000
Muratlı	41	3	62.000	Meric	25	4	18.000
Saray	37	3	85.200	Pehlivanlı	30	4	6.023
Sarkoy	30	3	41.000	Pınarhisar	38	4	23.312
Uzunkopru	36	3	75.000	Suloğlu	50	4	13.000

Şekil 1.6. Trakya Alt Bölgesi Merkez Kademelenmesi ve Etki Alanları

b. Hizmet ve Lojistik Merkezleri

Hizmet ve lojistik merkezleri, bu planla getirilen nüfus ve üretim alanlarının ihtisaslaşmış hizmet gereksinimlerini sağlayacak merkezler olarak tasarlanmıştır.

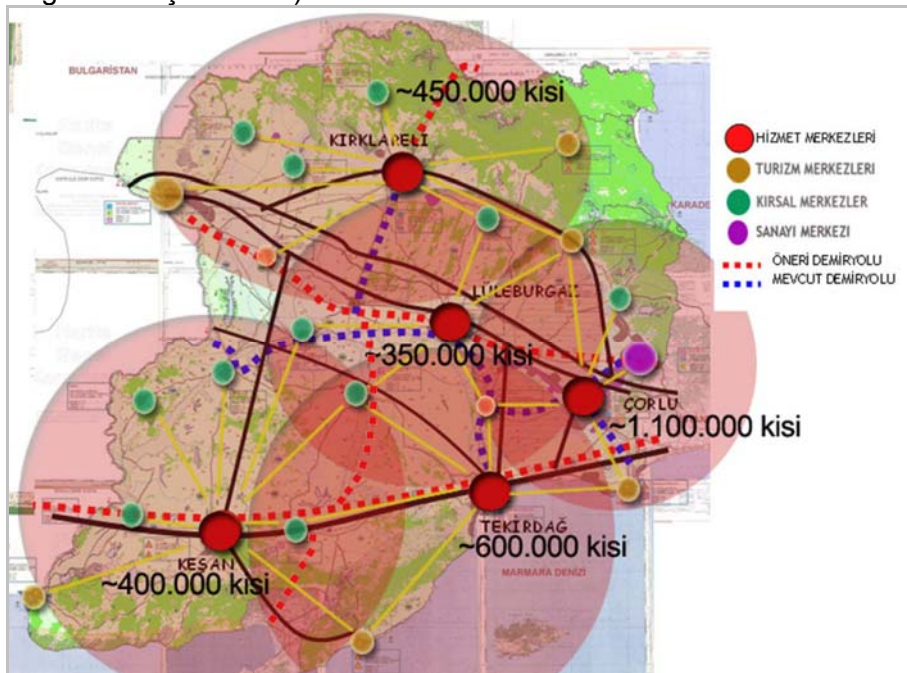
Merkez kademelenmesi içerisinde her il ve ilçe merkezi kendi nüfusunun temel hizmet ihtiyacını karşılayacak nitelikte olmasının dışında, Tekirdağ, Kırklareli, Çorlu, Lüleburgaz ve Keşan yerleşmelerinin farklı kriterler baz alınarak hizmet fonksiyonlarında ihtisaslaşmaları ve bölgede öne çıkmaları önerilmiştir. Bu merkezlerde hizmet, ticaret, finans, eğitim, fuar ve turizm-kültür aktiviteleri yoğunluk kazanacak ve desteklenecektir.

Tekirdağ ve Kırklareli il merkezleri, mevcut eğilimleri paralelinde bölgenin kuzey ve güney kesimlerinin üst kademe hizmet merkezleri olacak ve yaklaşık değerdeki nüfusa hizmet vereceklerdir. Bu rakam Tekirdağ için yaklaşık 600.000 kişi iken Kırklareli için yaklaşık 450.000 kişidir. Tekirdağ İli, sahip olduğu liman alanının geliştirilme kararı ile aynı zamanda, uluslararası lojistik ve liman arkası fonksiyonlarda da özelleşecektir.

Lüleburgaz ve Keşan ilçeleri ise Tekirdağ ve Kırklareli'ne oranla ilçe merkezleri olmaları sebebi ile bir alt kademe hizmet merkezleri olarak düşünülmektedirler. Yaklaşık 350.000 kişiye hizmet götürecek bu merkezlerden Lüleburgaz, öncelikle sanayi gelişimi sonucu artan nüfusa, Keşan ise çevresindeki kırsal ve turizm merkezlerine hizmet sağlayan merkezler olarak geliştirilecektir.

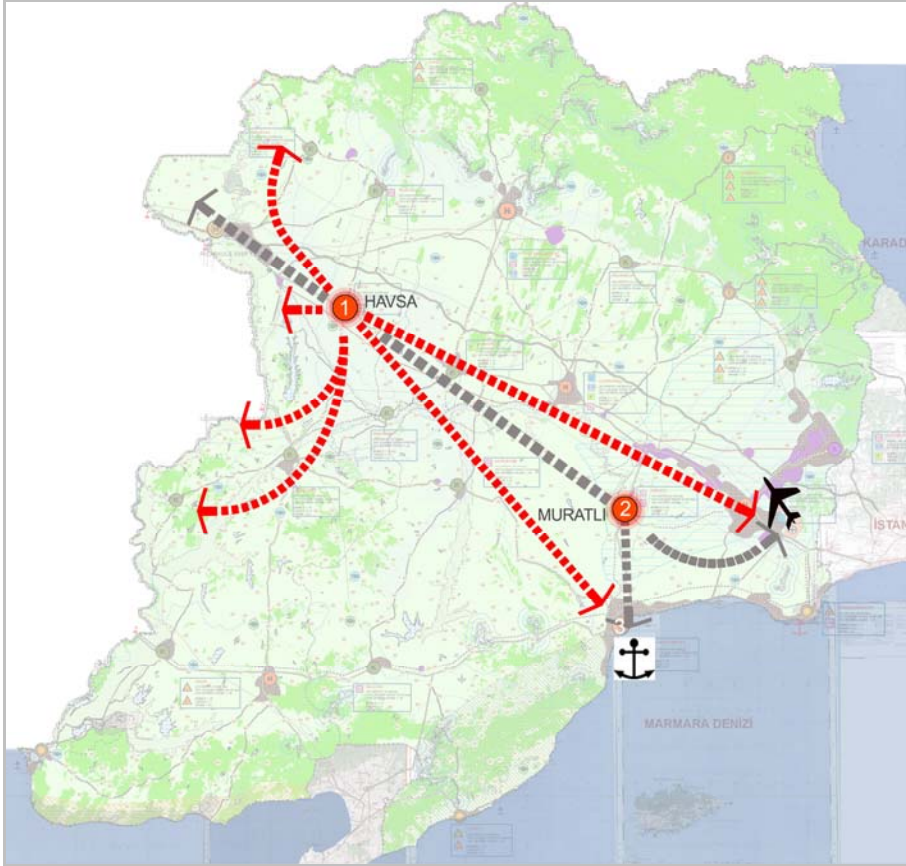
Diğer yandan Çorlu'nun, Bölge geneline kıyasla en yüksek nüfus ve sanayi alanına sahip olması, dolayısı ile en yoğun nüfuslu (~1.100.000) etki alanına sahip olacağı anlamına gelmektedir.

Şekil 1. 6. Trakya Alt Bölgesi Öneri Hizmet Merkezleri ve Etki Alanları (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)

Lojistik merkezler ise, üretim alanlarının ulus ve ulus ötesi pazara açılımını kolaylaştıracak altyapı hizmetlerini sunacak merkezlerdir. Üretim alanlarının bölgede plan kararları ile iki fonksiyonda özelleşeceği söylenebilir; bölgenin doğusu daha çok sanayi üretimi ve nüfus yoğunluğu açısından baskınlık kazanırken, batısı tarımsal üretim açısından geliştirilecek ve desteklenecektir. Planda, Muratlı ve Havsa önerilen lojistik-hizmet merkezleridir. Konumu gereği, Muratlı lojistik merkezinin, bölgenin güneyindeki liman ve sanayi bölgelerine hizmet götürmesi, bu doğrultuda demiryolu ağırlıklı bir ulaşım sistemi ile Tekirdağ limanlar bölgesine, uluslararası yük ve yolcu taşımacılığında kullanılacak Çorlu Havaalanı ve İstanbul-Bulgaristan, İstanbul-Yunanistan banliyö hatları ile bağlantısının kurulması düşünülmektedir. Diğer yandan Havsa'nın, sınır kapılarına yakınlığı ve tarımsal üretim alanlarının odak noktasında yer alması sebebi ile TAB ve TOB alanlarından sonra dış pazara açılımını yüksek altyapı standartlarında destekleyecek nitelikte bir lojistik merkez olarak tasarlanması amaçlanmaktadır.

Şekil 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Lojistik Merkezler ve Dış Bağlantılar

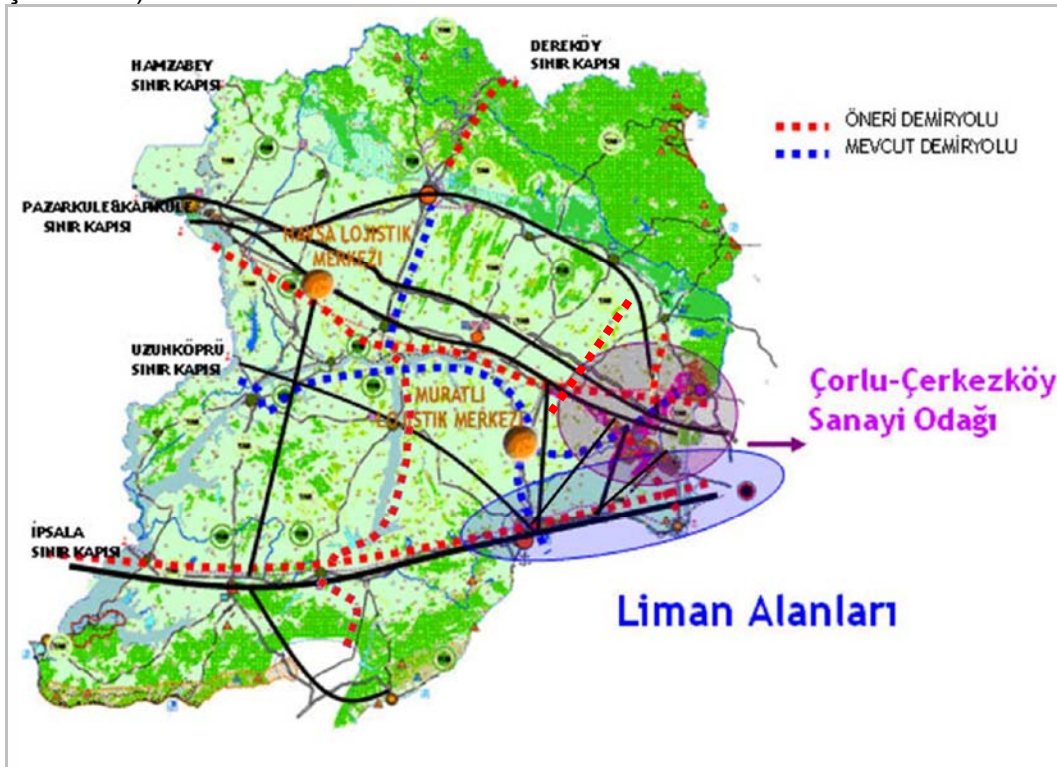

c. Sanayi Merkezleri

Bölge genelinde sanayi alanları, günümüzde çevresel sürdürülebilirlik açısından büyük tehdit oluşturan, plansız ve kontrolsüz gelişmiş olan Çerkezköy-Çorlu-Büyükkarıştıran hattında yoğunlaşmıştır. Bölgenin geri kalanında OSB'ler dışında büyük sanayi alanlarından söz edilemez. Bu sebeple, öncelikle mevcut sorunları çözmek amacı ile 1/100.000 Plan ile, dağınık ve denetimsiz mevcut sanayi alanlarının OSB ler altında toplanması, sanayilerde yapısal dönüşüm (çevreye daha duyarlı ve yoğun teknoloji kullanan sanayilerin teşviki) ve plansız-kaçak sanayilerin koşullu taşınma şartları (planlı alana taşınmaları ya da mevcut kullandıkları alan büyüklükleri kadar bir alanı tarımsal toprağa kazandırmaları koşulları) ile sanayi alanlarının rehabilitesi sağlanacaktır. Uzun vadeli çözüm önerilerinde ise, onaylı mevcut planlar dışında yeni sanayi alanlarına izin verilmemesi, kırsal yerleşimleri destekleyen tarıma ve hayvancılığa dayalı sanayi fonksiyonlarının teşviki ve TOB (Tarımsal Organize Bölgeleri)-TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) alanlarının kurulması ile tarımsal faaliyetlerin ve kırsal kalkınmanın desteklenmesi ilkeleri benimsenmiştir.

Sonuç olarak, planla, günümüzde bölgenin sanayi merkezi konumunda olan Çerkezköy sanayi alanının yapısal dönüşüm şartı ile kimliğini sürdürmesi öngörülmüştür. Sanayi gelişiminin sınırlandırılabilmesi ve ihtiyaç duyduğu hizmetlerin sunulabilmesi için çevre yerleşmelere sanayi fonksiyonlarını tamamlayan hizmet ve lojistik fonksiyonları verilmiştir. Bu alandaki sanayi yığılmaları, yine bu plan ve İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nda öngörülen liman alanları, lojistik alanları ve demiryolu ve denizyolu ağırlıklı ulaşım bağlantıları ile desteklenecektir.

Şekil 1. 8. Trakya Alt Bölgesi Öneri Sanayi-Liman-Lojistik İlişkisi (Ulaşım Bağlantıları Şematiktir)

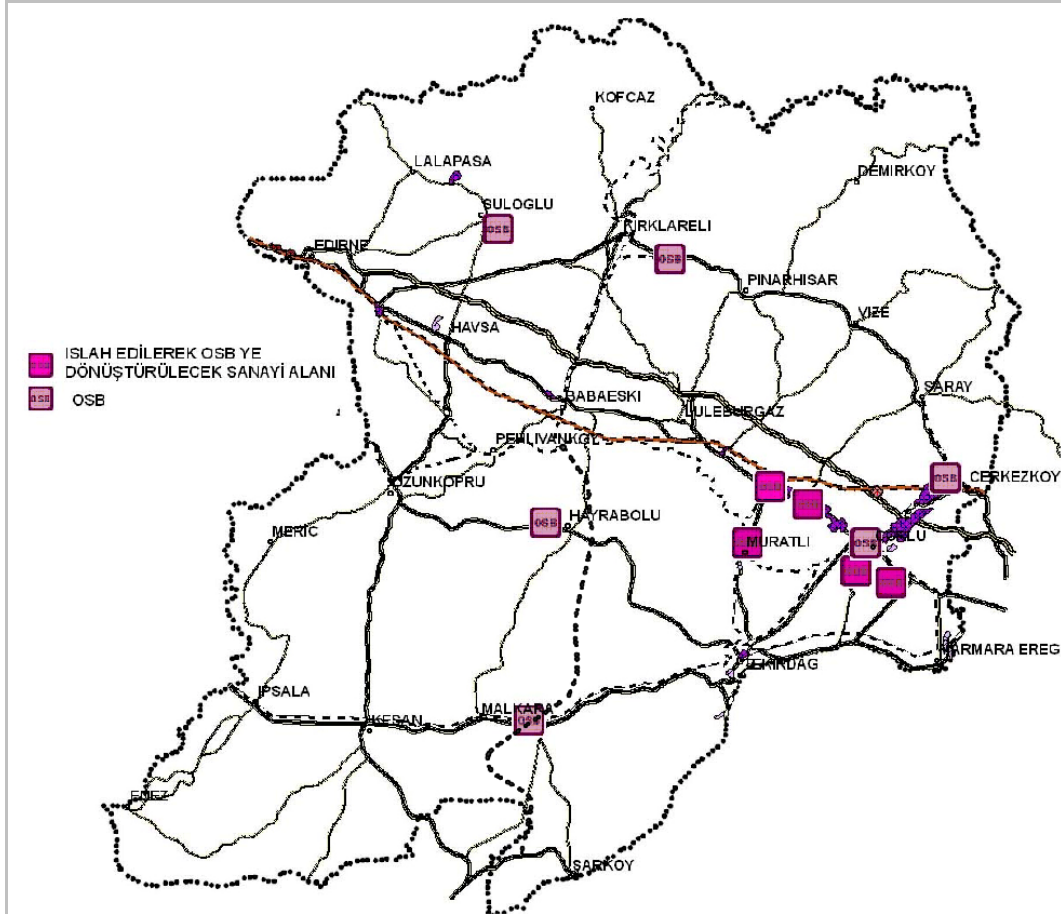

i. Tekirdağ Planlama Bölgesi

Tekirdağ ili, (Çorlu ve Çerkezköy sanayi alanları dolayısı ile) yukarıda da bahsedildiği gibi mevcut sanayi potansiyeli ve eğilimi açısından diğer iki ilden ayrılmaktadır. Ergene Havzası'nın sanayi merkezini bulunduran Tekirdağ ili, yaklaşık 4805,5 ha (toplam sanayi alanının yaklaşık %50'si) planlı ama yapılaşmamış sanayi alanına ve 4164 ha mevcut sanayi alanına sahiptir. Bölge geneli sanayi alanları plan kararlarına paralel olarak, bu alanda da sanayi fonksiyonlarını öncelikli olarak OSB'ler altında toplamak temel hedeftir. Mevcut sanayi alanları "çevreye duyarlılık" koşulu ile fonksiyonlarını sürdürecektir, planlı ama yapılaşmamış sanayi alanları ise, plansız sanayilerin taşınma koşullarına bağlı olarak alt ölçekli planlarda, "sanayi alanları" ya da "tarımsal nitelik kazandırılacak alan"lar olarak düzenlenecektir.

Sanayi alanlarını daha ayrıntıda ele alırsak, ilk olarak, bölgenin en büyük sanayi merkezi olan Çerkezköy sanayi alanından başlanabilir. Bu alanda, ağırlıklı olarak %58,19 ile "Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı" sanayi yer almaktadır ve alanda bulunan Çorlu Deri ve Çerkezköy OSB sanayileri yaklaşık %100 kapasite ile hizmet vermektedir. Ayrıca, gerek Malkara OSB, gerekse Hayrabolu OSB düşük doluluk oranları nedeniyle, Trakya'da yer seçmek isteyen sanayicinin öncelikle yönlendirilebileceği sanayi alanları olarak görülmektedir.

Şekil 1. 9. Trakya Alt Bölgesi Öneri ve Mevcut OSB Alanları

Baskın sektör olan tekstil sanayinin emek yoğun, su kullanımı ve çevresel etkileri yüksek bir sanayi kolu olması ve yeni sanayi alanları gelişimi için, çevresel değerlerin tahribatı düşünüldüğünde ortaya çıkan alan sıkıntısı, sanayi gelişiminin durdurulmasını ya da yapısal dönüşümün gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu sebeple planda, bölgenin sanayi merkezi olacak olan bu alanda, sanayi gelişiminin mevcut planlı sanayi alanları ile sınırlandırılması ve teknoloji bazlı çevreye duyalı bir yapı kazandırılması önerilmektedir.

Ayrıca, bu alanda sanayi fonksiyonları ile birlikte çalışacak, serbest bölge, araştırma-geliştirme merkezi, fuar alanları gibi fonksiyonlar da yer alacaktır. Serbest Bölge'nin, dünya ekonomisinde baş gösteren genel eğilimlerin ilk yansıdığı yer olacağı düşünülse, dünya standartlarındaki alt ve üst yapısı, sanayi merkezi için öncü bir rol oynayacaktır.

İkinci olarak enerji limanı bulunan Marmara Ereğlisi ilçesinde akaryakıt depolama faaliyetleri devam edecektir. Marmara Ereğlisi ve Çerkezköy-Çorlu-Büyükkarıştıran aksı dışında kalan sanayi alanlarında, yerleşimlerin baskın özelliklerine göre, tarım ve hayvancılığı destekleyecek sanayi fonksiyonları teşvik edilecektir.

ii. Edirne ve Kırklareli Planlama Bölgeleri

Dağınık ve denetimsiz yapılaşan sanayi alanları yine öncelikle mevcut OSB'lere yönlendirilecek ve özellikle tarım ve hayvancılığa dayalı sektörlerle yer verilecektir. Bu sanayiler kırsal kalkınmaya destek verecek ve bu amaçla kurulması planlanan TAB ve TOB'larla birbirini tamamlayan nitelikte olacaktır.

Edirne ve Kırklareli sanayileri yapısal özellikleri açısından birbirlerine benzerlik göstermektedir. Her iki il de tarımdaki işsizlik sebebi ile nüfus kaybetmekte ve tarım sektörünün toplam içindeki payı azalmaktadır. Buna karşın sanayi sektöründe, öncelikle tekstil sanayi ve gıda sanayinde artış gözlenmiştir (Edirne'de sanayinin toplam GSYİH'daki oranı: %12,1 ve Kırklareli'nde sanayinin toplam GSYİH'daki oranı: %51). Bu illerde geliştirilmesi düşünülen söz konusu sanayi fonksiyonları %86 kapasite ile çalışan Edirne OSB ve %47 doluluk kapasitesi ile çalışan Kırklareli OSB'lere yönlendirilecektir.

d. Liman Alanları

2006 Denizcilik Müsteşarlığı verilerine göre İstanbul dış ticaret hacmi 4.215.000 TEU ve deniz taşımacılığının dış ticarete Türkiye içindeki payı %85'dir. Aynı koşullar altında, bu rakamların 2023 plan yılında İstanbul için 16.430.020 TEU'ya ve deniz yolu ile taşınacak rakamın 14.787.018 ton'a çıkması beklenmektedir. Mevcut onaylı planlarla Trakya Alt Bölgesi'nde sanayi alanlarının artacağı ve yük taşımacılığının büyük ölçüde denizyolu taşımacılığına kaydırılacağı düşünülse, bu rakamın çok daha yüksek olacağı düşünülebilir.

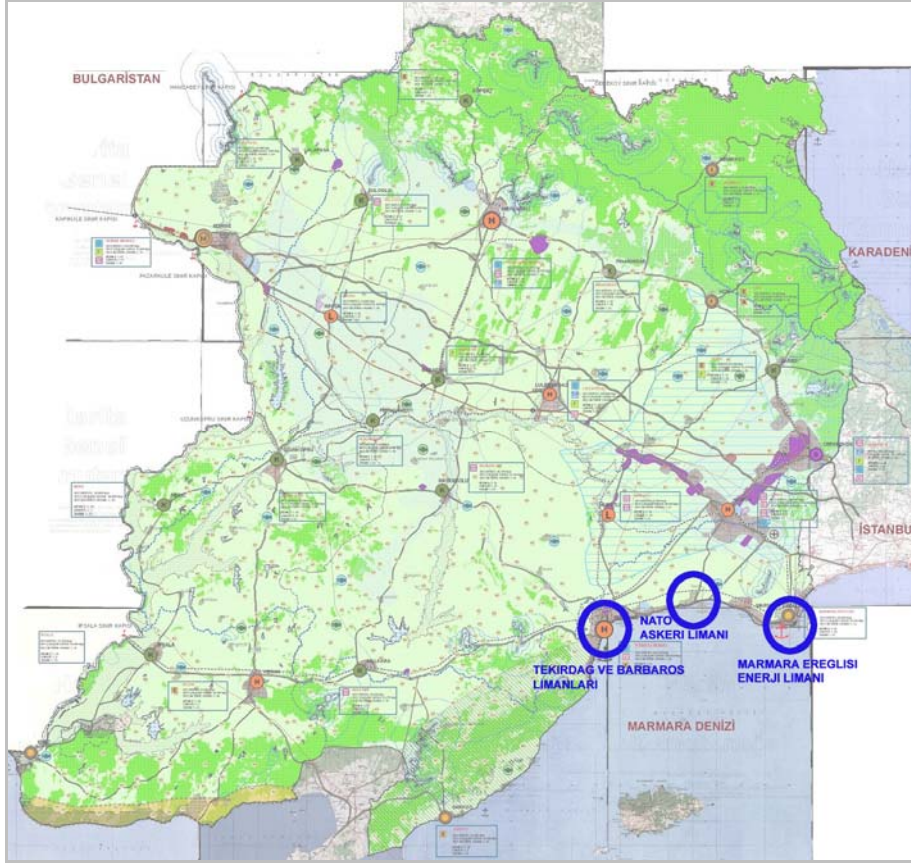
Buna karşın, İstanbul ve Tekirdağ Limanları'nın toplam kapasitelerinin, Denizcilik Müsteşarlığı verilerine göre bugün 6.250.000 ton olduğu bilinmektedir. Aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi, artan dış ticaret hacmine, yeni üretim alanlarına, limanlara ve ulaşım bağlantılarına paralel olarak 2023 yılı için İstanbul ve Trakya Alt Bölgesi'nde denizyolu ile gerçekleşmesi öngörülen ticaret hacminin 2006 yılına oranla yaklaşık %100 artması ve 14.650.000 ton'a ulaşması beklenmektedir. Bu durumda mevcut liman kapasitelerinin karşılayamadığı 8.400.000 ton'luk açık ortaya çıkmaktadır.

Tablo 1.11. İstanbul ve Trakya Alt Bölgesi Limanları Mevcut ve Öneri Kapasiteleri

Limanlar	Kapasite (Ton)	Gerçekleşen 2006	Öneri 2023	Açık
Ambarlı Limanı	3.200.000	2.300.000	5.000.000	1.800.000
Haydarpaşa Limanı	1.100.000	850.000	0	-1.100.000
Gümüşyaka Limanı	1.400.000		1.500.000	100.000
Tekirdağ Limanı	400.000	400.000	8.000.000	7.600.000
Tuzla Limanı	150.000	100.000	150.000	0
Toplam	6.250.000	4.050.000	14.650.000	8.400.000

TINA 2006 raporuna göre Derince Limanı'nda öngörülen 10.000.000 ton'luk ek kapasitenin bu açığı öncelikle doğu yakasında nispeten azaltacağı düşünülebilir. Batı yakasında ise, Haydarpaşa Limanı'nın faaliyetlerine son vermesi, Ambarlı Limanı'nın ise orta vadeli kullanımlar için rehabilite edilmesi stratejisinin geliştirilmesi, Tekirdağ liman alanlarının gelecekte liman yükü açısından stratejik öneme sahip olacağını göstermektedir. Bu durum da, mevcut liman fonksiyonlarının sürdürülmesi, Marmara Ereğlisi Limanı'nın enerji limanı fonksiyonunu koruması, Nato Limanı'nın askeri liman olarak kalması, Tekirdağ Limanı'nın ek kapasitelerle geliştirilmesi ve Barbaros limanı önerilmektedir. Tekirdağ Merkez'de liman alanına katılabilecek boş alanların ve liman arkası fonksiyonların varlığı bu gelişimi kolaylaştıracaktır. Ayrıca İstanbul 1/100.000 ölçekinde ÇDP'sinde Gümüşyaka Limanı'nın rezerv liman alanı olarak önerilmesi ve bu limanın Çerkezköy sanayi merkezine ve diğer limanlara yakınlığı, fonksiyonel ve birlikte çalışan bir sistemin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Gümüşyaka'dan öneri Barbaros Limanı'na kadar uzanan liman alanları, Gümüşyaka, Muratlı, Tekirdağ merkez ve Çerkezköy sanayi alanı içinde yer alacak lojistik alanları tarafından desteklenecektir. Mevcut Çorlu Havaalanı ve öneri Silivri Havaalanı yine liman alanlarından yük taşımacılığını destekleyici nitelikte olacaktır.

Şekil 1. 10. Trakya Alt Bölgesi Liman Önerileri

e. Kırsal Merkezler

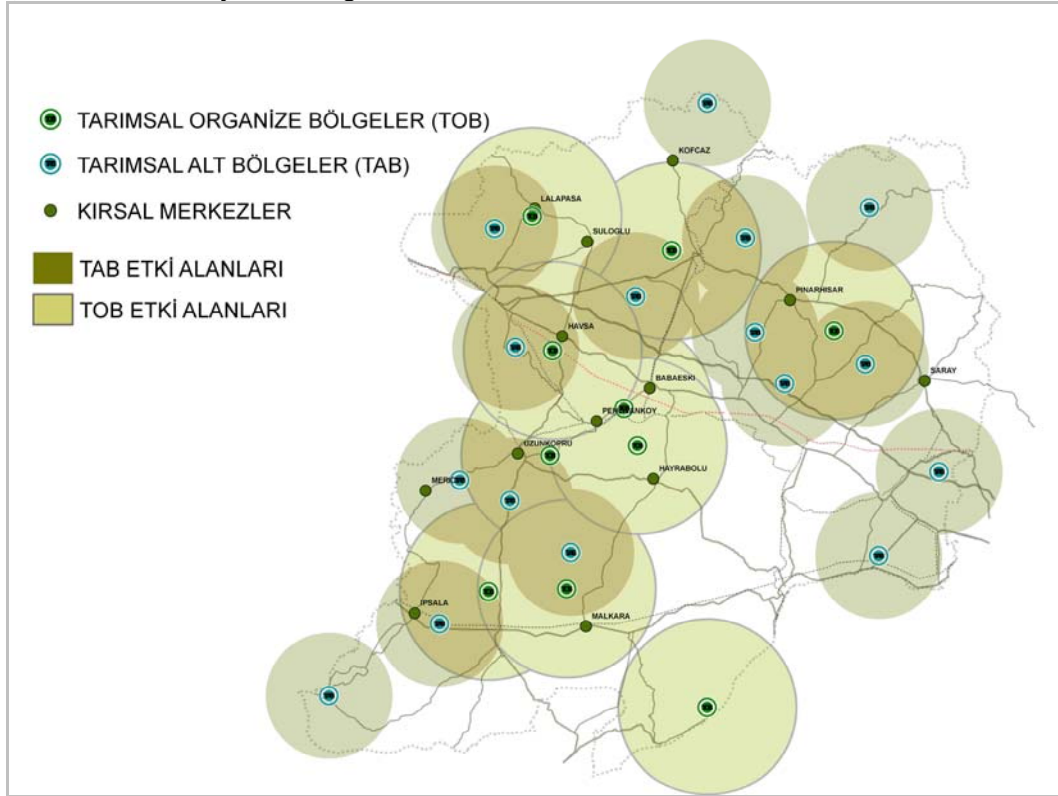
Tarımın geliştirilmesinin esas alındığı planda, kırsal alanlarda tarıma yönelik öneriler getirilmiş, kentsel merkez potansiyeli taşıyan ilçe merkezleri, çevrelerindeki tarım ve hayvancılığa dayalı ekonomiye hizmet edecek kırsal merkezler olarak tasarlanmıştır. TOB (Tarım Organize Bölgeleri) ve TAB (Tarımsal Alt Bölgeler) alanları, kırsal alan kimliklerini geliştirmede en önemli faktörler olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda bölge genelinde aşağıdaki tabloda listesi verilen 30 adet TOB ve TAB alanı önerilmiştir.

Bu alanların, tarım ve hayvancılığın üretimden tüketime giden yolu kolaylaştıracak pazar olanaklarının, tarımsal üretime girdi vermeye yönelik firmaların, tarımsal çıktılarının; yani ürünleri elleçleyen, depolayan, işleyen ve ileten tesislerin konumlandırıldığı yerler olmaları önerilmektedir. Bu yolla, üretimin ve üretim standartlarının artırılmasına yönelik teşviklerin ve programların arttırılacağı ve bölgenin en büyük sorunu olan kırsal nüfus kaybının yeni ekonomik güç odakları yaratılarak önleneceği düşünülmektedir.

Tablo 1.12. Trakya Alt Bölgesi'nde Önerilen TAB ve TOB'lar

İl	İlçe	Yer	TAB/TOB
Tekirdağ	Hayrabolu	Çerkezmüşellim	TOB
	Malkara	Kozyörük-tekkeköy	TAB
	Marmara Ereğlisi	Çeşmeli	TAB
	Çerkezköy	Kızılpınar merkez	TOB
	Malkara	Hasköy-kültürlü	TAB
	Şarköy	Çınarlı-kirazlı	TOB
	Malkara	Ahmetpaşa	TOB
	Saray	Çukuryurt	TOB
	Hayrabolu	Merkez	TAB
	Tekirdağ merkez	Karacakılavuz	TAB
	Saray	Kadıköy	TAB
Edirne	Enez	Enez merkez	TAB
	Havsa	Orhaniye-azatlı	TAB
	Meriç	Kavaklı-olacak	TAB
	İpsala	Esetçe	TAB
	Edirne merkez	Muratçalı-korucu	TAB
	Uzunköprü	Kavacık-hamidiye	TAB
	Keşan	Lalacık-paşayığit	TOB
	Lalapaşa	Sinanköy-kavaklı	TOB
	Uzunköprü	Malkoç-başağıl	TOB
	Havsa	Kuzucu-abalar	TOB
Kırklareli	Kırklareli merkez	Üsküp	TAB
	Pınarhisar	Ceylanköy-osmancık	TAB
	Lüleburgaz	Sakızköy	TAB
	Vize	Müşellim	TAB
	Demirköy	Demirköy merkez	TAB
	Kofcaz	Karaabalar-ahlatlı	TAB
	Kırklareli merkez	Dokuzhöyük-ulukonak	TAB
	Pehlivanköy	Doğanca	TOB
	Kırklareli merkez	Eriklice	TOB
	Pınarhisar	Cevizköy	TOB

Şekil 1. 11. Trakya Alt Bölgesi Öneri TAB ve TOB alanları ve Etki Alanları

Şekilde de görüldüğü gibi, bölgenin iç kısımlarında kalan ya da tarım ve orman alanlarına yakın ilçe merkezlerinin, bölge genelinde etki alanlarının genişliğine bağlı olarak, kırsal kalkınmaya dengeli bir hizmet sağlayacakları düşünülmektedir. Bu durum, dengesiz nüfus ve işgücü dağılımının giderilmesi ve seyrelme alanlarının tekrar nüfus tutma süreçlerine geçebilmeleri için gereklidir.

Genel olarak bölgenin kuzey kısmında yerel potansiyellere bağlı olarak ağırlıklı orman ürünlerine güneyde ise tarım ürünlerine bağlı bir kalkınmanın beklendiği söylenebilir.

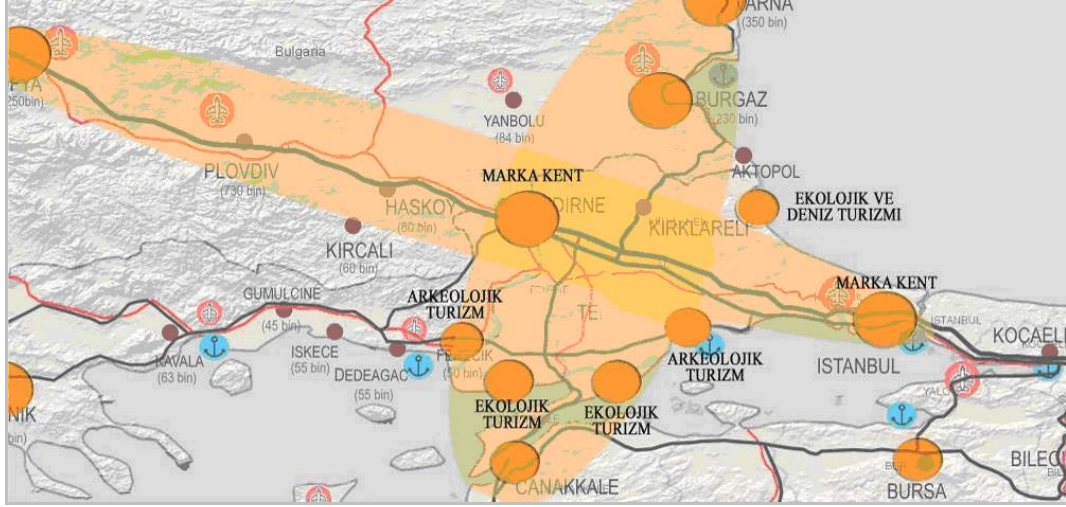
f. Turizm Merkezleri

Trakya Alt Bölgesi MÖ.2000 yıllarından beri üzerinde yaşanılan bir bölgedir. Bu yönüyle Trakya, tarihsel, kültürel değerler açısından oldukça çeşitlilik göstermektedir. Bölgenin tarihsel, kültürel ve doğal değerlerinin yanı sıra ülkenin batı giriş kapılarını sınırları içinde bulundurması da önemli bir husustur. Bölgenin turizm politikaları oluşturulurken, mevcut potansiyellerinin koruma kullanma dengesinin oluşturulması esas alınmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 stratejileri makro politikası göz önüne alınarak, bütüncül bir yaklaşım izlenmiştir. Bölgenin belirlenen güçlü-zayıf yönleri ile tehditler-fırsatlar ve vizyon toplantılarından alınan talepler ışığında turizmin geliştirilmesine yönelik bir yol haritası oluşturulmuştur. Bu yol haritasında odak veya kesişim noktası konumunda olan alanlar için alternatif turizm işlevleri belirlenmiştir. Yol haritalarının

başlangıç ve ana durakları turizm potansiyelinin mevcut olduğu ve geliştirilmesi gerekli alanlardır. Belirlenen turizm alanları, bu doğrultuda, tamamen doğal kaynakların ve potansiyellerin harekete geçirilmesi ile oluşturulacak marka kentler, ekolojik turizm alanları, arkeolojik turizm alanları, yat turizminin geliştirileceği alanlar, sağlık turizmi, doğa turizmi alanlarıdır ve bu merkezler arasında güçlü ulaşım bağlantıları kurulacaktır.

Trakya Alt Bölgesi'nde turizmin geliştirilmesi için 2 temel amaç belirlenmiştir:
Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması
Bölgede turizm altyapısı kalitesinin artırılması

Şekil 1. 12. Öneri Trakya Alt Bölgesi Turizm Merkezleri-Uluslararası Turizm Ağı İlişkisi

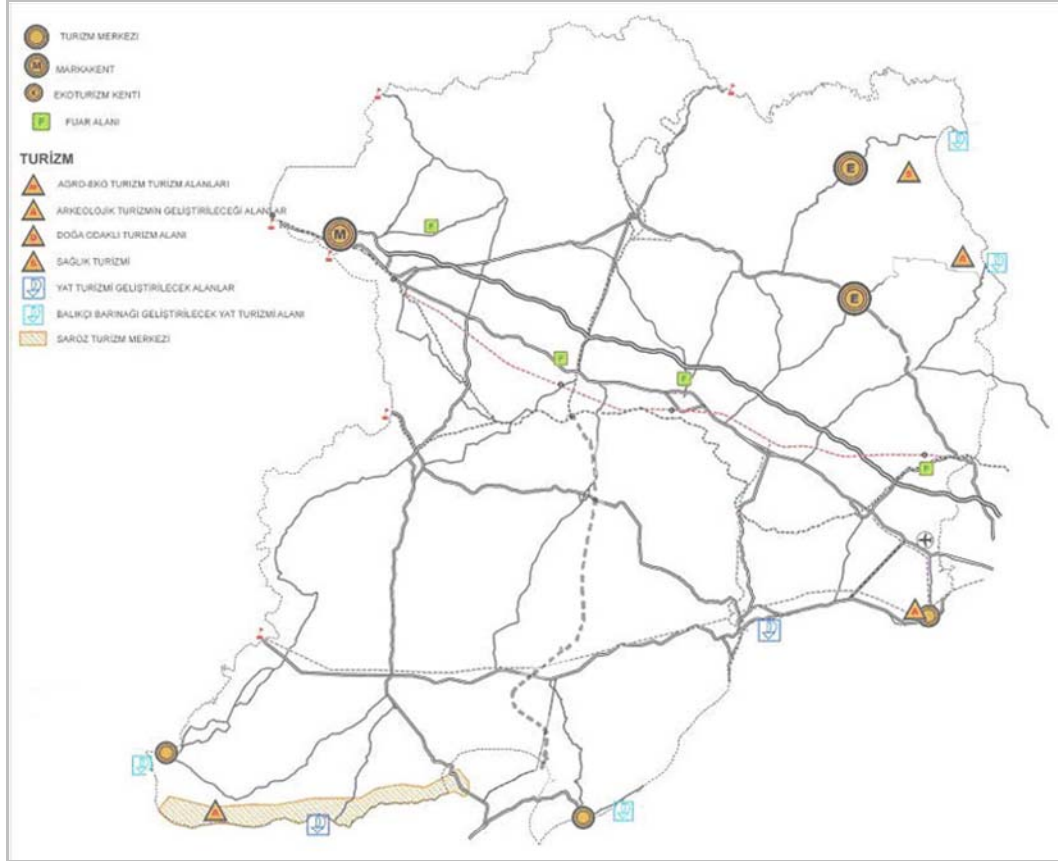
i. Yerel potansiyeller çerçevesinde turizm çekim bölgelerinin oluşturulması

Trakya Alt Bölgesi'nin turistler için çekim noktası oluşturması amacıyla Turizm Gelişim Bölgeleri belirlenip, potansiyelleri doğrultusunda alternatif turizm çeşitleri belirlenmiştir. Trakya Alt Bölgesi turizm gelişimi için hedeflenen üç ilde farklı senaryolar oluşturulmuştur. Bu amaç kapsamında turizm aktivitesini bölgenin bütününe yaymak hedeflenmektedir. Bu doğrultuda belirlenen turizm gelişim bölgeleri aşağıdaki gibidir;

- **Marka kentler:** Zengin kültürel ve doğal değerlere sahip kentlerden biri olan Edirne'nin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi ve bu doğrultuda kültür turizminin canlandırılması amaçlanmaktadır. Tarihi değerleri ve coğrafi konumu - Türkiye-Avrupa sınırını oluşturması- Edirne'nin uluslararası bir marka kent olmasını sağlayabilecek özellikleridir. Kurulacak güçlü ulaşım bağlantıları ve işbirliği, kentin Çanakkale, Varna, Selanik, İstanbul gibi tarih turizminin gelişmiş olduğu diğer kentlerle birlikte bir turizm ağı kurmasında etken olacaktır.

Marka kentleşmeyi sağlamak için kullanılacak potansiyellerden biri, bölgenin tümüne yayılan festival, panayır ve şenliklerin turizm için bir girdi olarak kullanılması ve Edirne'nin Yunanistan ve Bulgaristan'la olan sınırı dikkate alınarak, uluslararası gençlik festivallerinin yapılacağı bir merkez olarak değerlendirilmesi, buna yönelik altyapının oluşturulmasıdır.

Şekil 1. 13. Trakya Alt Bölgesi Öneri Turizm Merkezleri

- **Eko Turizm Kentleri:** Demirköy ve Vize ilçelerinde spor, agro-eko ve doğa turizm alanları geliştirilecek ve İğneada- Kırıkköy beldeleri “eko-turizm” kenti olarak değerlendirilecektir. Bu alanlar, doğaya duyarlı kullanımlarla eko-turizm ve kıyı turizminin yapılması öngörülen yerler olarak potansiyel taşımaktadırlar.
- **Agro- Eko¹ Turizmin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi’nde Tekirdağ ilinin Merkez, Saray ve Şarköy; Edirne ilinin Keşan; Kırklareli ilinin Kofçaz, Demirköy ve Vize ilçeleri agro eko turizm potansiyeline sahip yerleşimlerdir. Kofçaz, Demirköy, Saray ve Vize’nin organik tarım potansiyeli ve zeytin ve Şarköy’ün üzüm yetiştiriciliği açısından potansiyeli bölgenin kültürel kimliği ile bütüncül bir anlayış içerisinde değerlendirilmelidir. Bu anlayışın (Türkiye’de ve dünyada da çeşitli örneklerine rastlandığı üzere) köylere gelecek turist sayısını artıracak ve kırsal turizmin gelişmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Üzüm, amphora² ve şarap üretiminin desteklenmesi için agro-eko turizm içinde önemli potansiyellerinden bağıcılığın geliştirilerek ve bunun besleyeceği/besleneceği sektörlerin kümелendiği alanlar desteklenerek, bölgede turistin üretilen üzümlerden şarap imalatına kadar geçen süreyi

¹ Agro-eko turizm ve eko turizm iç içe geçmiş iki kavramdır. Eşzamanlı ve ziraatla birlikte gelişen bir turizm modelini tanımlayan sözcüklerdir. Kırsal alanlarda yaşayanlar tarafından verilen turizm hizmeti olarak tanımlanabilir. Amaç kitle turizmiyle, beton yığınlarından oluşan dev oteller ile çevreyi yok eden, tüm ülkeleri, tüm toplumları birbirinin kopyasına dönüştüren turizm anlayışına karşı bir alternatif oluşturmak ve bu amaç doğrultusunda kırsal alanın, köyün ve orada yaşayanların özelliklerini, kültür birikimlerini yüceltmektir.

²Amphora: Antik dönemde şarap, zeytinyağı ve benzeri maddelerin taşınmasında kullanılan seramik kap.

gözlemleyebilmesi ve yanı sıra Trakya uygarlığının izlerini de gözlemlemesini sağlamak amaçlanmaktadır. Edirne ilinde Merkez İlçe ile Uzunköprü ilçesi, Tekirdağ ilinde Merkez İlçe ile Şarköy ilçesi, Kırklareli ilinde Kofçaz, Demirköy ve Vize ilçeleri bağcılık ve kültüre dayalı turizmin geliştirileceği yerleşimlerdir.

- **Yat Turizminin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi'nin güney ve kuzey-batı sahillerinin kıyı potansiyellerinin bölgeye erişilebilirliğini arttırmak ve bununla birlikte kıyı turizmini canlandırmak için, Enez, Şarköy, Tekirdağ Merkez, Demirköy ve Vize'de yat turizminin geliştirilmesi önerilmektedir. Mevcut limanların işletmelerinin geliştirilmesi, kıyılarda yapılacak fizibilite çalışmaları kapsamında, özellikle İstanbul'la bağlantısını güçlendirecek deniz otobüsü seferleri için uygun alan belirlenerek deniz ulaşımının geliştirilmesi de hedeflenmektedir.
- **Deniz Ulaşımının Diğer Bölgelerle Bağlantısının Güçlendirileceği Alanlar:** Planla turizmin geliştirilmesi planlanan Tekirdağ, Marmara Ereğlisi ilçesi, Kırklareli Demirköy ve Vize ilçelerinin, öncelikle deniz ulaşımının bu gelişmeyi besleyecek şekilde desteklenmesi gerekmektedir. Bu merkezlerde mevcut ya da öneri yat limanları bu amaç için kullanılacaktır.
- **Arkeolojik Turizmin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi'nde tarihöncesi dönemlere kadar uzanan ve çok çeşitli kültürlere ev sahipliği yapmış olan, bir kısmının kazı çalışmalarına başlanmış, antik yerleşmeler yer almaktadır. Antik yerleşmelerden Edirne ilinde Enez, Tekirdağ ilinde Marmara Ereğlisi, Kırklareli ilinde Vize ilçeleri arkeolojik turizminin destekleneceği alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanlarda Arkeolojik kentlerin ve diğer yapıların ortaya çıkarılması için kazılarının başlatılması, tarihsel mirasın bakım ve onarımının yaygınlaştırılması, restorasyon oluşturulması, tarihsel mirasın ziyaretini teşvik edecek güzergahların düzenlenmesinin yanı sıra bölgenin kültür envanterinin çıkarılıp tanıtımının güçlendirilmesi sağlanacaktır.
- **Doğa ve Spor Turizminin Geliştirileceği Alanlar:** Doğa turizmi yapılabilecek potansiyel alanlar arasında: Kuzeyde Longoz ormanları ile güneyde Ganos ormanları, Gala Gölü ve Meriç Deltası, Kasatura Körfezi Tabiat Koruma Alanı, Korudağı Yaban Hayatı Geliştirme Alanı, İğneada ve Kırıkköy'de Karadeniz kumsalları ve bunun dışındaki yapay ve doğal göller; güneyde Saros Körfezi ile Şarköy ve Tekirdağ'da Marmara kıyıları yer almaktadır. Saros Körfezi'nde dalış imkânı ve Tekirdağ Merkez'de yapılan yamaç paraşütü, Şarköy'de yapılan sörf gibi doğa sporlarının geliştirilmesi ve aralarında bağlantı noktaları oluşturulması. Doğa ve Spor Turizmi'nin bir arada değerlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılması için Tekirdağ ili Saray ve Şarköy, Edirne ili Enez, Keşan ilçeleri belirlenmiştir.
- **Sağlık Turizmin Geliştirileceği Alanlar:** Trakya Alt Bölgesi orman alanları ve su kaynakları ile sağlık turizmi açısından önemli potansiyeller barındırmaktadır. Sağlık Turizmi'nin geliştirileceği alanlar Kırklareli ilinde Demirköy ilçesi ve çevresidir.

ii. Bölgede Turizm Altyapısının Kalitesinin Arttırılması:

- **Bölgenin Tanıtım Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi:** Trakya Alt Bölgesi için belirlenen Turizm Gelişme Bölgeleri ve alternatif turizm türleri için envanterlerin tamamlanması ve herkesin ulaşabileceği bilgi haline dönüştürülmesi için kolay algılanabilir ve çabuk yaygınlaştırılabilir tanıtım malzemeleri üretmek gerekmektedir. (Web sayfaları, broşürler, kitapçıklar, kısa filmler vb.) Bölgede turizm enformasyon bürolarının kurulmasını ve homojen dağılmasını sağlayarak, tanıtım yayınlarının çeşidini ve sayısını arttırmak ve bölgeye gelen turistlerin yapılabilecek aktivitelerle ilgili bilgilere erişiminin kolaylaştırılması sağlanmalıdır.
- **Mevcut Yatak Kapasitesinin Nitelik ve Niceliğinin Arttırılması:** Konaklama hizmeti verecek alanların alt ölçekli planlarda oluşturulması veya mevcut yapıların konaklama tesislerine dönüşmesinin desteklenmesi, mevcut yatak kapasitesini arttıracaktır. Yatak kapasitesinin niteliğini arttırmak için ise kamunun konaklama tesislerine dönük denetimini desteklemek ve Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri'nin denetimini sıklaştırmak gerekmektedir. Bölgede önerilen turizm çeşitleri içinde 5 yıldızlı otellerden ziyade özel belgeli konaklama birimleri desteklenmelidir. Bu açıdan tarihi dokuda restorasyon projeleri desteklenerek, eski eserlerin konaklama amaçlı kullanımı sağlanabilir.

g. Ulaşım

Trakya Alt Bölgesi, konumu dolayısı ile ülkenin Avrupa çıkışını oluşturan önemli otoyol ve demiryolu güzergâhlarına ve Bulgaristan ve Yunanistan'a açılan 6 sınır kapısına (kuzeyde Dereköy ve Hamzabey sınır kapısı, Edirne ili sınırları içinde, Pazarkule ve Kapıkule sınır kapıları ve bölgenin batısında Uzunköprü (Eskiköy) ve İpsala sınır kapıları) sahiptir. Bölgeye bu çerçevede biçilen roller, güçlü ve entegre olmuş ulaşım sistemleriyle desteklenmelidir. Planla önerilen ulaşım sisteminin; mevcut ulaşım sorunlarını çözmesi yanında, bölgede önerilen yeni işlevler ve işlevler arası bağlantıları sürdürülebilirlik ilkesi ile uyumlu şekilde desteklemesi gerekir. Diğer bir deyişle, planla üretilen ulaşım sisteminin; liman alanları ve üretim alanlarının bağlantılarının kurulmasını ve bölgenin Avrupa ve ülke ile yolcu ve yük taşımacılığını güçlendirmesini hedefleyen, özellikle raylı sistem ve deniz taşımacılığına öncelik veren, doğal kaynaklara zarar vermeden bütünleşmiş bir sistem oluşturan bir ulaşım ağı olması gerekmektedir. Bölgenin kendi içinde ve çevre yerleşimlerle kurduğu ulaşım aksları, bu aksların güçlendirilmesi ve bu aksların kesişme noktaları, plan kararları açısından stratejik önem taşımaktadır.

Karayolları bağlantılarının yanısıra, çevre kent ve ülkelerle olan ilişkiler açısından önemli demiryolu önerileri de vardır. Avrupa transit demiryolu ağının Türkiye uzantısı olan hızlı tren hattı, Trakya'yı boydan boya geçip Marmaray ile entegre olarak, Avrupa ve Asya kıtalarının demir yolu ile bağlantısındaki sürekliliği sağlaması açısından stratejik öneme sahip olacaktır. Gerek yük gerekse yolcu taşımacılığına hizmet edecek olan hat çeşitli noktalarda bölge içi bağlantılarla da desteklenecektir ve bu noktalar planlama kararları için önemli girdiler oluşturacaktır.

Benzer şekilde, Yunanistan ile olan bağlantıların güçlenmesi kapsamında, bölgenin güneyinde, İstanbul uzantılı olan yeni bir demiryolu hattı önerilmektedir. Silivri, Marmara Ereğlisi, Tekirdağ, Malkara, Keşan, İpsala güzergâhını izleyerek Yunanistan ile yeni bir bağlantı sağlayan bu hattın iki temel işlevi bulunmaktadır. Birincisi, D110 numaralı İstanbul-Tekirdağ karayolunda gerek mevsimsel gerekse gününbirlik turizm yoğunluğuna bağlı olarak düzensiz periyotlarla ortaya çıkan yoğunluğu, hızlı ve güvenli bir ulaşım alternatifi oluşturarak azaltmaktır. Diğer işlevi ise Marmara kıyısında yer alan Marmara Ereğlisi ve Tekirdağ limanları arasında bağlantı sağlamaktır. Sözü edilen limanlar bu demiryolu aksını kullanarak İstanbul il sınırları içerisindeki diğer limanlara, Çorlu hava limanına ve yurtdışı bağlantılarına erişebilirliğini arttırmaktadır. Son olarak planla kabul edilmeyen Edirne-Çanakkale otoyoluna alternatif oluşturabilecek, kuzey (Bulgaristan)- güney aksında Çanakkale raylı sistem önerisi yer almaktadır. Bu hattın, mevcut demiryoluna eklenilerek Hayrabolu ve Malkara ilçeleri üzerinden, Çanakkale ve daha sonraki dönemlerde Ege demiryolu ağı ile bütünleştirilmesi ve bu yönde gelecekte oluşacak yolcu ve yük taleplerini büyük ölçüde karşılaması düşünülmektedir.

Çevre yerleşimlerle bağlantılar dışında, bölgenin kendi içindeki bağlantılar kuzey-güney ve doğu-batı yönündeki karayolu ve demiryolu aksları ile sağlamaktadır. Bölge'nin, sanayi ve lojistik işlevlerin en fazla yoğunlaştığı, Trakya Alt Bölgesi'nin iki ana limanının yer aldığı, ayrıca gerek yerleşik nüfus gerekse yaz nüfusu açısından en yoğun olduğu; bu sebeplere bağlı olarak farklı ulaşım türlerine olan talebin de bölgenin diğer kısımlarına oranla oldukça yüksek olduğu Tekirdağ-Muratlı-Çorlu-Çerkezköy-Marmara Ereğlisi dörtgeninin, önemli yük ve yolcu trafiği oluşturacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla bu alanın kendi içinde ve diğer kentlerle ilişkilerinin; son derece güçlü sistematik, ağırlıklı demiryolu ağından oluşan bir sistemle bütünleştirilmesi gerekmektedir. Planın amacı, anlaşılabileceği üzere, mevcutta karayolu ağırlıklı ulaşım sistemini deniz ve demiryoluna aktarmaktır. Bu alanda önerilen, fonksiyonel bağlantıların güçlenmesini sağlayan, liman alanlarını destekleyecek karayolu teşvikleri kapsamında Çorlu-Çerkezköy bağlantısını sağlayan 59-04 numaralı yolun; planla bu bölgeye getirilen işlevlerle ilişkili olarak 1. Derece Karayolu niteliğine yükseltilmesi önerisi, Şerefli (NATO) askeri limanı ile Çorlu Havaalanı arasında ve Tekirdağ Merkez-Marmaracık (Çorlu) arasında doğrudan bağlantı sağlayacak yüksek standartta bir karayolu önerisi bulunmaktadır.

Bu alanda, olması planlanan, Marmara Ereğlisi enerji ve Tekirdağ konteynır Limanları'nın hali hazırda hiçbir demiryolu erişimi bulunmamaktadır. Planla, bu limanlar, demiryolu ağı ile entegre edilmekte ve üretim alanlarına bağlanmaktadır. Marmara Ereğlisi limanına, öneri demiryolu hattı ile; Çorlu Havalimanı, Çorlu, Çerkezköy sanayi alanları ve Muratlı lojistik alanından doğrudan erişim sağlanmıştır. Tekirdağ Limanı'nın da, başta Muratlı lojistik alanı olmak üzere Çorlu ve Çerkezköy ile doğrudan bağlantısı demiryolu ulaşımı ile kurulacaktır. Bu yolla, Muratlı'nın, hem bölgenin en yüksek kapasiteli limanı olarak planlanan Tekirdağ Limanı ile hem de bölgedeki üç ana demiryolu hattı ile olan bağlantıları güçlendirilmekte ve yüklendiği işlev desteklenmektedir. Ayrıca, her iki liman da sahip oldukları etkin ve verimli demiryolu bağlantıları sayesinde ülkenin tamamından ve yurtdışından erişilebilir durumda olacaktır.

Bölgede önerilen demiryolu hatları arasında stratejik önemi en üst düzeyde olan hat, Tekirdağ limanı-Tekirdağ Merkez-Muratlı hattını takip ederek Büyükkarıştıran'ın kuzeyinden Avrupa transit demiryolu sistemine bağlanan kuzey-güney doğrultulu akstır. Bu aks Tekirdağ Limanı'nın bölgedeki tüm demiryolu ağı ile doğrudan ve en kısa yolla erişilebilirliğini sağlamaktadır. Silivri-Yunanistan aksıyla Tekirdağ il merkezinde, mevcut Sirkeci-Edirne hattıyla da Muratlı'da bağlantı kurulmaktadır.

Üretim alanları arasında kurulan demiryolu bağlantıları dışında, konut-iş alanları arasındaki bağlantıları güçlendirmek adına Saray-Çerkezköy-Büyükyoncalı ve Dereköy sınır kapısına olan bağlantıyı kuran Kırklareli-Dereköy demiryolu hatları önerilmiştir.

Son olarak, Plan'ın temel hedeflerinden olan, "demiryolu ve denizyolu ağırlıklı ulaşım sistemine geçiş" kapsamında, yerleşmelere biçilen roller paralelinde, bölgenin doğusunda Demirköy (İğneada) ve Vize'de (Kıyıköy), güneyde ise Enez'de turizm amaçlı yat limanları önerilmiştir. Mevcut ve öneri tüm bağlantılar arasında entegre bir sistem kurulmaya çalışılmış, ağırlıklı demiryolu bağlantıları ile denizyolu bağlantıları desteklenmiştir.

Tablo 1. 7. Trakya Alt Bölgesi Öneri Yerleşim Kimlikleri ve Öne Çıkan Temel Fonksiyonlar

MERKEZ TÜRÜ	YERLEŞİM	ÖNE ÇIKAN / DESTEKLENEN FONKSİYONLAR	AĞIRLIKLI SEKTÖR
 HİZMET MERKEZİ - İL	TEKİRDAĞ	Finans, Ticaret, Turizm, Eğitim, Üniversite, Kültür, Lojistik, Liman	Hizmet sektörü
	KIRKLARELİ	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür, Teknopark	
 HİZMET MERKEZİ - İLÇE	KESAN	Finans, Ticaret, Eğitim, Kültür, TOB ve TAB faaliyetleri, Fuar, Üniversite	Hizmet sektörü
	LULEBURGAZ		
	CORLU	Finans, Ticaret, Eğitim, Üniversite, Kültür, Lojistik, Serbest Bölge, Fuar	
 LOJİSTİK VE HİZMET MERKEZİ	HAVSA	Tarım Lojistik, Ticaret, Eğitim, Kültür, Finans	Hizmet sektörü
	MURATLI	Lojistik, OSB, Ticaret, Eğitim, Kültür, Finans	
 SANAYİ MERKEZİ	CERKEZKÖY	Uzmanlaşmış sanayi, Serbest Bölge, Teknoloji Geliştirme Alanları, Fuar	Sanayi sektörü
	BABAEŞKİ		
	UZUNKÖPRÜ		
	MALKARA		
	SARAY		
	PINARHISAR		
	KOFCAZ		
	PEHLİVANKÖY		
	SULOĞLU		
	LALAPASA		
	IPSALA		
	MERIC	Tarım depolama ve lojistik, TAB ve TOB faaliyetleri, Tarımsal üretime yönelik AR-GE ve danışmanlık hizmetleri, Ürün borsası, Tarım Fuarı, Ticaret	
	MARMARA EREĞLİSİ	Arkeolojik turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Yat limanı	
	SARAY	Agro-eko turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Yat limanı	
	ENEZ	Arkeolojik turizm ve Doğa Turizmi, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Yat limanı	
 TURİZM MERKEZİ - MARKAKENT	EDİRNE	Kültür ve Arkeolojik turizm, Turizm faaliyetleri, Ticaret, Fuar	Hizmet sektörü
	VİZE	Spor turizmi, Agro-eko turizm, Doğa Turizmi, Sağlık Turizmi, Turizm faaliyetleri, Ticaret	
 EKOTURİZM KENTİ	DEMİRKÖY		Hizmet sektörü

BÖLÜM 2. PLAN HÜKÜMLERİ

2.1. PLANLAMA YAKLAŞIMI

Bu plan çalışması; 2023 yılı hedef alınarak gerçekleştirilmiştir. 2023 yılında Türkiye'nin AB üyeliğinin onaylanarak AB üyesi bir ülke statüsüne geçmiş olacağı varsayılmaktadır. Bu bağlamda, Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı vizyon, strateji ve hedefleri; AB'ye uyum kriterleri de dikkate alınarak geliştirilmiştir. Ayrıca, Trakya'nın Avrupa ile Türkiye arasında önemli bir bağlantı rolü üstleneceği varsayılarak bu bölgeye özel işlevler verilmiş ve bununla uyumlu kararlar üretilmiştir.

2.2. PLANLAMA SINIR VE ALANI

Planlama alanı; Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne illerinin idari sınırlarına oturan plan onama sınırı içinde kalan alanın tamamıdır. Bu alanın, batısında ve kuzey-batısında Bulgaristan ve Yunanistan, kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Marmara Denizi, Saroz Körfezi ve Çanakkale ili (Gelibolu Yarımadası), doğusunda ise İstanbul ili yer almaktadır.

2.3. VİZYON

Küresel ekonominin etkisi göz önünde tutularak yerel potansiyellerin değerlendirilmesi ile; çevresel, toplumsal ve ekonomik sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda özgün tarihi, kültürel ve doğal kimliğini koruyarak gelişen Trakya.

2.4. AMAÇ

Ulusal tarım kaynakları içinde önemli oransal payı barındıran Trakya Alt Bölgesi'nin, ağırlıklı olarak bu yönde en yüksek ekonomik ve sosyal faydayı sağlayacak şekilde geliştirilmesi ve bölgeler arası dengesizliklerin en aza indirilmesi temel amaç olarak saptanmıştır. Bölgesel Gelişme Politikaları'nın uygulanmasında; sürdürülebilirlik, bölgelerarası bütünleşme, sosyal ve ekonomik dengelerin sağlanması, yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, fırsat eşitliği, kültürel gelişme ve katılımçılık ilkelerinin esas alınması öngörülmüştür.

2.5. KAPSAM

Bu plan; Trakya Alt Bölgesi'ni oluşturan Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli il sınırları bütününe kapsayan plan onama sınırları içinde; bu planın amacına yönelik; planlama ilke ve hedeflerini, ana kararlarını, gelişme önerilerini ve sorunlara müdahale stratejilerini kapsamaktadır.

2.6. PLANLAMA İLKELERİ

Uluslararası dinamikler ile ülke, bölge ve kent dinamiklerini göz önünde bulundurarak; insan odaklı bir anlayış tanımlanan bu planın ilkeleri;

- Bölge genelinde sosyo-ekonomik gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi,
- Potansiyellerin kullanılarak üretim ve gelir düzeyinin artırılması, buna paralel olarak işlevsel ve yapısal yaşam kalitesinin yükseltilmesi,
- Yerleşmelerin, yaşam destek sistemlerine ve hassas ekosistemlere duyarlı gelişmesinin sağlanması,
- Bölgenin tarımsal, tarihsel, kültürel, turistik, toplumsal kimliğini koruması ve geliştirmesi,
- Mekansal gelişmenin, tarihi kültürel mirasa saygılı, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını gözetken, doğal ve tarihi-kültürel çevreyle uyum içinde olması,
- İnsan faaliyetlerinin yaşam destek sistemlerine, hassas ve kritik ekosistemlere zarar vermeyecek nitelik ve nicelikte gerçekleştirilmesi,
- Ekoloji-ekonomi dengesi gözetilerek ekonomide yeniden yapılanmanın sağlanması ve uluslararası rekabet üstünlüğü taşıyan veya taşıyabilecek sektörlerin desteklenmesi,
- Plan kararlarının, deprem başta olmak üzere doğal ve teknolojik afet riskleri dikkate alınarak üretilmesidir.

2.7. PLANLAMA HEDEFLERİ VE STRATEJİLERİ

Planlamanın bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak, *bölgede çevresel-toplumsal ve ekonomik sürdürülebilir gelişme ile işlevsel ve mekansal bütünleşmenin kurgulanması yönünde geliştirilen* hedef ve stratejiler aşağıda sıralanmıştır;

- Dengeli ve sağlıklı gelişmenin sağlanabilmesi bağlamında, özellikle Edirne ve Kırklareli illerinde nüfus kaybı yaşanan bölgeler dikkate alınarak gelişim potansiyellerini destekleyecek fiziksel ve ekonomik altyapının oluşturulması,
- Plan alanında dengeli büyümenin sağlanabilmesi yönünde; merkezlerle ulaşım, lojistik ve ekonomik sektör ilişkilerinin bütünlük içerisinde ele alınarak verimlilik artışının sağlanması,
- Küresel pazarlara çıkış olanaklarının ve İstanbul ile bütünleşmiş bölgesel faaliyetlerin geliştirilmesiyle bölge genelinde ekonomik dinamizmin artırılması,
- Bölge içi merkez ve alt merkezler belirlenerek, merkezler kademelenmesinin sektörel gelişmeler bütünlüğünde sağlanması,
- Nüfus-istihdam dağılımının; bölge bütününde dengelenebilmesi için yeni odakların belirlenmesi,
- Plan kararları doğrultusunda, çevreleri ile etkileşimi kuvvetli mekânsal alt bölgelerin tanımlanması,

- Bölge bütününde üstlendiği role göre ihtisaslaşmış, bölge ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte merkezlerin belirlenmesi,
- Bölgede yerel potansiyeller göz önünde bulundurularak, ekonomik getiri sağlayacak ekolojik boyutlu faaliyetlerin teşvik edilmesi,
- Bölge için önerilen sosyo-ekonomik gelişme kararlarının, etkilediği ve etkilendiği, ekolojik ve işlevsel bütünlük içerisindeki yerleşimlerle uyumlu olması
- Tarım ve hayvancılığa destek verilerek sürekli ve dinamik bir yapıya kavuşturulması,
- Üretim alanları ile işlevsel ilişkileri olan uzmanlaşmış iş ve hizmet alanlarının geliştirilmesi,
- Bölge bütününde sürdürülebilirlik çerçevesinde, gelişme potansiyelleri ve iç dinamikleri dikkate alınarak, merkezler ve buna bağlı olarak yerleşmeler kademelenmesinin oluşturulması,
- Bilgi teknolojilerinin ve Ar-Ge faaliyetlerinin üniversite ve sanayi işbirliği içerisinde geliştirilmesi,
- Üniversitelerin, planın vizyon ve ilkeleri doğrultusunda; uluslar arası rekabet üstünlüğü taşıyan veya taşıyabilecek sektörleri (kültür, turizm, üst düzey hizmet, ileri teknoloji gibi) destekleyecek ve bilgi ekonomisine ve toplumuna geçişi sağlayacak düzenlemelerin yapılması,
- Yeni sanayi alanlarının açılması yerine öncelikle, daha önceden planlı boş olan sanayi alanlarının doldurularak tarım topraklarının kullanılmaması, yüzey ve yeraltı su kaynaklarının miktar ve kalite açısından korunması,
- Bölgenin doğusunda yoğunlaşmış sanayi fonksiyonlarının, planın vizyon ve ilkeleri doğrultusunda mekansal organizasyonunun yapılarak, bölgede işlevini sürdürecektir olan sanayi türlerinin; insan ve çevre sağlığını tehdit etmeyen, katma değeri yüksek ve enerji talebi yüksek olmayan sanayiye dönüştürülmesi,
- Küçük ölçekli üretim tesislerine mekânsal ve sektörel planlama yolu ile destek verilmesi,
- Yer seçim kararları açısından, uygun olmayan sanayilerin, kullanılabilir kapasiteye sahip mevcut sanayi bölgelerine taşınmasının sağlanması,
- Yetersizlikleri, uyumsuzlukları ve olumsuz çevresel etkileri nedeniyle sanayiden farklı kullanımlara dönüşmesi öngörülen planla yürürlükteki sanayi alanlarının kamusal kullanımlara dönüşümünün sağlanması,
- Lojistik hizmetlerde optimizasyona gidilerek sistem verimliliği ve etkinliğinin artırılması,
- Turizm sektörünün sürdürülebilirlik çerçevesinde gelişiminin sağlanarak, faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve bu alanlar için kalite koşullarının geliştirilmesi,

- Marmara Bölgesi bütününde; milli park, tabiatı koruma alanı, yaban hayatı koruma sahası, sit alanları, sulak alanlar gibi korunan alanlar temelinde diğer tüm yaşam destek sistemleri (ormanlar, çayır-mera alanları, yeraltı ve yerüstü, tatlı su kaynakları vb) ile entegre olmuş ekolojik ağların tanımlanması,
- Ortak kıyı ve çevre yönetimi perspektifinin tanımlanması, programlanması ve yaygınlaştırılması,
- Ekolojik, doğal, tarihi ve kültürel varlıkların korunarak ve değerlendirilerek, turizm ve hizmet sektörleriyle çeşitlendirilmesi,
- Başta deprem olmak üzere taşkın, heyelan vb afetlere karşı duyarlı kentsel gelişmenin sağlanması,
- Ulaşım kararlarının plan kararlarını destekleyici ve uyumlu olarak geliştirilmesi,
- Havayolu, demiryolu ve denizyolu ulaşımının güçlendirilerek, bölgenin uluslararası ve ulusal erişilebilirliğinin artırılmasıdır.

Bunların yanı sıra, “Yerleşmelerin Yaşam Destek Sistemlerine ve Hassas Ekosistemlere Duyarlı Gelişmesinin Sağlanması” amacına yönelik hedef ve stratejiler aşağıdaki gibidir:

- Orman kadastro keskinleşmemiş ve orman amenajman planlarında gösterilmemiş orman vasfı bulunan alanların da orman kapsamında değerlendirilerek, mutlak korunacak alanlar olarak kabul edilmesi,
- Orman rejimine dahil boş alanların bitkilendirilmesinin, orman amenajman planları doğrultusunda yapılması;
- Erozyonu önleyen ve biyolojik çeşitliliğin kaynağı olan tarım ve orman alanlarının korunması ve kaybedilenlerin uzun vadede geri kazanılması,
- Orman alanlarının tahribine yönelik baskıları önleyici tedbirlerin alınması,
- Su havzaları içerisinde kalan orman alanlarının, sedimentasyonu engelleyecek ve su kaynaklarını besleyecek şekilde korunması,
- Giderek genişleyen çeltik alanlarının denetim altına alınması, bu amaçla kullanılan suyun temiz su kaynaklarına ulaşmasının engellenmesi ve ekim nöbeti sisteminin bazı alanlarda mutlaka devreye alınması,
- Tarımsal üretim alanlarında organik üretime uygun alanların belirlenerek organik üretime geçişin sağlanması ve bu alanlara yönelik olarak agro-eko turizmin desteklenmesi, bu tarz üretime uygun olmayan alanlarda ise sürdürülebilir biyolojik çeşitlilik amacı ile konvensiyonel tarımsal tekniklerin belirlenmesi,
- Organik tarıma uygun olmayan tarım alanlarında polikültürel tarıma geçilmesi,
- Tarım alanlarındaki gübreleme ve ilaçlama faaliyetlerinin denetlenmesi,
- Topografik yapıya uygun ve toprak kaybını azaltıcı sulama yöntemlerinin geliştirilmesi

- Kullanım ömrü tamamlanan ve/veya işletilmesi verimli olmayan maden alanlarının rehabilite edilmesi,
- Populasyon denetimi, biyolojik çeşitlilik ve habitat amaçlı ekolojik koridorlarda gerekli iyileştirmelerin yapılması ve kentsel yaşam ile olan entegrasyonunun sağlanması,
- Kent içerisindeki vadilerin, hava sirkülasyonunu sağlama işlevini sürdürebilecek şekilde planlanması,
- Ulusal ve uluslararası öneme sahip doğal alanların; ulusal ve uluslararası mevzuat ile bilimsel doğa ve doğal sit koruma ilkeleri çerçevesinde korunması ve bu alanlara yönelik olası kentsel gelişme baskılarının engellenmesi,
- Doğal sit alanlarının mevzuat çerçevesinde korunması ve bu alanlara yönelik olası kentsel gelişme baskısının engellenmesi,
- Bölgedeki rüzgar enerjisi üretim olanaklarının değerlendirilmesi,
- Güneş enerjisi potansiyelinin enerji kaynağı olarak değerlendirilmesi,
- İnsan faaliyetleri esnasında harcanan enerji miktarının ve enerjinin tüketilmesinden dolayı ortaya çıkan emisyonların azaltılması,
- Afet riskleri açısından sorunlu bölgelerde, yapı ve nüfus yoğunluğunun düşük tutulması,
- Doğa (deprem, heyelan, taşkın, meteorolojik vb.) ve insan kaynaklı (yangın, endüstriyel, deniz kazaları vb.) afetlere yönelik “acil eylem planları”nın hazırlanması,
- Afet durumları için “afet lojistik planlaması”nın yapılması,
- Su toplama havzalarında kullanma, tarımsal ve sanayi amaçlı su ihtiyacı için koruma–kullanma dengesini düzenleyen “Entegre Havza Yönetim Modeli”nin oluşturulması,
- İçme suyu havzalarındaki yerleşmelerin atık sularının, doğrudan su kaynaklarına ulaşmasını engellemek üzere, atık su toplama ve arıtma sistemlerinin gerektiğinde yenilenmesi ve kuşaklama drenajının yapılması
- İçme suyu havzalarını besleyen derelerin mutlak koruma kuşaklarının yapılaşmalardan arındırılması,
- İçme suyu havzalarının orta ve uzun mesafe kuşaklarındaki yapılaşmaların rehabilite edilmesi,
- İçme suyu havzalarında yapılacak tarımsal faaliyetlerde, toprağın uygun olması durumunda öncelikle ekolojik tarıma izin verilmesi,
- Yapılaşma ve denetimsiz kullanım nedeni ile niteliklerini kaybeden yeraltı suyu taşıyan ortamların (akiferlerin), tekrar yararlanılabilir kapasiteye kavuşturulması,
- Bölgede yaşamsal önem taşıyan yerüstü su kaynaklarının depolanarak kullanılmasına (gölet, baraj vb) önem ve öncelik verilmesi, yeraltı su kaynaklarının daha çok “rezerv” olarak korunması,

- DSI tarafından yapılmış ya da plan ve projesi tamamlanmış olan baraj ve göletlerin koruma alanlarında kimyasal gübre kullanılmasının denetlenmesi ve alternatif uygulamaların teşvik edilmesi,
- Planda tarım alanları olarak gösterilen alanların korunması, tarım dışı amaçla kullanımının engellenmesi,
- Mera alanlarının amaç dışı kullanımının engellenmesi, mera kanununda yer alan biçimi ile ıslahının gerçekleştirilmesi,
- Tarımsal üretimin ve verimliliğin artırılması için tarımsal amaçlı arazi kullanım planlarının yapılması ve uygulanması,
- Planın koruma-kullanma dengelerini gözetken ilke kararlarını desteklemek amacıyla tarımsal toprak niteliğinin düşük olduğu alanlarda, Tarımsal Organize Bölgelerin (TOB) ve Tarımsal Alt Bölgelerin (TAB) geliştirilmesi,
- Bitkisel ve hayvansal üretimin yapıldığı TOB ve TAB alanlarında; tarımsal ürünlerin ilk el işleme, paketlenme, pazarlama vb olanaklarının sağlanması ile tarımsal üretimin kesintisiz olarak sürdürülmesinin teşvik edilmesi; kırsal nüfusun üretimde tutulması ve yerinde istihdamın sağlanması,
- Tarımsal niteliği korunacak alanlarda sulama, arazi ıslahı, toplulaştırma vb kalite ve verim artırıcı düzenleme ve hizmetlerin geliştirilmesi,
- Ekolojik tarımın geliştirilmesi ve özendirilmesi, Organik Tarım Yönetmeliği'ne uygun tarım alanlarında organik tarım yapılmasının sağlanması,
- Çeltik üretiminde sulama suyu kirliliği sorunu göz önünde tutularak gerekli önlemlerin alınması,
- Sulak alanların ve çevrelerini saran sazlık alanların eko-turizm içindeki yerinin belirlenerek, bu alanların koruma altına alınmasının sağlanması,
- Taşocakları, maden alanları, enerji kaynakları ve endüstriyel hammadde rezervlerinin çevreye vereceği muhtemel zararlarla ekonomiye sağladığı katkı açısından birlikte değerlendirilerek ve çevre koruma önlemleri alınarak organize edilmiş şekilde işletilmesi,
- İleri teknolojinin kullanılması öngörülen alanlarda (teknoloji alanları, sanayi alanları vb.), bu alanların kendine yeterliliğini sağlamaya yönelik yenilenebilir kaynaklardan enerji üretimi ve enerji muhafaza sistemlerinin geliştirilmesi,
- Yerel doğalgaz kaynaklarının araştırılarak bölgenin ihtiyacı olan enerjinin sağlanmasında kullanılması,
- Kıyılarda yer alacak kullanımların ve uygulanacak önlemlerin; buradaki dolgu ve alüvyon alanlarının deprem sırasındaki zemin davranış özellikleri, tsunami tehlikesi, zemin sıvılaşması gibi faktörler göz önünde bulundurularak belirlenmesi,

“Yerleşmelerin Tarihsel-Kültürel Değerlere Duyarlı Gelişmesinin Sağlanması” amacına yönelik hedef ve stratejiler;

- Bölgenin sahip olduğu tarihi ve kültürel dokusunu, evrensel kimliğini, peyzajını, korumaya yönelik çalışmaların yapılmasının sağlanması,
- Bölgenin geleneksel dokusunun; sanayi, imalat, depolama gibi fonksiyonlarla tahrip edilmesini engelleyici tedbirlerin alınması,

“Ulaşım Kararlarının Plan Kararları ile Uyumlu Olarak Geliştirilmesinin Sağlanması” amacına yönelik hedef ve stratejiler ise;

- Bölge genelinde; demiryolu ve denizyolu ağırlıklı, yüksek kapasiteli ve kaliteli ulaşım türlerinin entegre edildiği, toplu taşıma ağırlıklı bir ulaşım sisteminin kurulması,
- Gelişme potansiyelleri ve iç dinamikleri çerçevesinde sektörlerin ve bu sektörleri destekleyecek raylı sistem ve deniz taşımacılığına ağırlık veren toplu taşıma sisteminin oluşturulması
- Bölgenin doğal-tarihi-kültürel yapısını bozacak ve uzun dönemde ilave ulaşım sorunları oluşturacak ulaşım kararlarından kaçınılması,
- Bölge geneli için sürekliliği olan, ulaşım talepli yönetim politikalarının geliştirilmesi,
- İşlev odakları yerlerinin, ulaşım stratejileri ile ilişkilendirilerek belirlenmesi,
- Ulaşım akslarının, başta deprem olmak üzere acil durumlar dikkate alınarak kurgulanması,
- Ülke ve bölge ölçeğinde, uluslararası nitelikte liman alanlarının kurgulanması,
- Bölge bütünündeki havalimanının etkinliğinin artırılması ve erişimi destekleyecek toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi,
- Bölge bütünündeki karayolu–demiryolu–denizyolu ve havaalanı ilişkilerinin düzenlenmesi

şeklinde belirlenmiştir.

2.8. YÖNETİŞİM STRATEJİLERİ

Bu planın etkin olarak uygulanabilmesi için aşağıdaki stratejik kararlar göz önünde bulundurulacaktır.

- Ülke bütününden başlayarak alt ölçeğe kadar inen planlar arasında uyumun sağlanması,
- Bölge genelindeki planlar arasında koordinasyonun sağlanması,
- Planların doğru ve eksiksiz verilerle hazırlanması için bölge ve kent ölçeğinde sistemli bir envanter çalışmasının yapılarak, belirli aralıklarla güncellenen bir veri bankasının oluşturulmasının sağlanması,
- Parçacıl planlama yaklaşımlarının neden olduğu 'bütünlüğü bozma' tehlikesinin engellenmesi için bütüncül planlama ile uyumlaştırmaların sağlanması,
- Planlama faaliyetlerinin "imar planlama" boyutuyla sınırlı kalmaması; yönetim, işletme, ekonomik, sosyal, finansman ve zamanlama boyutlarını da içeren sistem yaklaşımının benimsenmesi,
- Kentlerin mekânsal planlamalarının; tarım topraklarını, su havzalarını, orman alanlarını tehdit eden unsurları ile çevresel sürdürülebilirlik ilkelerini göz önüne alarak revize edilmesi,
- Plan hazırlama ve uygulama süreçlerinde ilgili tüm kurum ve kuruluşların, Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) daha etkin katılımının sağlanması.

2.9. TANIMLAR

Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığı.

İlgili Kurum ve Kuruluşlar: Bu planın yapımı ve uygulanmasında işbirliği yapılan, görüşlerine başvurularak ilgili yasa ve yönetmelikler çerçevesinde yetkilendirilen ve görevlendirilen kuruluşlardır.

İlgili İdare: Valilikler, il özel idaresi ve belediyelerdir.

Mahalli İdare Birliği: 5355 sayılı kanun kapsamında kurulacak birliklerdir.

Trakya Kalkınma Birliği (TRAKAB): Plan ve plan hükümlerini uygulamada eşgüdümü sağlayacak olan, ilgili valilikler ve yerel yönetimler katılımı ile oluşturulan birliktir.

Planlama Bölgeleri: Bu plan, ilke ve esasları doğrultusunda hazırlanacak olan 1/25.000 Ölçekli İl Çevre Düzeni Planları'nda il sınırları ile tanımlanmış alanlardır.

Yerleşim Kimlikleri: Planda, yerleşimlerin potansiyelleri ve plan hedefleri doğrultusunda öne çıkan fonksiyonlara göre ilçe temelinde önerilen rollerdir.

Mücvir Alan: Belediye sınırları dışında, imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır.

Sınır Kapısı: Bir ülkenin giriş ve çıkışında gümrük denetim ve gözetiminin yapıldığı yerdir.

Sürdürülebilirlik: Bir toplumun, ekosistemin ya da sürekliliği olan herhangi bir sistemin işlevini; kesintisiz, bozulmadan, aşırı kullanımla tüketmeden ya da sistemin hayati bağı olan ana kaynaklara aşırı yüklenmeden sürdürülebilmesi yeteneğidir.

Hassas Ekosistemler: Kumullar, kumlu plajlar, yerleşim dışındaki çayır ve meralar, taşkın alanları, sazlık-bataklıklar, fundalıklar ve dağ ekosistemleridir.

Kıyı Çizgisi: Deniz, doğal ve yapay göl ve akarsularda, taşkın durumları dışında, suyun kara parçasına değdiği noktaların birleşmesinden oluşan meteorolojik olaylara göre değişen doğal çizgidir.

Kıyı Kenar Çizgisi: Deniz, doğal ve yapay göl ve akarsuların alçak - basık kıyı özelliği gösteren kesimlerinde kıyı çizgisinden sonraki kara yönünde su hareketlerinin oluşturduğu, kumsal ve kıyı kumullarından oluşan kumluk, çakıllık, kayalık, taşlık, sazlık, bataklık ve benzeri alanların doğal sınırı; dar-yüksek kıyı özelliği gösteren kesimlerinde ise, şev ya da falezin üst sınırıdır.

Kıyı: Kıyı çizgisi ile kıyı kenar çizgisi arasındaki alandır.

Sahil Şeridi: Kıyı kenar çizgisinden itibaren kara yönünde yatay olarak en az 100 metre genişliğindeki alandır.

Yaşam Destek Sistemleri: Kentin yaşanılabilirliğini sağlayan alanları ve hayatın devamı için şart olan toprak, su ve hava gibi doğal kaynakları (ormanlar, yer altı ve yüzeysel içme suyu kaynakları, içme suyu havzaları, sulak alanlar, tarım alanları, ekolojik koridorlar, göller, kıyılar gibi) üreten ve yenileyen doğal ve ekolojik süreçleri kapsamaktadır.

Tarım Arazisi: Toprak, topografya ve iklimsel özellikleri tarımsal üretim için uygun olup, hâlihazırda tarımsal üretim yapılan veya yapılmaya uygun olan veya imar, ihya, ıslah yoluyla tarımsal üretim yapılmaya uygun hale dönüştürülebilen arazilerdir.

Mutlak Tarım Arazisi: Bitkisel üretimde; toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin kombinasyonu yöre ortalamasında ürün alınabilmesi için sınırlayıcı olmayan, topografik sınırlamaları yok veya çok az olan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan, hâlihazır tarımsal üretimde kullanılan veya bu amaçla kullanıma elverişli olan arazileridir.

Özel Ürün Arazisi: Mutlak Tarım Arazileri dışında kalan, toprak ve topografik sınırlamaları nedeniyle yöreye adapte olmuş bitki türlerinin tamamının tarımının yapılamadığı ancak özel bitkisel ürünlerin yetiştiriciliği ile su ürünleri yetiştiriciliğinin ve avcılığının yapılabilirdiği, ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazilerdir.

Dikili Tarım Arazisi: Mutlak ve Özel Ürün Arazileri dışında kalan ve üzerinde yöre ekolojisine uygun çok yıllık ağaç, ağaççık ve çalı formundaki bitkilerin tarımı yapılan; ülkesel, bölgesel veya yerel önemi bulunan arazilerdir.

Marjinal Tarım Arazisi: Mutlak Tarım Arazileri, Özel Ürün Arazileri ve Dikili Tarım Arazileri dışında kalan, toprak ve topografik sınırlamalar nedeniyle üzerinde bölge ortalamasının altında ürün alınabilen tarım arazileridir.

Sulu Tarım Arazileri: Tarımı yapılan bitkilerin büyüme devresinde ihtiyaç duyduğu suyun, su kaynağından alınarak yeterli miktarda ve kontrollü bir şekilde karşılandığı arazilerdir.

Tarımsal Niteliği I. Öncelikli Korunacak Alanlar: Bu alanlar, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ile tanımlanan ve İl Müdürlükleri tarafından sınırları belirlenen, yasal olarak korunması gereken tarımsal arazileri içerir. Bu alanlar, tarımsal özelliklerinin tanımlanabilmesi için, toprak özellikleri ve kullanım şekilleri dikkate alınarak; mutlak tarım arazisi (sulu ve kuru mutlak tarım), özel ürün arazisi ve dikili tarım arazisi olmak üzere üç grup altında sınıflandırılan arazilerden oluşmaktadır.

Tarımsal Niteliği II. Öncelikli Korunacak Alanlar: Bu alanlar, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'na göre marjinal tarım arazileri (Arazi Kullanma Kabiliyet Sınıflaması (AKK)'na göre III. veya IV. sınıf olup %18'in üzerinde eğimli ancak toprak derinliği 50cm'den fazla, yada %18'in altında eğimli ancak toprak derinliği 50cm'den az olan araziler) yada tarım dışı kullanım kararı alınmış arazilerdir.

Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar: Bu alanlar, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'na göre marjinal tarım arazileridir. Bu araziler, AKK'ya göre IV. sınıf ve üzerinde olup, hem toprak derinliği 50cm den az, hem de eğimi %18'den fazla olan, toprak işlemeli tarımsal işlevlerin sürdürülebilmesinde önemli düzeyde sınırlamaların olduğu, sık topraklı ve dik eğimli tarım arazilerini kapsayan alanlardır.

Tarımsal Amaçlı Yapılar: Toprak koruma ve sulamaya yönelik altyapı tesisleri, entegre nitelikte olmayan hayvancılık ve su ürünleri üretim ve muhafaza tesisleri ile zorunlu olarak tesis edilmesi gerekli olan müştemilatı, mandıra, üreticinin bitkisel üretime bağlı olarak elde ettiği ürünü için ihtiyaç duyacağı yeterli boyut ve hacimde depolar, un değirmeni, tarım alet ve makinelerinin muhafazasında kullanılan sundurma ve çiftlik atölyeleri, seralar, tarımsal işletmede üretilen ürünün özelliği itibarıyla hasattan sonra iki saat içinde işlenmediği takdirde ürünün kalite ve besin değeri kaybolması söz konusu ise bu ürünlerin işlenmesi için kurulan tesisler ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından tarımsal amaçlı olduğu kabul edilen entegre nitelikte olmayan diğer tesislerdir.

Tarımsal Amaçlı Entegre Yapılar: Tarımsal ürünlerin üretiminden sonra işlenerek fiziksel veya kimyasal özellikleri değiştirilip bir veya birden fazla yeni ürüne dönüştürülmesinin yapıldığı tesislerdir

Ekolojik Tarım: Tarımsal üretimin insana ve çevreye zarar vermeden gerçekleştirildiği, ekolojik sistemde sentetik kimyasallar ve bu kimyasalların hatalı uygulamaları sonucu kaybolan doğal dengeyi yeniden kurmaya yönelik bir tarım yöntemidir.

Organik Tarım Faaliyetleri: Toprak, su, bitki, hayvan ve doğal kaynaklar kullanılarak organik ürün veya girdi üretilmesi ya da yetiştirilmesi, doğal alan ve kaynaklardan ürün toplanması, hasat, kesim, işleme, tasnif, ambalajlama, etiketleme, muhafaza, depolama, taşıma, pazarlama, ithalat, ihracat ile ürün veya girdinin tüketiciye ulaşıncaya kadar olan diğer işlemleri içeren etkinliklerdir.

Tarımsal Amaçlı Arazi Kullanım Plan ve Projeleri: Tarım alanlarında yörenin ekolojik, ekonomik ve toplumsal özellikleri dikkate alınarak; toprakların sürekli üretkenliğini sağlayacak tarım tekniklerini, toprak, su, bitki ve insan ilişkileri ile toprak korumaya yönelik diğer fiziksel, kimyasal, kültürel ve bitkisel düzenlemeleri kapsayan, rasyonel tarımsal arazi kullanım plan ve projeleridir.

Arazi Kullanım Planlaması: Her ölçekte planlamaya temel oluşturmak üzere, toprağın ve diğer çevresel kaynakların bozulmasını önlemek için ekolojik, toplumsal ve ekonomik şartlar gözetilerek sürdürülebilirlik ilkesine uygun, farklı arazi kullanım şekillerini oluşturmaya yönelik toprak ve su potansiyelinin belirlenip, sistematik olarak değerlendirilmesinin ve birbirleri ile olan ilişkilerin ortaya konulduğu rasyonel arazi kullanım planlarıdır.

Toprak Koruma Projeleri: Toprağın doğal veya insan faaliyetleri sonucu yok olmasını, bozulmasını veya zarar görmesini önlemek ve sürekli üretken kalmasını sağlamak için yapılan fiziksel, kültürel ve bitkisel önlemleri kapsayan projeleridir.

Arazi Toplulaştırması: Arazilerin doğal ve yapay etkilerle bozulmasını ve parçalanmasını önlemek, parçalanmış arazilerde ise doğal özelliklerin, kullanım bütünlüğünün ve mülkiyet haklarının gözetilerek birden fazla arazi parçasının birleştirilip ekonomik, ekolojik ve toplumsal yönden daha işlevsel yeni parsellerin oluşturulmasını ve bu parsellerin arazi özellikleri ve alanı değerlendirilerek kullanım şekillerinin belirlenmesini, köy ve arazi gelişim hizmetlerinin sağlanmasını ifade eder.

Mera Alanları: 4342 sayılı Mera Kanunu uyarınca saptanmış/saptanacak alanlardır.

Orman Alanları: 6831sayılı Orman Kanununa tabi alanlardır

Tabiat Parkları: 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'na tabi alanlardır.

Milli Parklar: 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'na tabi alanlardır.

Su Toplama Havzası: "Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği"nde tanımlanan ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce belirlenen; akarsu, gölet, doğal ve yapay göl (baraj) vb. su depolarının beslenme alanlarıdır.

Havza Yönetim Modeli: Bir su toplama havzasında, ekolojinin temel esasları dikkate alınarak, toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasını sağlayacak şekilde doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının planlanması, geliştirilmesi ve yönetilmesidir.

İçme ve Kullanma Suyu Temin Edilen Yüzeysel Su Kaynaklarını Koruma

Kuşakları: Yüzeysel içme suyu kaynakları için İSKİ Yönetmeliği ve "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği"nde tanımlanan ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce belirlenen mutlak, kısa, orta, ve uzun mesafe (havza sınırı) olarak derecelendirilmiş koruma kuşağı alanlarıdır.

Sulak Alanlar: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, acı, tatlı veya tuzlu, denizlerin gel-git hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbalık alanlardır.

Bataklık ve Sazlık Alanları: Yağışlara bağlı olarak taşkın tehlikesi taşıyan alanlar ile sazlık ve bataklık alanlarını kapsamaktadır.

Yeraltı Suyu Besleme Alanı (YAS) : Yeraltı suyu depolama bölgelerine (akifer) yüzey sularının doğrudan ve/veya dolaylı olarak süzülmesini sağlayarak, jeolojik anlamda geçirimli (taneli ortamlar, çatlaklı, erimeli karstik ortamlar vb) nitelikteki ortamları ifade eden alanlardır.

Aşırı Yeraltı Suyu Çekim Alanları: Yeraltı suyu havzasından beslenmenin üzerinde çekim yapılan ve dinamik su seviyesinin düşük olduğu alanlardır.

Kumul-Kumsal: Yerleşim alanları dışında kalan doğal plaj ve hareketli (aktif) kumul alanlarıdır.

Jeolojik Sakıncalı Alanlar: Taşkın, heyelan, kaya düşmesi, çığ, sazlık, bataklık, aktif fay zonları, sıvılaşma potansiyeli olan alanlar gibi jeolojik açıdan sakıncalı alanlardır.

Taşkın Alanları: Akarsu vadilerinde, Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüklerince taşkın olasılığı saptanan alanlardır.

Yenilenebilir Enerji Kaynakları: Hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle, biyogaz, dalga, akıntı enerjisi ve gel-git gibi fosil olmayan yenilenebilir enerji kaynaklarıdır.

Fosil Enerji Kaynakları: Karbon bazlı olarak adlandırılacak petrol, doğalgaz ve kömür gibi kaynaklardır.

Maden ve taş ocakları: Endüstriyel, metalik minerallerin, karbonatlı kayalar ağırlıklı olmak üzere her türlü taşın çıkarıldığı ocaklardır.

Afet: Yaygın biçimde can kaybı, fiziksel ve ekonomik veya çevresel kayıplara sebep olan, toplumun işlevselliğinde ciddi bozulmalar oluşturan ve yönetimlerin kendi kaynakları ile başa çıkamayacağı olağan dışı durumdur.

Afet Yönetimi: Afet öncesi ve sonrası aktivitelerin müdahale, iyileştirme, yeniden yapılanma, zarar azaltma ve hazırlık aşamalarını kapsayan bir süreçtir.

Mikro Bölgeleme: Bir yerdeki tehlikenin; yıkıcı deprem etkileri, yer sarsıntısı, şiddeti, sivilaşma ve heyelan potansiyeli dikkate alınarak tanımlanması ve bölgesel veya yerel olarak haritalanmasıdır.

Kırsal Yerleşim Alanları: Bu alanlar, Kentsel yerleşme alanı dışında kalan, idari bölünüşe göre 442 sayılı Köy Kanunu'na tabii olarak köy statüsünde olan, kentsel yerleşim alanları dışında, kırsal faaliyetleri sürdüren nüfusa yönelik olarak, yerleşme alanları (meskûn ve gelişme) bir program dâhilinde Valilikçe tespit edilmiş ve "Köy Yerleşik Alan Sınırı" kararı bulunan veya sınır tespiti henüz yapılmamış kırsal yerleşmelerdir.

Kentsel Yerleşme Alanları: İdari açıdan belediye statüsünde olan, yaşayanların ihtiyacını karşılamak üzere kentsel fonksiyonların ağırlıklı olarak yer aldığı alanlardır.

Sanayi Alanları: Orta ve Büyük ölçekli sanayi işletmelerinin yer aldığı, 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu ve ilgili yönetmeliğine uygun olarak çevre ve sağlık koşulları gözetilerek toplu yerleşimleri esas alan sanayi tesislerine ayrılan alanlardır.

Mevcut Sanayi Alanları: Mevcut durumda arazide yer alan sanayi alanlarıdır.

Plansız Sanayi Alanları: Mevzuata uygun olarak onaylanmış planı bulunmayan ve/veya mevzuata uygun olarak onaylanmış planına aykırı bir şekilde yapılaşmış kaçak sanayi alanlarıdır.

Planlı Sanayi Alanları: Herhangi bir ölçekte mevzuata uygun olarak onaylanmış planı bulunan sanayi alanlarıdır.

İleri Teknoloji Üreten Merkezler: Bilgi ve ileri teknoloji kullanarak, teknolojinin üretildiği ve/veya geliştirildiği, seri üretim yapılmayan araştırma – geliştirme merkezleridir.

İleri Teknoloji Kullanan Sanayiler: İleri teknoloji kullanarak üretim yapılan sanayilerdir.

Tarımsal Sanayi: Tarımsal ürünlerin bitkisel ve hayvansal mamul hale getirilmelerinin sağlandığı entegre ya da entegre nitelikte olmayan sanayi işletme tesisleridir.

Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB): 02.11.2005 tarihinde Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından imzalanmış protokol ve 5807 sayılı kanun ile, 4562 sayılı kanununa ilave edilen 26/A maddesi çerçevesinde oluşturacak Tarımsal İhtisas OSB ve besicilik, süt sığırcılığı, meyvecilik, sebzeçilik, seracılık, çiçekçilik vb tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, disipline edildiği, tek elden sevk ve idare edildiği, desteklendiği ve üretici-sanayici-pazarlayıcı entegrasyonunun gerçekleştirildiği alanlardır.

Tarımsal Alt Bölgeler (TAB): Tarım ve hayvan yetiştiriciliğini destekleyen; hububat, meyve, sebze için uygun tarım alanları; sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, mantarcılık, hayvancılık gibi küçük ölçekli işletmeleri barındıran alanlardır.

Organize Sanayi Bölgeleri (OSB): 4562 sayılı “Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu” ve “Organize Sanayi Bölgeleri Yer Seçimi Yönetmeliği” inde tanımlanan, gerçekleşmiş ve gerçekleşmekte olan alanlardır.

Tarıma dayalı İhtisas OSB: 5807 sayılı yasa çerçevesinde, tarım ve sanayi sektörünün entegrasyonunu sağlamaya yönelik tarıma dayalı sanayi girdisini oluşturan bitkisel ve hayvansal üretimin ve bunların işlenmesine yönelik sanayi tesislerinin yer alabileceği, ilgili mevzuat uyarınca öngörülen biyogüvenlik tedbirlerine uyulması şartı aranan alanlardır.

Lojistik Bölgeler: Şehir içi taşıma ve depolama başta olmak üzere tüm lojistik faaliyetlerin; maliyet, hız, güvenilirlik, izlenebilirlik ve esneklik değişkenleri ile şehrin tarihi, sosyal, siyasi, çevresel, coğrafi özelliklerine göre en uygun yerde ve şekilde yapılabilmesi amacıyla belirlenen alanlardır.

Depolama Alanları: Sanayi hammaddesi ve mamul ürünleri gibi her türlü ara ve ana malı depolamak, paketlemek amacıyla ayrılan ve düzenlenen alanlardır.

Akaryakıt Ürünleri Depolama Alanları: Akaryakıt (LPG, LNG, petrol ve petrol türevleri) depolamak amacıyla ayrılan alanlardır.

Teknik Altyapı Tesisleri: Bölge ve kent bütününde yer alması gereken elektrik, gaz, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon, her türlü ulaştırma, haberleşme ve arıtma gibi hizmetlerin sağlanması için yapılan tüm altyapı tesisleri, sağlık, güvenlik ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacı taşıyan planlama alanı bütününe yönelik atık bertaraf ve depolama alanları ile transfer alanlarıdır.

Atık Bertaraf ve Depolama Alanları: Atıkların düzenli depolama, yakma, kompost ve geri kazanım yolları ile uzaklaştırmak ve/veya bertaraf etmek amacıyla yer seçimi yapılmış / yapılacak alanlardır.

Serbest Bölge: 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na göre Serbest Bölge statüsü kazanmış alanlardır.

Eğitim, Bilişim ve Teknoloji Alanları: Bilimsel bilgidan yüksek/ileri teknoloji üreterek esnek üretim ve esnek otomasyon sistemlerinin, bilişim ve iletişim teknolojilerinin geliştirildiği ve üretildiği bölgeler ile bilgi ekonomilerinde çalışabilecek eleman yetiştirmek üzere düzenlenen ve gelişen teknolojileri en üst düzeyde kullanılabilen eğitim merkezlerinin yer aldığı alanlardır.

Fuar Alanı: Aktif açık alanlarla birlikte eğlence ve dinlenme amacı yanında; sanayi, tarım vb. ürünlerin sergilendiği; çağdaş, teknolojik, sosyal tesis ve ilgili yönetim merkezleri ile donanmış alanlardır.

Turizm Merkezi veya Alanı: Turizm merkez alanı veya bölgeleri ya da turizm kullanımı ağırlıklı olarak planlaması önerilen alanlardır. Kapsamında her türlü turistik ve günübirlik tesis alanları, ticari tesisler, sosyal ve teknik altyapı alanları yer alabilen alanlardır.

Rekreasyon Alanları: Halkın eğlence ve dinlenme gereksinimlerini karşılamaya dönük, açık olarak düzenlenen; oturma, yemek pişirme ve yemek yerleri, çeşmeler, oyun ve spor alanları, gösteri alanları ve yeşil bitki örtüsü ile kaplı alanlardır.

Sit Alanları: 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa tabi alanlardır.

Kentsel ve Bölgesel Donatı Alanı: Kent ve bölge ölçeğinde hizmet veren eğitim, sağlık, sosyal, kültürel, dini, idari ve spor tesis alanları ile park, çocuk bahçesi gibi aktif ve pasif yeşil alanlar ile elektrik, gaz, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve arıtma, her türlü ulaştırma ve haberleşme, atık depolama gibi hizmetlerin sağlanması için yapılan teknik ve sosyal altyapı alanlarıdır.

Askeri Alanlar: 2565 Sayılı Kanun kapsamında ve ülke savunması bakımından hayati önem taşıyan askeri tesislerin bulunduğu alanlardır.

Otoyol ve Ekspres Yollar: Alan bütünü ile birlikte çevresine de hizmet veren tam erişim ve yarı erişim kontrollü yollardır.

Birinci Derece Yollar: Planlama bölgeleri, işlevler arası ve erişim kontrollü yollar arası bağlantıyı sağlayan ana yol niteliği taşıyan bölünmüş yollardır

İkinci Derece Yollar: Yerleşim bölgeleri arası ve içi ana yol aksı niteliği taşıyan yollardır.

Demiryolu: Yük-yolcu taşımacılığını hedefleyen banliyö ve raylı sistem hatlarını (banliyö, metro, tramvay, hafif raylı sistem vb) kapsamaktadır.

Havaalanı: Ulusal ve uluslararası havayolu yolcu ve yük taşımacılığına hizmet edecek nitelik ve kapasitedeki alanlardır.

Liman ve Geri Sahaları: Gemi, tekne vs. gibi deniz araçlarının park yeri, gemilerin kargolarını boşaltıp yüklediği, satış üniteleri, depo, idari tesis, vinç vb. alan ve yapısal kullanımlar ile genellikle gümrük de bulunduran mekânlardır.

Balıkçı Barınağı: Balıkçılık faaliyetlerine hizmet vermek amacı ile dalgakıranla korunmuş, yöre balıkçılarının ihtiyacına yetebilecek kadar havuz ve geri sahaya sahip, bağlama rıhtımları ile suyu, elektriği, ağ kurutma sahası, çekek yeri, deniz ürünlerini geçici depolama ve satış üniteleri bulunan kıyı yapılarıdır.

Yat Limanı (Marina): Her yata doğrudan yürüyerek çıkılmasına olanak ve güvenli bir bağlama yeri sağlayan, yeterli derinlikte su bulunduran ve yatlarla teknik ve sosyal altyapı, yönetim, destek, bakım ve onarım hizmetleri sunan, rüzgâr ve deniz tesirlerinden korunmuş, ilgili kurumların izni ile kurulan turizm belgeli kıyı yapılarıdır.

İskele: Yük ve yolcu deniz taşıtlarının yanaşmasına, yüklerin araç üstünden gemiye, gemiden araca yüklenip boşaltıldığı alanlardır.

Tersane: Yük ve yolcu (ticari veya turistik amaçlı) gemileri ile yat ve gezi teknelerinin inşa, tadil, bakım ve onarımı için dalgakıranla korunarak durgun su temin edilmiş, yüzer havuzlu, teknik ve sosyal altyapısı, yönetim, bakım, onarım ve depolama birimleri de bulunan kıyı yapılarıdır.

2.10. GENEL HÜKÜMLER

2.10.1. Bu plan; plan kararları, uygulama hükümleri ve plan açıklama raporu ile bir bütündür.

2.10.2. Bu planın onay tarihinden itibaren 13.07.2004 onaylı 1/100.000 ölçekli Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı yürürlükten kalkar.

2.10.3. Planlama bölgelerinde, bu plan ilke ve stratejilerine uygun her il bütününde 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapılacak ve ilgili mevzuatı uyarınca onaylanacaktır. 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları yapılmadan alt ölçek planlar ve plan revizyonları yapılamaz, onaylanamaz ve uygulamaya geçilemez.

2.10.4. Plan paftasında çizilen arazi kullanım kararlarına ait sınırlar şematik olarak gösterildiğinden; bu plan üzerinden plan ölçeği ile ölçü alınamaz, yer tespiti ve uygulama yapılamaz. Hakim fonksiyonun belirtildiği bu alanların ve bu alanlar içerisinde yer alacak diğer fonksiyonların dağılımları ve bu dağılımların yoğunlukları, sınırları ve detayları ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda doğal, yapay ve yasal eşikler dikkate alınarak alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

- 2.10.5.** Bu Plan, mevzuata aykırı olarak yapılaşmış yapılar için herhangi bir hak oluşturmaz.
- 2.10.6.** Bu planın ilke ve stratejilerine uygun olarak yapılacak alt ölçekli planlarda ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alınacaktır.
- 2.10.7.** Bu planda yer almayan konularda yürürlükteki ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.
- 2.10.8.** Bu Plan'da ve kıyı alanlarına yönelik olarak yapılacak alt ölçekli planlarda "3621 Sayılı Kıyı Kanunu" ve ilgili yönetmelikleri geçerlidir.
- 2.10.9.** "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu" uyarınca belirlenen ve belirlenecek olan sit alanları (kentsel, arkeolojik, doğal vb) korunacaktır.
- 2.10.10.** Çevre ve Orman Bakanlığınca orman kadastro yapılarak belirlenmiş alanlarla, orman amenajmanı planlarında orman özelliği gösteren alanlar korunacaktır.
- 2.10.11.** Flora ve fauna açısından zengin, sulak alanlar, lagün gölleri vb. ekolojik açıdan özellik taşıyan alanlar korunacaktır. Bu alanlara ait koruma sınırlarının belirlenmesi, bu sınırlar içerisinde alınacak önlemler, bu alanların yönetimi ve denetimi, Çevre Orman Bakanlığı ve İl Çevre ve Orman Müdürlükleri sorumluluğundadır.
- 2.10.12.** Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin sürdürüldüğü alanlarda, tarımsal üretimi geliştirmeye yönelik tarımsal amaçlı yapılar oluşturulacak, eko-turizm teşvik edilecektir.
- 2.10.13.** Trakya Alt Bölgesi'nde tarımsal alanların verimliliğini arttırmak ve ekonomik yapıyı güçlendirmek amacıyla tarımsal amaçlı arazi kullanım planları yapılacaktır.
- 2.10.14.** Bitkisel üretimde eko-tarım özendirilecek, poli-kültür tarımsal uygulamaya dönük bilimsel çalışmalara ağırlık verilecektir.
- 2.10.15.** 4342 sayılı Mera Kanunu gereğince meralar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz.
- 2.10.16.** Kentsel ve kırsal yerleşmelerin gelişme alanları, doğal yapıya zarar vermeyecek şekilde koruma-kullanma dengeleri ve bu plan ile belirlenmiş nüfus projeksiyonları gözetilerek geliştirilecektir.
- 2.10.17.** Göl, deniz ve akarsu kıyıları ile bu kıyıları çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada kamu yararı gözetilerek, kıyıların ekolojik özellikleri korunacaktır.

2.10.18. Planlama alanı bütününde, evsel, endüstriyel vb. atıkların düzenli toplanması, depolanması, bertaraf edilmesi ve toplu arıtma sistemlerine geçilmesi gibi entegre projelere öncelik verilecektir. Bu alanların sınırları bu planda belirlenen yer seçim kriterleri çerçevesinde 1/25.000 ölçekli planlarda belirlenecektir. Belirlenecek bu tesisler amaçları dışında kullanılamaz ve bu tesislerin hizmet alanları ilgili idarelerce belirlenecektir.

2.10.19. Yeraltı ve yerüstü su kaynaklarını kirletici ve aşırı su kullanarak rezervi tehdit edici faaliyetler ve bu faaliyetlerin kirleticilik ve su kullanım düzeylerinin tespiti planın onay tarihinden itibaren bir yıl içinde DSİ ve İl Çevre Orman Müdürlükleri'nce belirlenecek ve çevresel yaptırımlar uygulanacaktır. Buna ilişkin yaptırımlar, 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince yapılacaktır.

2.10.20. Yeraltı suyu sağlanmasına yönelik olarak özellikle sanayi alanlarında gelişigüzel kuyu açılması önlenerek, bu konudaki girişimler DSİ Bölge Müdürlüğü'nce 167 sayılı Yeraltı Suları Yasası hükümlerine göre denetlenecektir.

2.10.21. 1/25.000 ölçekli plan aşamasında "Afet İskan Sahaları" ayrılacaktır. Bu alanlar, afet sonrası kullanılacak "geçici iskan" alanlarıdır. Bu alanlar, olası bir afet durumuna kadar mevcut arazi kullanımını devam ettirecek olup, yapılaşmaya açılmayacaktır.

2.10.22. Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün 06.10.2008 tarih 10337 sayılı genelge hükümleri geçerlidir. Ayrıca, afet hasarlarını azaltmak ve can kayıplarını en aza indirmek için erişilebilir noktalarda yerel tahliye alanları ve toplanma yerleri olarak kullanılacak yeşil alanlar, parklar, rekreasyon alanları, spor alanları vb. büyük açık alanlı donatı alanları alt ölçekli planlarda oluşturulacaktır.

2.10.23. Afet yönetim merkezleri, acil müdahale merkezleri, acil ihtiyaçlara ilişkin merkezler ve kamu tesislerinde depreme dayanıklılık incelemelerinin yapılması ve bu incelemeler sonucunda belirlenecek zayıf yapılar için gerekli önlemlerin (güçlendirme, iyileştirme veya yeniden yapım gibi) alınması ve uygulama programlarının başlatılması esastır.

2.10.24. Afetin oluşumundan hemen sonra acil durum operasyonlarının etkili, hızlı ve verimli yapılabilmesi için; afet yönetim merkezleri, acil müdahale merkezleri ve acil ihtiyaç merkezleri ile ilişkilendirilmiş acil ulaşım ağı belirlenecek; söz konusu ulaşım ağının fonksiyonunun korunması için gerekli önlemler alınacak (dar yolların yol hiyerarşisine uygun olarak genişletilmesi, belirlenecek tahliye güzergahlarının genişletilmesi gibi) ve varsa acil müdahale planı öneri acil yollara dayalı olarak tekrar organize edilecektir.

2.10.25. 1/25.000 ölçekli planlarda bölgenin gereksinmesine yönelik olarak sosyal donatı alanları, dengeli bir biçimde oluşturulacaktır.

2.10.26. Trakya Alt Bölgesi'nde öngörülen 2023 yılı nüfus dengelerini ve plan bütünlüğünü bozacak münferit sanayi, konut vb kullanım kararları oluşturulmayacaktır.

2.10.27. Planlama alanında hizmet sektörüne yönelik kullanımlar ile turizm desteklenecek ve tarihsel yerleşimlerin kimlikleri korunacaktır.

2.10.28. Çevre kirliliği (su, toprak, hava) yaratan mevcut sanayilerin denetim altına alınması amacı ile ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde doğal eşikler dikkate alınarak sanayi bölgelerinin organize edilmesi, denetim mekanizmalarının belirlenmesi ve çevresel önlemlerin alınması 1/25.000 ölçekli planlarda netleştirilecektir.

2.10.29. Sanayi gelişimi üst ölçek plan kararlarına uygun olan mevcut planlı sanayi alanları ile sınırlandırılacak ve yeni sanayi yatırım taleplerinin planlı boş sanayi alanlarında yer seçimleri teşvik edilecektir.

2.10.30. Planla sanayi merkezi olarak belirlenen sanayi alanı dışındaki planlı sanayi alanlarında yerel kaynak çeşitliliğine göre, kırsal kalkınmayı destekleyen, özellikle hayvancılık ya da tarıma dayalı sanayi fonksiyonları teşvik edilecektir.

2.10.31. Planlama alanı sınırları dâhilinde, bu planda getirilen koşulları karşılayacak ve rehabilite edilerek çevreye duyarlı hale getirilecek mevcut yasal sanayiler dışında, aşağıda belirtilen ve çevresel kirleticiliği yüksek olan ve/veya çevresel tahribe neden olan sanayi türleri ve kullanımlar kesinlikle yer almayacaktır;

- Metal sertleştirme (tuz ile),
- Metal kaplama,
- Yüzey temizleme (asit ile),
- Tekstil boyama-yıkama ve emprime baskı,
- Madenin işlenmesine yönelik ağır sanayiler,
- Hurda plastik yıkama,
- Lifli yıkama-yağlamacılar,
- Kâğıt işleme,
- Ham deri işleme,
- Asit imal ve dolum yerleri,
- Pil, batarya-akü imal yerleri,
- Kömüre dayalı termik santral,
- Gres yağ fabrikaları (petrol türevi),
- İlaç sentez fabrikaları,
- Ağır metal tuzu üretimi,
- Demir-çelik üretimi,
- Petrokimya,
- Klor-alkali,
- Rafineri.

2.10.32. Planlama alanında yer alabilecek sanayi tesislerinin “Su Kirliliği Yönetmeliği”nde belirtilen standartları sağlamaları esastır.

2.10.33. Mevcut sanayi alanlarında sanayinin ileri teknolojiye yönelmesi teşvik edilecek, sağlıklaştırılması, çevre kirliliğini önleyici önlemlerin alınması ve arıtma tesisleri oluşturulması zorunlu tutulacaktır.

2.10.34. 13.07.2004 onay tarihli 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi-Ergene ÇDP’den önce, Planlama bölgeleri içinde noktasal yer seçen sanayilerle ilgili önlemler konusunda uygulamaya yönelik koşullar 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarında belirlenecektir.

2.10.35. Plansız sanayi tesisleri, plansız alanda mevzuata aykırı kaçak olarak yapılanmış tesislerdir. Bu tesislerin, planlı sanayi alanlarına taşınmaları ya da mevcut durumda kullandıkları alanın büyüklüğü kadar bir alanı tarımsal toprağa kazandırmaları koşulu aranacaktır. Uygulama koşulları ve detaylar 1/25.000 ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.10.36. İhtiyaç duyulması halinde, bu planın genel ilke ve politikalarına aykırı olmamak üzere; 1/25.000 ölçekli alt ölçekli planlar beklenmeksizin sosyal ve teknik altyapının gerektirdiği eğitim, sağlık, spor, turizm, kültürel ve idari kullanımlar ile PTT, haberleşme santrali, su depoları, trafo yapıları, doğalgaz boru hatları, enerji nakil hatları, kanalizasyon gibi alt yapı tesisleri, güvenlik ve çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla kent veya bölge bütününe yönelik kamu yararı bulunan diğer tesisler yapılabilir. Bu tür yapılar, ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşleri alınarak alt ölçekli planlarla uygulamaya geçirilebilir. Ancak söz konusu tesisler yukarıda belirtilen kamusal amaçlar dışında kullanılamayacaktır.

2.10.37. Planlama alanı içerisinde yer alan akarsu, baraj ve göl kıyılarında yapılacak madencilik faaliyetleri (taş ve maden ocakları), Maden Kanunu ile bu kanuna dayalı yönetmelik hükümleri, “Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği”, “İSKİ İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği” ve diğer yönetmelikler ile ilgili kurumların yasal düzenlemelerine göre yapılır.

2.10.38. Plan’da gösterilmeyen askeri alanlara ve güvenlik bölgelerine ait sınırlar "Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu" ve bu Kanun’a ilişkin yönetmelik hükümlerine ve kurum görüşlerine uygun olarak alt ölçekli planlarda tespit edilecektir.

2.10.39. İlgili kurum ve kuruluşların uygun görüşlerinin alınması şartıyla ve çevre etkileşimleri göz önünde bulundurularak yenilenebilir enerji kaynakları (rüzgar, güneş, su vb) desteklenecek ve üretim tesisleri yapılabilecektir.

2.11. ÖZEL HÜKÜMLER

2.11.1. Yerleşim Kimlikleri

2.11.1.1. Hizmet Merkezleri:

- a. Hizmet merkezleri, fonksiyonel bütünlük içinde, etki alanlarındaki yerleşmelerin ticaret-hizmet ihtiyaçlarını, ihtisaslaşmış ticaret, hizmet fonksiyonları ile karşılayacak, hizmet, donatı alanlarının ve kültür endüstrilerinin yer alacağı merkezlerdir.
- b. Bu planla belirlenen hizmet merkezleri, Tekirdağ, Kırklareli il merkezleri ve Keşan, Çorlu, Lüleburgaz ilçeleridir. Tekirdağ ve Kırklareli il merkezleri hizmet, ticaret, eğitim ve kültür aktivitelerinin merkezleridir. Tekirdağ İli aynı zamanda, sahip olduğu liman alanının geliştirilme kararı ile lojistik ve liman arkası fonksiyonlarda da özelleşecektir. Çorlu ve Lüleburgaz ilçeleri ise, öncelikle sanayi gelişimi sonucu artan hizmet ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik gelişecek hizmet merkezleridir. Keşan ise başta çevresindeki kırsal merkezlere ve turizm merkezlerine yönelik hizmet fonksiyonlarını barındıracaktır.

2.11.1.2. Lojistik Merkezler:

- a. Hizmet ve lojistik merkezleri, hizmet merkezinde yer alan fonksiyonlardan, özellikle çevresindeki liman, sanayi ve tarımsal üretim alanlarına yönelik lojistik faaliyetlerinin ağırlık kazandığı merkezlerdir.
- b. Bu planla belirlenen hizmet ve lojistik merkezleri, Tekirdağ'a bağlı Muratlı ilçesi ve Edirne iline bağlı Havsa ilçesidir. Muratlı ilçesi, sanayi ve liman alanlarına yönelik, Havsa ilçesi ise tarımsal üretim alanlarına yönelik lojistik faaliyetlerde ihtisaslaşacaktır.

2.11.1.3. Kırsal Merkezler:

- a. Tarım ve hayvancılığa dayalı gelişecek kırsal alanların ihtiyaçlarının karşılanması için öngörülen yerleşmelerdir. Bu yerleşmelerde tarım ve hayvancılığın üretimden tüketime giden yolu kolaylaştıracak pazar olanaklarının, depolama alanlarının, üretim standartlarının artırılmasına yönelik eğitim, danışmanlık, tanıtım ve ar-ge çalışmaları gibi fonksiyonların yer alması önerilmektedir. Bu alanlar TOB (Tarım Organize Bölgeleri) ve TAB (Tarımsal Alt Bölgeleri) alanları ile desteklenecektir.
- b. Bu planla belirlenen kırsal merkezler, Tekirdağ ilinde Hayrabolu, Malkara, Saray ilçeleri, Kırklareli ilinde, Babaeski, Pınarhisar, Pehlivan köyü, Kofcaz ilçeleri ve Edirne ilinde, Uzunköprü, Süloğlu, Lalapaşa, İpsala, Meriç ilçeleridir.

2.11.1.4. Turizm Merkezleri:

- a. Turizm merkezlerinin planlanmasında çevresel, ekonomik ve toplumsal sürdürülebilirlik ilkelerinin uygulanması esastır. Bölgenin turizm politikaları oluşturulurken, koruma kullanma dengesi göz önüne alınarak mevcut potansiyeller değerlendirilmiş, bu doğrultuda Marka kent ve Eko-kent kimlik önerileri getirilmiştir.
- b. Bu planla belirlenen turizm merkezleri, Edirne ili merkezi, Şarköy, Marmara Ereğlisi, Enez, Vize ve Demirköy'dür. Planla, Edirne'ye "marka kent", Vize ve Demirköy'e "eko-kent" kimlikleri, Marmara Ereğlisi, Enez ve Vize'ye "arkeolojik turizm", Şarköy'e "agro-turizm" ve Enez'e "eko-turizm" aktiviteleri önerilmiştir.

2.11.1.5. Sanayi Merkezleri:

- a. İlgili kanun ve yönetmeliklere uygun olarak, çevre ve sağlık koşulları gözetilerek toplu olarak yer almaları öngörülen ileri teknoloji kullanan, içerisinde sanayi tesislerinin ihtiyacına yönelik lojistik ve ticaret hizmetlerinin karşılanacağı alanlar ile, Ar-Ge ve fuar alanların yer alabileceği sanayi merkezidir.
- b. Bu planla Çerkezköy sanayi merkezi olarak belirlenmiştir. Mevcut sanayi aksı Çerkezköy-Çorlu--Büyükkarıştıran ile sınırlandırılacaktır. Bu alanlar yapısal dönüşüm şartı ile kimliklerini sürdürecektir.

2.11.2. Arazi Kullanımı

2.11.2.1. Tarım Arazisi:

- a. Bu alanlar, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ile tanımlanan ve İl Tarım Müdürlükleri tarafından sınırları belirlenen tarımsal arazileri içerir.
- b. Bu alanlar, tarımsal niteliği I.öncelikli korunacak alanlar, tarımsal niteliği II. öncelikli korunacak alanlar ve tarımsal niteliği sınırlı alanları kapsar.
- c. Tarımsal Niteliği I. Öncelikli Korunacak Alanlarda sadece tarımsal amaçlı yapılar yer alabilir.
- d. Tarımsal niteliği II. öncelikli korunacak alanlar ve tarımsal niteliği sınırlı alanlarda yer alabilecek tarımsal amaçlı yapılar dışındaki kullanımlar türleri ve yapılaşma koşulları ilgili kurum görüşlerini almak şartı ile alt ölçekli planlarda netleştirilecektir.
- e. Tarımsal amaçlı yapılar için; Tarımsal niteliği I.öncelikli korunacak alanlarda max. İAKS: 0,08, Tarımsal niteliği II. öncelikli korunacak alanlarda max. İAKS: 0,10 ve Tarımsal niteliği sınırlı alanlarda max. İAKS: 0,20'dir.
- f. Bu alanlarda; öncelikle ekolojik tarım, ekolojik üretime uygun olmayan geleneksel tarımın yapıldığı alanlarda ise ürün çeşitliliğinin arttırılmasına yönelik ilgili kurumlar tarafından detaylı çalışmaların yapılması ve tarım turizminin (Agro-turizm) geliştirilmesi teşvik edilecektir.

- g. Bu planda gösterilen içme suyu havzalarının koruma alanlarında ilgili kurumların mevzuat ve görüşleri doğrultusunda tarımsal faaliyet türleri yapılabilir.
- h. Bu alanlarda tarımsal verimliliğin artırılması için ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğiyle drenaj, ıslah, toplulaştırma vb tarla içi geliştirme hizmetlerine ağırlık verilmesi esastır.
- i. Arazi toplulaştırma çalışmalarının öncelikle yapılması öngörülecek alanlar, ilgili kurumlar tarafından yapılacak tarımsal amaçlı planlama çalışmalarından sonra belirlenecektir. Bu çalışmalarda, ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği ile ekolojik, ekonomik ve toplumsal yönden daha işlevsel yeni tarım parsellerinin oluşturulması da esastır.
- j. Bu planda gösterilen tarım alanlarına ait sınırlar şematik olup, kesin sınırlar İl Tarım Müdürlüğü'nün görüşü doğrultusunda alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.2.2. Orman Alanları:

- a. Bu alanlarda 6831 sayılı Orman Kanunu hükümleri geçerlidir. Orman kadastro netleşmeyen ve bu nedenle bu plan kapsamında gösterilemeyen alanlar, orman kadastrona alınması durumunda ilgili yasa çerçevesinde yeniden değerlendirmeye alınacaktır.
- b. Orman alanlarında akaryakıt servis alanları ve akaryakıt istasyonları ve buna bağlı yapılar yapılamaz.
- c. Orman alanları içerisindeki madencilik faaliyeti taleplerinde Orman Kanunu, Maden kanunu ve Çevre Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre işlemler yürütülür.
- d. Orman alanlarında olabilecek yangınların yerleşim alanlarına ve yerleşim alanlarında olabilecek yangınların orman alanlarına sıçrama risklerine karşı alt ölçekli planlarda "**Koruma Bandı**" oluşturulacak ve oluşturulan bu bant içerisinde yapılaşmaya izin verilmeyecektir.

2.11.2.3. Sanayi alanları:

- a. Sanayi alanları, serbest bölge gibi katma değeri yüksek üretim standartına sahip alanları, bu alanları bütünleyici roldeki teknopark, ticari ve sanayi amaçlı depolar, ar-ge, fuar alanları, showroamlar, ticari üniteler gibi hizmet alanlarını kapsar.
- b. Dağınık ve denetimsiz sanayi alanlarının, OSB'ler çatısı altında toplanması sağlanacaktır. Sektörel dağılım açısından ise 2.10.32 genel hükmü çerçevesinde çevreye duyarlı, teknoloji bazlı sektörlere ağırlık verilecek ve teşvik edilecektir.
- c. Tevsii edilecek tesislerden üstleneceği işlevi gereği ÇED raporu alınması zorunlu olanlardan ÇED raporu istenecek ve ÇED raporunun onay tarihinden başlayarak bir yıl içinde ÇED raporuna uygun olarak ve alt yapı ve arıtma tesisi yapıldığında kullanma izni verilecektir.

2.11.2.4. Kentsel Yerleşme Alanları:

- a. Kentsel yerleşme alanları meskûn ve gelişme alanlar olup, bu alanlarda konut ve konut kullanımına hizmet verecek ticaret, turizm, sosyal, kültürel, teknik alt yapı, küçük sanayi sitesi vb. kullanımları yer alabilir. Kentsel yerleşme alan sınırları 1/25.000 ölçekli planlarda belirlenecektir.
- b. Bu alanlarda yapılacak nazım ve uygulama imar planlarında, yapı stokunun durumuna, ayrıntılı jeolojik etütlere, donatı niteliğine ve niceliğine, alanda yaşayanların sosyal ve ekonomik yapısına göre yenileme, dönüşüm ve sağlıklılaştırma yönünde projeler geliştirilebilir. Doku ve işlevsel özelliği nedeniyle korunması gerekli görülen alanlar için koruma planları yapılır ve projelendirilir.

2.11.2.5. Kırsal Yerleşme Alanları:

- a. Bu alanlar, kentsel yerleşim alanları dışında kırsal faaliyetleri sürdüren nüfusa yönelik yerleşim alanlarıdır. Bu alanlar içerisinde yer alan; tarihi, doğal veya bölgeye özgü doku özelliklerinin korunması ve düzenlenmesi esastır. Kırsal karakterli yerleşimler planda şematik olarak gösterilmiş olup, sınırları ve yapılanma koşulları alt ölçekli planlarda netleştirilecektir.
- b. Sanayi, turizm, hizmet vb. fonksiyonların hızlı gelişimi sonucu, doğal nüfus artışı ve ivmesinin üstünde gelişen/gelişmesi beklenen veya deprem, taşkın gibi doğal nedenlerle özel önlem gerektiren kırsal yerleşim alanlarında imar planı yapımı zorunludur. Diğer kırsal yerleşmelerde ise, il özel idaresi veya ilgili belediyesince gerekli görülmesi halinde imar planı yapılabilir. İmar planı yapılıncaya kadar bu alanlarda plansız alanlar imar yönetmeliği hükümleri uygulanır.

2.11.2.6. Göller ve Barajlar:

- a. İçme, kullanma ve tarımda sulama amaçlı kullanılan ve kullanılması planlanan doğal ve yapay (baraj) göl, gölet ve benzeri kaynakların koruma kuşaklarında gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır. Plan ölçeği nedeni ile pafta üzerinde gösterilemeyen göl ve göletler için de aynı hüküm geçerlidir.

2.11.3. İşlevler

2.11.3.1. Fuar Alanları:

- a. Bu alanlar, ulusal ve uluslararası nitelikte fuar ve festival düzenlenmesine yönelik ayrılmış, açık alan ağırlıklı alanlardır. Fuar ve festival alanlarında, fuar ve kongre tesisleri ile bu faaliyetleri destekleyici yönetim birimleri, sosyal ve teknik altyapı tesisleri, açık ve yeşil alanlar, konaklama tesisleri ve ticari satış birimleri gibi fonksiyonlar yer alabilecektir. Bu alanlarının yapılanma koşulları, kullanım türleri ve konumları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

- b. Planda, Lüleburgaz, Babaeski, Çorlu, Edirne Merkez ve Saray ilçelerinde, Trakya Alt Bölgesi'ne özgün ürünlerin ve sınai mamullerin sergilenmesi ve tanıtılması için sanayi alanları, üniversiteler ve Ar-Ge gibi üretim alanları ile birlikte çalışacak fuar alanları önerilmiştir.

2.11.3.2. Lojistik Alanlar:

- a. Bu alanlar, tır-kamyon parkları, konteynır depo alanları, gümrüklü antrepo ve depolar, nakliye ambarları, barkodlama, ambalajlama, sigorta, gümrük, acente, taşıma işleri komisyoncuları, kargo tesisleri, lojistik destek hizmetleri veren işletmeler, hal yapıları v.b. ve bu fonksiyonları destekleyici sosyal fonksiyonların yer alacağı alanlardır. Çorlu, Muratlı, Tekirdağ merkez ve Lüleburgaz ilçelerinde sanayi ve liman alanlarına olan yakınlıkları sebebi ile üretim faaliyetleri ile birlikte çalışacak, tamamlayıcı/destekleyici roldeki lojistik faaliyetler önerilmiştir. Havsa ilçesinde de tarımsal faaliyetlerin odak noktasında olması ve sınır kapılarına yakınlığı sebebi ile tarımsal faaliyetleri öncelikle uluslar arası pazara açılma konusunda destekleyeceği düşünülen lojistik-hizmet merkezi oluşturulacaktır.
- b. Lojistik bölgelerde üretim faaliyetleri yer alamaz. Bu alanların yapılanma koşulları, kullanım türleri ve konumları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.3. Akaryakıt Ürünleri Depolama Alanları:

- a. Akaryakıt depolama tesisleri ile yerleşmeler arasında gerekli emniyet mesafesi (sağlık koruma bandı) TS 11939³ Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG)- İkmal İstasyonu- Karayolu Taşıtları İçin- Emniyet Kuralları Standartlarına göre ayrılacaktır.
- b. Marmara Ereğlisi'nde akaryakıt ürünleri depolama alanlarına ilişkin faaliyetler sürdürülecek ve bu alanların ihtiyaca göre kesin sınırları 1/25.000 ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.4. Teknik Altyapı Alanları:

- a. Yerleşmelere yönelik, içme-kullanma suyu, kanalizasyon hatları, kanallar, her türlü iletişim hatları, açık-kapalı otopark alanları, arıtma tesisleri, atık bertaraf ve depolama alanları gibi toplum sağlığını ve çevre kalitesini korumak amacı ile yapılması gereken tesis ve alanların tümünün alt ölçekli planlarda, nüfusun gerektirdiği standartlar doğrultusunda sağlanması zorunludur.

³ Bu standart LPG ikmal istasyonları ve bu istasyonlarda bulunan; depolama tankları, dispenserler, pompa ve aksamı, idari ve yardımcı tesisler ve bunun gibi yerlerin; komşu arsa sınırı, karayolu, demiryolu, binalar, metro hatları, okul, cami, hastane, çocuk parkı, doğal gaz reglaj ve baz istasyonları, akaryakıt dispenserleri, depolama tankları ve bunun gibi yerlere olan mesafeleri belirliyor.

- b. Çevre kirliliğinin önlenmesi amacı ile planlama alanı bütününe yönelik düzenli atık depolama, bertaraf ve geri kazanım işlevlerini de barındıran entegre atık bertaraf ve depolama tesisleri, arıtma tesisleri, deniz taşıtlarından kaynaklanan atıkların kabulü ve bertarafına yönelik tesislere ilişkin alanların yer seçimi, yer altı suyu beslenme alanları, aşırı yer altı suyu çekim alanları, Tarımsal Niteliği I. Öncelikli Korunacak Alanlar, jeolojik sakıncalı alanlar, sulak alanlar, içme ve kullanma suyu kaynaklarının koruma kuşakları ile sazlık-bataklık alanlar dışındaki alanlarda ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşleri alınarak ve atık türüne göre ilgili mevzuat ile "Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik" hükümleri uyarınca, atığın üretildiği en yakın ve en uygun alanlarda ilgili İdare/İdarelerce yapılır.
- c. Söz konusu tesisler amacı dışında kullanılamaz ve bu tesislerin hizmet alanları ilgili idarelerce belirlenecektir.
- d. Bu alanlara ilişkin alt ölçekli planlar ilgili mevzuat uyarınca ilgili İdarelerince onaylanır. Bu alanlardaki uygulamalar Mahalli İdare Birlikleri aracılığıyla da yapılabilir.
- e. Entegre nitelikte olmayan ve yalnızca geri kazanım işlevlerine yönelik tesisler planlı sanayi alanları içerisinde yer alacaktır.

2.11.3.5. Teknoloji Geliştirme Alanları:

- a. Lüleburgaz, Çerkezköy ve Kırklareli merkez'de yer alması planlanan teknoloji geliştirme alanları, sanayi, araştırma kurumları, üniversiteler ve kamu sektörü arasında işbirliğini sağlayacak ortamı oluşturarak, yenilikçi ve katma değeri yüksek, genel endüstri ve savunma sanayilerinin nitelikli üretim süreçlerine katkı sağlayacak, bilimsel bilgiden teknoloji üreterek, esnek üretim ve esnek otomasyon sistemlerinin, bilişim ve iletişim teknolojilerinin geliştirildiği ve üretildiği alanlar olarak tasarlanmıştır.
- b. Bu alanların yer seçim sınırları, yapılanma koşulları ve yer alabilecek işlevler alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.6. Serbest Bölge:

- a. 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'na ve ilgili yönetmelik hükümlerine tabi olan serbest bölgelerde; Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğüne uygun görülen faaliyetler yer alabilecektir.
- b. Planla, mevcut Çorlu Serbest Bölgesi faaliyetlerini sürdürecektir.
- c. Bu alanların yapılanma koşulları, kullanım türleri alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.7. Serbest Ticaret Bölgesi:

- a. Bu alanlar, bir ülkenin siyasi sınırları içinde ancak gümrük sınırları dışında kalan ihracatı geliştirmek amacıyla ticari faaliyetlere özel teşvikler sağlanan ve bu faaliyetlerin hızlı ve doğru şekilde yapılabilmesi için gerekli her türlü hizmetlerin sunulduğu alanlardır.
- b. Planla, Edirne Merkez’de yer alan serbest ticaret bölgesi, sınır ötesi ticari ilişkilerin geliştirilmesi çerçevesinde desteklenecek ve faaliyetini sürdürecektir.
- c. Bu alanların yapılanma koşulları, netleştirilecek işlevler kapsamında alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.8. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB):

- a. Bu alanlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir.
- b. Mevcut dağınık ve düzensiz sanayi alanlarının ortak denetim ve yönetim mekanizmasına kavuşturulması ve çevreye olumsuz etkilerinin minimize edilmesi amacıyla OSB alanları oluşturulabilir.
- c. Bu alanların yapılanma koşulları ve konumları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.9. Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB):

- a. Tarımsal Organize Bölgeleri, 02.11.2005 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından imzalanmış protokol ve 23.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5807 sayılı kanun ile, 4562 sayılı kanununa ilave edilen 26/A maddesi çerçevesinde oluşturacak Tarımsal İhtisas OSB ve besicilik, süt sığırcılığı, meyvecilik, sebzecilik, seracılık, çiçekçilik vb tarımsal üretim ve ürün işleme faaliyetlerinin bir arada yapıldığı, disipline edildiği, tek elden sevk ve idare edildiği, desteklendiği ve üretici-sanayici-pazarlayıcı entegrasyonunun gerçekleştirildiği alanlardır.
- b. Bu bölgelerde, tarımsal üretimin ve toprak kullanımının veriminin artırılarak sürekliliğinin sağlanması, tarım nüfusunun yerinde istihdam edilmesi ve gelir kaynaklarının artırılması ya da yeni kaynaklar oluşturulması, tarımsal tesislerin bir plan çerçevesinde bir araya getirilmesi, başta çevre koruma ve gıda maddesi hijyenik koşulları olmak üzere kontrol edilme kolaylığının sağlanması esastır.

- c. Tarımsal Organize Bölgeleri (TOB), tarımsal üretim için mutlak tarım arazilerini (Tarımsal Niteliği I. Öncelikli Korunacak Alanlar) ve ürün işleme tesisleri için marjinal tarım arazilerini (Tarımsal Niteliği II. Öncelikli Korunacak Alanlar ve Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar) içerir. TOB'lar içerisinde; hububat, meyve ve sebze üretimi için uygun tarım alanları, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, mantarcılık, hayvancılık ve et entegre tesisleri, otlaklar, tarımsal işletmeler, tarımsal ürün paketleme tesisleri, meyve işleme tesisleri, soğuk hava depoları, yem depoları, TOB işletmelerinin ön arıtma yada toplu arıtma tesisleri, organik atıkların geri dönüşüm tesisleri, hayvan klinikleri, kireçli ölü hayvan gömü çukurları, tarımsal araç-gereç parkları, tarımsal ürün pazarlama hizmetleri, ürün borsası, tarımsal eğitim merkezleri, tarımsal Ar-Ge ve laboratuvar alanları gibi bölge stratejisine uygun tesisler Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca olumlu görüş alındıktan sonra yer alabilecektir.
- d. Tarımsal Organize Bölgeler (TOB) içerisinde tarım ve hayvancılığa dayalı sanayi alanlarından oluşacak Tarımsal İhtisas OSB alanları toplam TOB alanının en fazla %10'unu oluşturacak ve TOB alanı içerisindeki Tarımsal Niteliği II. Öncelikli Korunacak Alanlar ve Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlar üzerinde yer alabileceklerdir. %10luk alan içindeki yapılaşma esasları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- e. Tarımsal Niteliği I. Öncelikli Korunacak Alanlarda sadece tarımsal amaçlı yapılar yer alabilir ve maks. İAKS: 0,24'dür.
- f. Tarımsal Niteliği II. Öncelikli Korunacak Alanlar ve Tarımsal Niteliği Sınırlı Alanlarda yer alabilecek diğer tüm yapılar için maks. İAKS: 0,50'dir.
- g. Gıda maddeleri üretimi ve mamul hale getirilmesi amaçlanan bu bölge içerisinde, ham madde olarak tarımsal ürünler ile doğrudan ilişkili olmayan, hava, su ve toprakta kirlilik yaratabilecek metal, plastik, tekstil, deri, boya vb kimyasal ham maddenin ağırlıklı olarak kullanıldığı tesisler yer alamaz.
- h. Tarımsal Organize Bölgelerin büyüklükleri (yer aldığı bölgenin ve bulunduracağı işlevlerin ihtiyaçlarına göre 500 ha'ı aşmamak koşulu ile) ve sınırları 5807 sayılı yasa çerçevesinde belirlenecek komisyon tarafından, alt ölçekli planlarda kesinleştirilecektir.
- i. TOB alanları yer seçim kriterleri alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

j. Planla önerilen TOB alanları Tablo 2.1’de verilmiştir.

Tablo 2. 1. Planla Önerilen TOB Alanları

İl	No	İlçe	Yer	TOB
Tekirdağ	1	Hayrabolu	Çerkezmüşellim	TOB
	2	Çerkezköy	Kızılpınar Merkez	TOB
	3	Şarköy	Çınarlı-Kirazlı	TOB
	4	Malkara	Ahmetpaşa	TOB
	5	Saray	Çukuryurt	TOB
Edirne	6	Keşan	Lalacık-Paşayığıt	TOB
	7	Lalapaşa	Sinanköy-Kavaklı	TOB
	8	Uzunköprü	Malkoç-Başagıl	TOB
	9	Havsa	Kuzucu-Abalar	TOB
Kırklareli	10	Pehlivan köyü	Doğanca	TOB
	11	Kırklareli merkez	Eriklice	TOB
	12	Pınarhisar	Cevizköy	TOB

2.11.3.10. Tarımsal Alt Bölgeler (TAB):

- Sanayi fonksiyonlarının kesinlikle yer almayacağı, tarım ve hayvan yetiştiriciliğini destekleyen, hububat, meyve, sebze üretimi için uygun tarım alanları, meralar, mantarcılık, orman ürünleri, sebze ve çiçek yetiştiriciliği için seralar, depo veya soğuk hava deposu, mandra vb, sadece 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu’nun 3. maddesinde tanımlanan “tarımsal amaçlı yapılar” fonksiyonlarını barındıran alanlardır. TAB alanı içindeki fonksiyonlar, bulunduğu bölgenin yerel iklim ve tarımsal potansiyeline, ekolojik ve ekonomik kaynağının ağırlığına göre belirlenecektir.
- Tarımsal amaçlı yapılar ve diğer fonksiyonların yapılanma koşulları için TOB alanlarındaki yapılanma koşulları geçerlidir.
- Tarımsal Alt Bölgelerin büyüklükleri (yer aldığı bölgenin ve bulunduracağı işlevlerin ihtiyaçlarına göre 300 ha’ı aşmamak koşulu ile) ve sınırları 5807 sayılı yasa çerçevesinde belirlenecek komisyon tarafından, alt ölçekli planlarda kesinleştirilecektir.

d. Planla önerilen TAB alanları Tablo 2.2’de verilmiştir.

Tablo 2. 2. Planla Önerilen TAB Alanları

İl	No	İlçe	Yer	TAB
Tekirdağ	1	Malkara	Kozyörük-Tekkeköy	TAB
	2	Marmara Ereğlisi	Çeşmeli	TAB
	3	Hayrabolu	Merkez	TAB
	4	Tekirdağ merkez	Karacakılavuz	TAB
	5	Saray	Kadıköy	TAB
	6	Malkara	Hasköy-Kültürlü	TAB
Edirne	7	Enez	Enez Merkez	TAB
	8	Havsa	Orhaniye-Azatlı	TAB
	9	Meriç	Kavaklı-Olacak	TAB
	10	İpsala	Esetçe	TAB
	11	Edirne merkez	Muratçalı-Korucu	TAB
	12	Uzunköprü	Kavacık-Hamidiye	TAB
Kırklareli	13	Kırklareli merkez	Üsküp	TAB
	14	Pınarhisar	Ceylanköy-Osmancık	TAB
	15	Lüleburgaz	Sakızköy	TAB
	16	Vize	Müsellim	TAB
	17	Demirköy	Demirköy Merkez	TAB
	18	Kofcaz	Karaabalar-Ahlatlı	TAB
	19	Kırklareli merkez	Dokuzhöyük-Ulukonak	TAB

2.11.3.11. Turizm Alanı:

- Turizm alanlarında ve turizme yönelik taleplerde, 2634 sayılı “Turizm Teşvik Kanunu” ve “Turizm Yatırım ve İşletmelerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmeliği”ne uyulması ve Kültür ve Turizm Bakanlığından Turizm yatırım belgesi alınması zorunludur. Turizm tesis alanlarında, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda ilgili idarece onaylanacak alt ölçekli planlar yapılacaktır.
- Alt ölçekli planlarda ve tesislerin mimari projelerinde topografya ve doğal bitki örtüsüne uygun çözümler geliştirilecektir.
- Trakya Alt Bölgesi’nde, içme suyu kaynağı amaçlı olmadığı DSİ tarafından belgelenen baraj ve göletlerin çevresi, yetkili kamu kuruluşunca tespit edilerek önlemler alındıktan sonra, günübirlik turizm ve rekreasyon amaçlı olarak kullanıma açılabilir.

2.11.3.11.1. Eko-turizm

Sağlık Turizmi:

- Orman alanları ve su kaynaklarının tedavi ve sağlıklı yaşam amacına yönelik kullanımı ile ortaya çıkan turizm çeşididir.
- Sağlık turizminin geliştirileceği alanlar Kırklareli ilinde Demirköy ilçesi ve çevresidir.

Agro-Eko Turizm:

- a. Ekolojik turizm faaliyetleri; doğal üretim ile doğal ve kültürel sit alanlarının tanıtılmasını, doğa sporları (trekking) parkurlarının oluşturulmasını, yöresel yiyecek ve içeceklerin öne çıkarılmasını, doğa sporlarının yaygınlaşmasını ve kırsal müzelerin artırılmasını içerir.
- b. Ekolojik turizmi destekleyici konaklama, yeme-içme vb. aktivitelerin mevcut köy yerleşmeleri içinde ve öncelikle mevcut yapılar kullanılarak gerçekleştirilecektir.
- c. Bu alanlardaki konaklama tesisleri yöre mimarisi ile uyumlu, yerel istihdamı gözetken pansiyonculuk ve küçük otellere dayalı olacaktır.
- d. Planda, Tekirdağ ilinin Merkez, Saray ve Şarköy; Edirne ilinin Keşan; Kırklareli ilinin Kofçaz, Demirköy ve Vize ilçeleri agro eko turizm potansiyeline dayalı geliştirilmesi öngörülen alanlardır.

Doğa Odaklı Spor Turizm Alanları:

- a. Trakya Alt Bölgesi'nin doğal değerlerinin korunması, iyileştirilmesi ve geliştirilmesine yönelik koruma-kullanma dengesinin sağlandığı, ekolojik yapısına uyumlu, çevresi ile bütünleşen, nüfusun eğlenme, dinlenme ve tatil ihtiyaçlarına yönelik rekreasyon ve turizm alanlarıdır.
- b. Deniz turizmi, su sporları (yelken, sörf gibi) kullanımının, kamping alanı ve diğer doğa sporları potansiyelinin değerlendirilebileceği bu alanlarda; otel, motel ve diğer konaklama tesisleri, kamping alanları, izci kampı, spor tesisleri, yeme-içme tesisleri, sosyo-kültürel tesisler ve rekreasyon gibi fonksiyonlar yer alabilir. Bu fonksiyonlardan hangilerinin yer alabileceği alt ölçekli planlarda ilgili kurumların görüşleri alınarak kesinleştirilecektir.
- c. "Doğa" ve "spor" turizminin bir arada değerlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılması için Tekirdağ ili Merkez, Saray ve Şarköy, Edirne ili Enez, Keşan ilçeleri belirlenmiştir.

2.11.3.11.2. Arkeolojik Turizmin Geliştirileceği Alanlar:

- a. Trakya Alt Bölgesi, tarih öncesi dönemlere kadar uzanan ve çok çeşitli kültürlerle ev sahipliği yapmış, bir kısmının kazı çalışmalarına başlanmış antik yerleşme alanlarıdır. Bu alanlarda Arkeolojik kentlerin ve diğer yapıların ortaya çıkarılması için kazılarının başlatılması, tarihsel mirasın bakım ve onarımının yaygınlaştırılması, restorasyon oluşturulması, tarihsel mirasın ziyaretini teşvik edecek güzergahların düzenlenmesinin yanı sıra bölgenin kültür envanterinin çıkarılıp tanıtımının güçlendirilmesi sağlanacaktır.
- b. Antik yerleşmelerden Edirne ilinde Enez, Tekirdağ ilinde Marmara Ereğlisi, Kırklareli ilinde Vize ilçeleri arkeolojik turizminin destekleneceği alanlar olarak belirlenmiştir. Bu planda sembol olarak gösterilen arkeolojik turizmin geliştirileceği alan sınırları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.11.3. Yat Turizminin Geliştirileceği Alanlar:

- a. Trakya Alt Bölgesi'nin güney ve kuzey-batı sahillerinin kıyı potansiyellerinin bölgeye erişilebilirliğini arttırmak ve bununla birlikte kıyı turizmini canlandırmak için Yat Turizmi'nin geliştirileceği alanlardır.
- b. Bu amaçla planda, Enez, Şarköy, Tekirdağ Merkez, Demirköy ve Vize ilçelerinde de yat turizminin geliştirilmesi önerilmektedir.
- c. Bu planda sembol olarak gösterilen yat turizminin geliştirileceği alan sınırları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.11.4. Marka Kent:

- a. Yörenin yerel potansiyellerinin kullanılarak, kültürel ve doğal değerlerinin markalaştırılması, bölgenin tümüne yayılan festival, panayır ve şenliklerle turizm için bir girdi olarak kullanılması yoluyla turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi ve bu doğrultuda kültür turizminin canlandırılması düşünülen alanlardır.
- b. Planla, zengin kültürel ve doğal değerleri ile ön plana çıkan Edirne'nin markalaştırılarak, turistler için bir çekim noktası haline getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu planda sembol olarak gösterilen marka kentte yer alacak fonksiyonlar ve sınırları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.11.5. Saros Körfezi Kültür ve Turizm Geliştirme Alanı:

- a. Tarihi ve kültürel değerlerin yoğun olarak yer aldığı ve/veya turizm potansiyelinin yüksek olduğu yöreleri korumak, kullanmak, sektörel kalkınmayı ve planlı gelişimi sağlamak amacıyla değerlendirmek üzere ilgili Bakanlığın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararıyla tespit ve ilân edilen Kültür ve Turizm Bölgelerinden biridir.

2.11.3.11.6. Eko Turizm Kenti:

- a. Ekolojik Turizm ya da Eko Turizm olarak bilinen turizm faaliyetinin yoğun olarak yapıldığı ve ekonomik getirisinin temellerinden birini oluşturduğu kentlerdir. Eko Turizm'in amacı, doğal alanlar üzerinde turizmin olumsuz etkilerini azaltmak, olumlu etkisini çoğaltmak ve yerel halka faydasını artırmaktır.
- b. Demirköy ve Vize ilçelerinde spor, agro-eko ve doğa turizm alanları geliştirilecek ve İğneada- Kırıkköy beldeleri "eko-turizm" kenti olarak değerlendirilecektir. Bu planda sembol olarak gösterilen eko-turizm kentinde yer alacak fonksiyonlar ve sınırları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.3.12. Üniversite:

- a. Bu alanlar, yerleşke (kampus) şeklinde planlanmış, araştırma yapılan ve bilgi üretilen yüksek öğretim ve eğitim alanlarıdır. Üniversite alanlarında, üniversite ve yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim tesisleri, enstitüler, Ar-Ge ve teknoloji geliştirme merkezleri, yükseköğretim faaliyetlerini destekleyici birimler (kütüphane, kongre merkezi, öğrenci yurdu, lojman, açık-yeşil alanlar gibi) yer alabilir.
- b. Bu planda sembol olarak gösterilen üniversite alanlarının sınırları ve yapılanma koşulları alt ölçekli planlarda belirlenecektir.

2.11.4. Ulaşım

- a. Planda gösterilen stratejik düzeydeki uzun dönemli büyük ulaştırma projeleri ve bölgenin ana ulaşım sistemi, planın vizyon, amaç, hedef ve stratejileri ile sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde güzergah olarak belirlenmiştir. Bu planda ölçek sebebiyle gösterilemeyen ulaşım sistemi projeleri, planın bütünlüğüne ve planın ilkelerine uygun olarak 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planlarında değerlendirilebilecektir.
- b. Ulaştırma konusunda toplu taşımanın geliştirilerek karayolunda gereksiz kapasite yaratılması yanlışından kaçınılması, raylı sistemlerin ve denizyolu taşımacılığının desteklenmesi, büyük liman ve havalimanlarının planlanmasında lojistik sistemlerin de dikkate alınarak gerekli tesislerle birlikte geliştirilmesi esastır.

2.11.4.1.Karayolu Ulaşım Sistemi

- a. Otoyol ve Ekspres Yollar: Alan bütününe hizmet veren tam erişim ve yarı erişim kontrollü yollardır. Planda tam erişim kontrollü otoyol niteliğinde olan O1 otoyolu, İstanbul-Edirne üzerinden Kapıkule sınır kapısına bağlanmaktadır.
- b. Birinci Derece Yollar: Planlama bölgeleri, işlevler arası ve erişim kontrollü yollar arası bağlantıyı sağlayan ana yol niteliği taşıyan bölünmüş yollardır.

Plandaki 1. derece yollar:

- D100 numaralı Kınalı-Çorlu-Edirne Devlet yolu,
 - D110 numaralı Kınalı-Tekirdağ-İpsala Devlet yolu,
 - D020 numaralı Kınalı-Çerkezköy-Kırklareli-Edirne Devlet yolu,
 - Babaeski-Kırklareli 1. derece karayolu,
 - Edirne-Çanakkale 1.derece karayolu,
 - D555 numaralı Devlet yolu ile Hayrabolu-Uzunköprü-Eskiköy arasındaki 59-78 ve 22-34 numaralı 1. Derece Karayolu.
- c. İkinci Derece Yollar: Yerleşim bölgeleri arası ve içi ana yol aksı niteliği taşıyan yollardır.

2.11.4.2. Demiryolu Ulaşım Sistemi

- a. Yük-yolcu taşımacılığını hedefleyen banliyö ve raylı sistem hatlarını kapsamaktadır.
- b. Plan kapsamında geliştirilen ve ana ulaşım şemasında yer alan öneri demiryolu güzergâhları;
 - Avrupa Hızlı Tren Projesi'nin bir parçası olan İstanbul ile Bulgaristan sınırı arasındaki öneri demiryolu hattı,
 - Silivri, Marmara Ereğlisi, Tekirdağ, Malkara, Keşan, İpsala güzergâhını izleyerek Yunanistan ile olan bağlantıların güçlenmesi kapsamında, bölgenin güneyinde, İstanbul uzantılı olan öneri demiryolu hattı,
 - Bulgaristan, Kırklareli, Babaeski, Malkara, Çanakkale üzerinden Ege Bölgesi kuzey-güney bağlantısını sağlayacak olan öneri demiryolu hattı,
 - Çorlu havalimanı, Çorlu, Çerkezköy sanayi alanları ve Muratlı lojistik alanından Marmara Ereğlisi Limanı'na doğrudan erişimi sağlayan öneri demiryolu hattı,
 - Çerkezköy-Büyükyoncalı-Saray öneri demiryolu hattı,
 - Tekirdağ- Muratlı-Büyükkarıştıran demiryolu hattı,
 - Kırklareli-Dereköy sınır kapısı öneri demiryolu hatlarıdır.

2.11.4.3. Denizyolu Ulaşım Sistemi

- a. Limanlar: Planla mevcut liman fonksiyonlarının sürdürülmesi (NATO Askeri Limanı ve Marmara Ereğlisi Enerji Limanı), Tekirdağ Yük Limanı'nın ek kapasitelerle geliştirilmesi ve öneri Barbaros (Asyaport) Yük Limanları öngörülmüştür. Limanların yerleri, kapasite ve büyüklükleri alt ölçekli planlarda netleştirilecektir.
- b. Yat Limanları: Planda sembolle gösterilen iskele ve yat limanlarının konumları ve kapasiteleri alt ölçekli planlarda ihtiyaç doğrultusunda netleştirilecektir.
- c. İskeleler: İskelelerde depo, antrepo gibi yüklerin saklandığı, işleme tabi tutulduğu, ilave elleçlemesinin yapıldığı fonksiyonlar yer alamaz.

2.11.4.4. Havayolu Ulaşım Sistemi

- a. Havalimanları: Planlama alanında, mevcut Çorlu Havaalanı'nın geliştirilerek, yolcu ve yük taşımacılığında kapasitesinin arttırılarak kullanılması öngörülmüştür.
- b. Bu alanların sınırları ilgili kurum ve kuruluşlarca yolcu ve yük taşımacılığına ilişkin yapılacak kapasite çalışmalarına göre alt ölçekli planlarda netleştirilecektir.

2.11.5. Enerji

2.11.5.1. Petrol ve Doğal Gaz İletim Hatları, Enerji Nakil Hatları Geçiş Alanları:

- a. Bu alanlarda, BOTAŞ Bölge Müdürlüğü ile Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğünün görüşü alınmadan doğal gaz ve petrol boru hattı güzergahı (boru hatları) boyunca ve pompalama ve dağıtım istasyonları yakın çevresinde sabit veya geçici yerleşim, bina, benzinlik, vb. tesis kurulamaz, kanalet açılmaz, kazı çalışmaları yapılamaz. Boru hatlarının yakın çevresinde yanıcı ve patlayıcı maddeler depolanamaz.
- b. Enerji ve petrol nakil hatlarına ve istasyonlarına yaklaşma mesafeleri ve çevresindeki yapılanma koşulları aşağıda belirtildiği gibidir.
 - Boru hatlarının üzerinden geçmesi ve bulunması zorunlu yol ve benzeri tesisler için ilgili idaresinden alınacak uygun görüş ve onaylanmış projesine göre işlem yapılacaktır.
 - Boru hatları emniyet şeridi üzerinde yapılacak yeşil alan, spor alanı, otopark gibi açık tesisler için ilgili kuruluştan alınacak uygun görüş ve onaylanmış projesine göre işlem yapılacaktır.
 - Enerji nakil hatları yakın çevresine yapılacak tesisler için bu konuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca çıkartılmış bulunan ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.
- c. Tekirdağ planlama alt bölgesinde yer alan NATO boru hattı ile ilgili yapılanma koşulları 2565 askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgeleri kanununa göre belirlenecektir.
- d. Bölgedeki petrol ve çevre dostu doğalgaz rezervlerinin araştırılarak bulunmasına ve bölgenin tüketimine sunulmasına hız verilmesi esastır.

2.11.5.2. Yenilenebilir Enerji Kaynakları:

- a. Hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal, dalga, akıntı enerjisi ve gel-git gibi fosil olmayan enerji kaynaklarıdır. İlgili kurumların uygun görüşlerinin alınması şartıyla ve çevre etkileşimleri göz önünde bulundurularak yenilenebilir enerji kaynaklarını (rüzgâr, güneş, su vb.) kullanan enerji üretim tesisleri yapılabilir.

2.11.5.3. Madencilik Faaliyetleri:

- a. Madencilik faaliyet sahiplerince, tesislerin başka bir amaçla kullanılmayacağına dair ilgili idareye yazılı taahhütte bulunulması zorunludur.
- b. Madencilik faaliyetlerinde Maden Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, Orman Kanunu ve ilgili diğer kanunlar ile bunların uygulanmasına dair yönetmelik hükümleri ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine uyulacaktır.
- c. Maden ruhsat sahasında ihtiyaç duyulan geçici tesisler, Maden İşleri Genel Müdürlüğünden izin ve geçici tesis olduğuna dair belge alınmak kaydı ile yapılabilir.

- d. Geçici tesislerin kullanımı maden ruhsatının veya maden rezervinin işletme süresi ile sınırlıdır. Bu tesisler, kullanım süresinin bitmesi durumunda kaldırılır.
- e. İmar planı bulunan alanlar içinde yeni açılacak ocaklar ya da cevher hazırlama tesisleri mevzuata uygun olarak izin almak zorundadır.
- f. Birinci sınıf gayrisihhî müesseseler kapsamına giren maden üretim faaliyetleri ve bu faaliyetlere dayalı olarak üretim yapılan tesislerin etrafında, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik uyarınca sağlık koruma bandı bırakılması zorunludur. Sağlık koruma bandı mülkiyet sınırları dışında belirlenemez ve bu alan içinde yapılaşmaya izin verilmez. ÇED raporu düzenlenmesi gereken tesislerde, ÇED raporunda belirlenen mesafeler esas alınır.
- g. Maden ruhsat süresinin veya maden rezervinin bitmesi halinde işletme sahasının çevre ile uyumlu hale getirilmesini içeren projenin ilgili idareye sunulması ve projenin gerçekleştirileceğine dair yazılı taahhütte bulunulması zorunludur.
- h. İçme ve kullanma suyu kaynaklarının mutlak, kısa ve orta mesafeli koruma kuşaklarında madencilik faaliyetlerine izin verilmez.
- i. İçme ve kullanma suyu kaynaklarının uzun mesafeli koruma kuşaklarında, kirlilik oluşturmayaacağı bilimsel ve teknik olarak belirlenen, ÇED yönetmeliği hükümlerine göre uygun bulunan ve atıklarını havza dışına çıkaran veya geri dönüşümlü olarak kullanabilen maden çıkarım faaliyetlerine izin verilebilir.
- j. İçme ve kullanma suyu kaynaklarının uzun mesafeli koruma kuşaklarında yapılacak madencilik faaliyetlerinde içme suyunun kirlenmemesi sağlanacaktır.

2.11.6. Sakıncalı Alanlar

2.11.6.1. Yeraltı Suyu Beslenme Alanları (YAS):

- a. Bölgede yüzey suyu potansiyeli fazla ve bölgedeki yüzeysel akış ve yeraltı suyu beslenmesi kuzeyden güneye doğru olduğundan, yeraltı suları rezerv olarak korunacak, bölgenin kuzeyinin sanayi alanı olarak yapılaşmasına izin verilmeyecek ve bu alanlarda kimyasal gübre ve ilaç kullanımı sınırlandırılacaktır.
- b. Bölgenin kuzeyinde yerleşme alanları dışında bulunan ve yaygın olarak karstik (kırıklı, çatlaklı) kireçtaşlarının yer aldığı alanlarda süzülme ile gelişecek beslenmeyi engelleyebilecek hafriyatlara ve arazi tahribine izin verilemez. Bu amaçla, var olan bitki örtüsünün korunması, ağaçlandırma yapılması zorunludur. Bu yerleşmelere ilişkin sınırlar ve yapılaşma yoğunlukları DSİ Bölge Müdürlüğünün ve ilgili diğer kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda alt ölçekli planlarda belirlenecektir.
- c. Bölge güneyinde taneli ortamların bulunduğu yeraltı suyu beslenme alanlarında ise, akiferlerin öncelikle kirlenmesini önleyecek önlemlerin alınması gereklidir. Bu alanlara doğrudan evsel veya endüstriyel atık kesinlikle deşarj edilemez ve meskun alanlarda kanalizasyon şebekesinin öncelikli olarak tamamlanması sağlanacaktır.

- d. Yeraltı ve yerüstü su kaynaklarını kirletici ve aşırı su kullanarak rezervi tehdit edici faaliyetler ve bu faaliyetlerin kirleticilik ve su kullanım düzeylerinin tespiti planın onay tarihinden itibaren bir yıl içinde DSI ve İl Çevre Orman Müdürlüklerince belirlenecek ve plan onay tarihinden itibaren en geç beş yıl içinde çevresel yaptırımlar yapılacaktır. Buna ilişkin yaptırımlar, 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince yapılacaktır.
- e. Doğrudan yeraltı suyu beslemesini sağlayan her türlü formasyondan malzeme temini konusunda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınması zorunludur.

2.11.6.2. Aşırı Yeraltı Suyu Çekim Alanı:

Aşırı su çekim nedeni ile ilave sondaj açımı, 167 sayılı yeraltı suları kanun ve yönetmeliği hükümlerince yasaklanan bu alanlardaki yeraltı suyu kullanımının yönetim ve denetimi DSI XI. Bölge yetki ve sorumluluğu altındadır.

2.11.6.3. Jeolojik Sakıncalı Alanlar:

- a. Bu alanlar aktif heyelan alanları, sıvılaşma riski taşıyan zeminlerin bulunduğu alanlar, depreme aşırı duyarlı alanlar, tahkimat amaçlı oluşturulmuş kıyı dolgu alanları, tsunami tehlikesi altında olan alanlar, kumsallar, plaj kumulları, alüvyon yelpazeleri, kıyı falezleri ile %70 ve üzerinde topoğrafik eğimi olan yamaçlardır.
- b. Her tür ve her ölçekteki imar planları için yetkili kurum tarafından onaylanmış olan 1/1.000 veya 1/2.000 ölçekli mikro bölgeleme çalışmaları esas alınacaktır. Mikro bölgeleme çalışması yapılmamış 1/25.000 ve 1/5.000 ölçekli planlar için ise jeolojik ve jeoteknik özelliklere göre 1/2.000 veya 1/1.000 ölçekte Afet İşleri Genel Müdürlüğünce 06.10.2008 tarihinde çıkartılan 10337 sayılı genelge uyarınca hazırlanmış ve yetkili kurum tarafından onaylanmış jeolojik ve jeoteknik etütler sonucu hazırlanan “Yerleşime Uygunluk Harita ve Raporlar” ı esas alınacaktır. 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı yapımı sırasında hazırlanacak olan bu etütlere göre, “kesinlikle yapılaşmaya izin verilmeyecek alanlar” netleştirilecektir. Netleştirilecek bu alanlar alt ölçekli planlarda açık alan ve/veya rekreasyon alanı olarak düzenlenecektir. “ Ancak bu alanlardan “Afet Bölgesi” olarak ilan edilecek bölgeler için, 7269 sayılı “Umumi Hayatta Müessir Afetler Dolayısı ile Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun” ve bununla ilgili Yönetmelik ve Kanun Hükmünde Kararname hükümleri geçerlidir.
- c. “Kesinlikle yapılaşmaya izin verilmeyecek alanlar” dan kent dokusu içerisinde bulunanlar, rekreasyon alanı olarak düzenlenebilir. Bu alanlarda, kalıcı tesisler olmamak kaydıyla sökülüp takılabilir yapıların yer alabileceği, açık alan ağırlıklı gününbirlik ve mevsimlik turizm tesislerine izin verilebilir.
- d. “Kesinlikle yapılaşmaya izin verilmeyecek alanlar” dışında kalan alanların ise yapılaşma türü ve koşulları alt ölçekli planlarda, düşük yoğunluklu olmak kaydıyla, ayrıntılı etüt sonuçlarına göre belirlenecektir.

- e. Öncelikle deprem olmak üzere, mikro bölgeleme kararlarına göre afet riski yüksek olan tehlikeli yerlerde yangın, patlama vb. gibi afetleri tetikleyecek tehlike arz eden kullanımlara izin verilmeyecek, mevcut olanların ise il bütününde veya dışında yerleşim alanlarının dışına taşınması ilgili birimlerin araştırmaları ile sağlanacaktır
- f. Bu alanların, alt ölçekli planlarda kesin sınırları belirlendiğinde, sınır değişikliği olması ve havza, tarım vb. eşik kısıtı olmaması halinde, meri planlar dikkate alınarak bu alanlarda plan revizyonu ile kullanım kararı yeniden belirlenecektir.
- g. Bölgesel olarak ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılacak olan bölgesel enerji, iletişim, ulaşım ve benzeri altyapılar ile doğalgaz boru hatları ve tesisleri için de yukarıda açıklanan detaylı çalışmaların yapılması zorunludur.

2.11.6.4. Sulak Alanlar, Sazlık-Bataklık ve Taşkın Alanları:

- a. Taşkın alanlarında, taşkın önleme çalışmaları tamamlanıncaya kadar yapılaşma izni verilemez. Bu alanlarda, taşkından korunmayı ve zararlarını azaltmayı amaçlayan yapılaşma şartları benimsenmelidir.
- b. Sulak Alanlar, sazlık ve bataklık alanlarında hiçbir amaçla kurutma yapılamaz ve hiçbir amaçla yapılaşmaya açılmaz.
- c. Bu alanlar için, ilgili idarece gerekli görüldüğünde 1/5.000 ölçekli plan aşamasında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 17.8.1987 tarih ve 1684 sayılı genelgesine göre Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğü'nün ayrıntılı görüşü istenecektir.
- d. Bu alanlar, ekolojik açıdan hassas alanlardır. Bu alanlarda, jeolojik açıdan yerleşime sakıncalı alanlar olup, yerleşime kesinlikle açılmayacak alanlardır.
- e. Sulak alanlarda, Ramsar sözleşmesi ve sulak alanlar yönetmeliği çerçevesinde uygulama yapılacaktır.
- f. Bu alanlara kesinlikle doğrudan evsel veya endüstriyel atık deşarj edilemez.
- g. Bu alanlardan sulama amaçlı su sağlanamaz.

2.11.7. Koruma Alanları

2.11.7.1. Yüzeysel İçme Suyu Kaynak Havzaları ve Koruma Kuşakları:

- a. Trakya Alt Bölgesi'ndeki içme ve kullanma suyu baraj ve göletlerin koruma kuşakları; 'Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği' esaslarına göre DSİ tarafından ve "İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği" esaslarına göre İSKİ tarafından belirlenmiştir. Mutlak Koruma Alanı (0-300 m); içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 300 m genişlikteki alanları, kısa mesafeli koruma alanı (300-1000 m); içme ve kullanma suyu rezervuarlarının mutlak koruma alanı sınırından itibaren 700 m sınırına kadar uzanan alanı belirtmektedir. 0-1000 m kuşakları, mutlak korunması gereken alanlardır.

- b. Havza’da yer alan suyun tek bir elde toplanması ve korunması amacıyla DSİ Bölge Müdürlüğü yetkili olacaktır. DSİ Bölge Müdürlüğü su dağıtımı konusunda sistem kurulmasına ilişkin entegre proje üretecek, su temininin gelişigüzel açılan kuyularla yapılmaması hususunda denetleme yapacaktır.
- c. İçme ve kullanma suyu kaynakları su toplama havzalarının mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında “Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği ve Teknik Usuller Tebliği”nde belirtilen hususlar geçerlidir. İstanbul iline su temini amaçlı Kırklareli ve Tekirdağ sınırları içinde yapılmış olan barajlar için gerekli koruma kuşakları İSKİ İçme Suyu Havzaları Yönetmeliği’ne bağlıdır.
- d. Koruma kuşaklarında Özel hükümler oluşturulup Çevre ve Orman Bakanlığınca onaylanana kadar Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri uygulanır, özel hükümler oluşturulması halinde özel hükümlere göre uygulama yapılır.

2.11.7.2. Yeraltı İçme Suyu Kaynakları (Memba) ve Koruma Kuşakları:

- a. Yeraltı su kaynaklarının bulunduğu alanın 50.00 m çevresinde, yol dahil hiçbir yapılaşmaya izin verilemez.
- b. Yeraltı su kaynaklarının bulunduğu alanın 50.00 m sınırı dışında yeraltı su kaynakları kullanan tesis talebi olması halinde; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik Arama Enstitüsü Genel Müdürlüğü, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve Belediye sınırları dışında İl Özel İdaresi, Belediye sınırları içinde ilgili idarelerden izin alınmak ve bu kurumların talep edeceği ilgili kurum ve kuruluş görüşleri doğrultusunda yapılacak tesise ait fizibilite raporu ve 1/1.000 ölçekli imar planı yaptırmak koşulu ile izin verilecektir. Bu alanların kullanımına dönük ihtiyaç, ilgili idare tarafından belirlenecektir.
- c. Bölgenin en önemli ekolojik değerlerini oluşturan yeraltı suyu rezervleri kirlilik durumları DSİ tarafından takip edilerek sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için alınması gerekli önlemler rapor edilerek, Çevre ve Orman Bakanlığı, ilgili Belediyeler ve Valiliklere bu planın onayından itibaren bir yıl içinde bildirilecektir.

2.11.7.3. Akarsular

- a. Akarsulara doğrudan evsel veya endüstriyel atık kesinlikle deşarj edilemez.
- b. Bu alanlarda kirliliğin önlenmesi için düzenli takip ve denetim ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılır. Su kalitesi yönetimi ve nehir kalitesinin iyileştirilmesi, TRAKAB ve ilgili kurum ve kuruluşların yetki ve sorumluluğundadır.
- c. Ayrıca, içme suyu üretilen doğal kaynakların her türlü kirlilikten korunması için, alt ölçekli planlarda morfolojik, jeolojik ve hidrolojik/hidrojeolojik özelliklere göre ilgili kurum ve kuruluşların görüşü doğrultusunda koruma sınırları belirlenecek ve bu alanlar yapılaşmaya açılmayacaktır.
- d. Ergene Nehri üzerinde gözlem istasyonları kurularak değişimlerin sistematik olarak gözlemlenmesi ve uzun vadeli hidrolojik, hidrojeolojik yeni temizleme modellerinin oluşturulması esastır.

2.11.7.4. Milli Parklar ve Tabiatı Koruma Alanları ve Mesire Alanları:

- a. 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'na tabi bu alanlarda yapılacak proje ve uygulamalarda ilgili kurumların olumlu görüşü alınacaktır. Endemik bitki türleri ve doğal yapısı korunacak tabiat parklarında, yalnız sökülebilir yapı elemanlarından oluşmak koşuluyla ilgili kurumların uygun göreceği noktalarda halkın yeme içme ve temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik üniteler yapılabilir. Ancak bitki örtüsünü veya doğal yapıyı bozucu hiçbir düzenleme yapılamaz. Bu alanlara yönelik uzun devreli gelişme planları Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne yapılacak/yaptırılacak ve onaylanacaktır.
- b. Mesire alanları 2872 sayılı Milli Parklar Kanunu ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na göre belirlenmiş / belirlenecek alanlardır. (A) ve (B) tipi mesire alanlarında Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan/hazırlanacak gelişme planları doğrultusunda hazırlanacak alt ölçekli (1/5.000 ölçekli nazım veya 1/1000 ölçekli uygulama imar planı) planları ilgili İdaresince onaylanacak ve yapılara ilişkin ruhsatlandırmalar ilgili İdaresince yapılacaktır. (C) ve (D) tipi mesire alanlarında ise Çevre ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü / Orman Bölge Müdürlüklerince hazırlanan/hazırlanarak onaylanacak vaziyet planları doğrultusunda uygulama yapılır.

2.11.7.5. Sit Alanları:

- a. Bu alanlar, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurullarınca tescil ve ilan edilmiş kentsel, arkeolojik, doğal, tarihi, karma sit ve koruma alanlarıdır. Sit alanlarında 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu", ilgili kurul kararlarına göre uygulama yapılır. Doğal sit alanlarının tescili için, yetkili Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna teklif götürülecek ve alınacak karar doğrultusunda işlem yapılacaktır.